

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (2331) 1994 LAPKRITIS-NOVEMBER 1

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Atlaikyti - ne sugniužti

Sovietų Sąjungai griuvus, laisvasis pasaulis atsiduso. Šaltojo karo įtampą pakeitė pergalės džiaugsmas – laisvės tautos, stiebuose suplevėsavo naujos vėliavos, prasidėjo intensyvus, nebevaržomas žmonių judėjimas.

LIETUVA, 1990 m. kovo 11 d. paskelbusi nepriklausomybę, vieningai pasisakiusi už savarankišką ir demokratinę kryptį, pergyvenusi džiaugsmus ir sunkiuosius bandymus, išsirinkusi valdžią, pasižakojusi politinio pliuralizmo siekiuose, ekonominių reformų tvarkyme ir iškilusio savanaudiškumo netvarkoje, – šiandien lyg ir stabtelėjo pažūrėti, kas darosi, kur eina, ko laukiama. Išeiviai ir kai kurie iš jų aktyvūs dalyviai krašto pertvarkyme savanoriškai ar prieš savo norą skrieja tuo pačiu ratu, kurį suka Lietuvos vairuotojai. Ir kaip kitaip, kai esame tos pačios tautos dalis, tegu ir pradusi turėtas pilietybes bei nuosavybes. Nieko nuostabaus, kad taip ratu belekiant ir galvos apsisuka. Mato mas pasimetimas, naujų kelių ieškojimas, stipresnio nusistatymo praradimas. O iš kitos pusės ir atsikimas veidu į Lietuvą ne visada malonus. Prisimerkimas viską dar tik labiau pablogintų. Skaudžiausia, kad nepriklausomybės įtvirtinimas sunkiai kristalizuoja. Užtuot dalykai aiškėja, darosi dar labiau migloti, ir nėra pakankamai duomenų manyti, kad greitai kas nors pasikeistų. Rašiniai apie Lietuvos pravalgymą, apie jos išpardavimą, apie buvusius kompartijos didžiūnus, tampančius milijonieriais, kaip tuos reiškinius bevertintume, – jie juk nėra prasimanymai. Rašant gal metaforų negailėta, bet tikrovė atskleidžiama. Prie pastarosios priskirkim dar nesibaigiančius nusikalstamumus, mafijų siautėjimus, kasdieninę ateistinio bruozo elgseną... Su kritikai susistebėjimu, kad mūsų valdžios vyrai nemoka kalbėti ir diplomatiškai elgtis, – ir gausime vaizdą šalies, kurią mylėti daugelį metų mokėme savo vaikus.

PO ĮSPŪDINGOS Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės, kongresų, suvažiavimų, susitikimų tėvynėje ir šiaurės Atlanto – to vieningo prablaivėjimo, atitinkančio vasaros metą – rūpimieji klausimai ne išnyko. Atvirkščiai – jų dar daugiau atsirado. Siūlymai peržiūrėti Lietuvos kultūros atstovavimo sąrangą ir galimybės užsienyje sujungti išeiviskąją visuomenę, sukurti bendruomenių valdybos klausimą svarstyti, tartum griebtis už ko naujo savo veiklai pagyventi, ateitin realiau pažūrėti. Nėra abejonės, kad klausimas svarstytinas. Prie jo betgi ne visi panašia nuotaika eina, kaip ir ne visi vienodai vertino Lietuvos prezidento lankymąsi JAV-bėse. Tai vis nuotaikų ir nuomonių pleišėjimo ženklai. Gal kas ir sakyti, kad nėra ko jaudintis dėl nuotaikų susisukimo. Demokratinio jaučio žmonės didžiūojasi galėdami laisvai mąstyti, laisvai skelbti savo nuomonę. Tai tiesa ir tai idealu. Mūsų išeiviskoje būklėje truputį yra pagrindo rūpėsiui, kad tasai nuotaikų išsismulkinimas nenuvestų į visišką sutrupėjimą, nusigrėžimą – žinokitės “ką išsirinkote, tą ir turite”, kaip viename laiške rašoma arba kita proga iš Vilniaus įspėjama – neberemkite, nebesiukite, nes apgavikų daugiau, negu gerų žmonių. Ir taip žodis po žodžio – ar tik neslenkame prie apgaulingos ribos, už kurios Lietuva, miglose paskendusi, vos bematoma. Jei ta linkme paslinkta, reikėtų nieko nelaikus grįžti. Po slegiančia šių dienų danga neturėtume sugniužti – reikia ją atlaikyti. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Ketvirtosios NDP metinės

Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae vyriausybė rugsėjo 6 d. sulaukė ketvirtųjų valdymo metinių. Tuos provincinius parlamento rinkimus 1990 m. rugsėjo 6 d., stauga paskelbtus 1987 m. atstovų daugumą išsikovojo liberalų premjero D. Petersono, netikėtai laimėjo Bob Rae su NDP socialistais. Tai nustebino ne tik Ontario provinciją, ilgus dešimtmečius valdytą progresyviųjų konservatorių, bet ir visą Kanadą. Mat lig šiol NDP socialistai Ontario provincijoje niekada nebuvo laimėję parlamento rinkimų. Šį kartą už juos balsavo 37,6% rinkėjų, liberalus – 32,4%, konservatorius – 23,5%. Tad jie ne tik pirmą kartą Ontario istorijoje laimėjo rinkimus, bet ir parlamentą grįžo net su aštuoniolikos atstovų dauguma.

Netikėtą pergalę Ontario NDP socialistams tada atnešė gyventojų nusivylimas liberalų premjeru D. Petersonu, turėjusiu rekordinę atstovų daugumą ir rinkimus be jokio reikalo paankstinusių net dvejas metais. Dėl to ir jis pats rinkimus kelias tūkstančiais balsų pralaimėjo NDP socialistėi Marion Boyd, 1987 m. rinkimuose ją sutriuškinęs beveik devyniais tūkstančiais balsų. Šie rinkimai užbaigė politinę liberalo D. Petersono karjerą ir galbūt jo svajo-

net tapti Kanados liberalų vadovu bei ministeriu pirmininku. Rinkimų rezultatai betgi buvo netikėti ir patiems rinkėjams, nenumatę, kad jų nusiskikimas nuo liberalų baigsis tokiu dideliu NDP socialistų laimėjimu.

Tokios pirmos pergalės konservatizmo pasižymėjusioje Ontario provincijoje nebuvo numatęs ir jai pasiruošęs NDP premjeras Bob Rae. Socialistinėms neišbandytoms teorijoms kelių pastojų ekonominio gyvenimo sulėtėjimas ne tik Ontario provincijoje, bet ir visoje Kanadoje. Finansų ministeris F. Laughren, užtuot sumažinęs išlaidas savo pirmajame biudžete, jas padidino 13,5%, o deficitą įjungė 9,7 milijono dolerių, šia suma tikėdamasis išspręsti nedarbo problemą. Deja, ji nebuvo išspręsta, tik išjudino deficitinį malūnėlį. Revizorius Erik Peters 1993-94 m. finansų ministerio F. Laughreno biudžetą rado paskelbtą 9,3 milijono deficitą, kai iš tikrųjų jis buvo 10,8 milijono dolerių.

Kovoje su deficitinėmis skolomis premjerui Bob Rae teko įvesti socialinės sutarties įstatymą nr. 48, užsaldantį algų didinimą Ontario valdžios tarnautojų unių nariams trejų metų laikotarpiui. Dėl šios taktikos Ontario premjeras

Vysk. JUOZAS PREIKŠAS, Panevėžio vyskupijos valdytojas, viešnagės metu Toronte 1994 m. spalio 15 d. aplankė Maironio mokyklą ir mažiesiems paliko paveikslėlių

Nuotr. R. Pranaičio

Mišios Toronto Maironio mokyklos salėje 1994 m. spalio 15 d. pradėdant naujus mokslo metus. Jas auکوjo svečias iš Lietuvos Troškūnų parapijos klebonas kun. S. FILIPAVIČIUS ir kun. E. PUTRIMAS. Aukštesniųjų liūuanistinių kursų mokiniai skaitė tikinčiųjų maldas

Nuotr. R. Pranaičio

Naujoji Rusijos imperija

Įžvalgos kanadiečio žurnalisto pastabos, liečiančios ir Lietuvą

Koks gali būti tikslas karinės sandraugos, jei nėra tikrų priešių? Jau treji metai, kai Šiaurės Atlanto Sąjunga (NATO) gvildena savo egzistenci-

ir socialistinė Naujųjų demokratų partija prarado daug ją rėmusių darbo unių narių. Premjeras Bob Rae Ontario parlamento rinkimus gali atidėti iki 1995 m. rudens, bet spėjama, kad jie įvyks pavasarį. Jo laukia neišvengiamas pralaimėjimas. Viešosios nuomonės tyrėjai teigia, kad liberalai ir jų vadovė Lyn McLeod dabar turi 52% apsiaprendusių rėmėjų, progresyvieji konservatoriai ir jų vad. Mike Harris – 30%, o premjeras Bob Rae ir NDP socialistai – tik 15%

Vienerių metų valdymo sukaktį spalio 25 d. prisiminė ir Kanados liberalų ministeris pirm. J. Chretienas, CBC televizijos transliacijoje džiaugėsi rinkiminių pažadų įvykdymu. Jis ypač pabrėžė savo pastangas atstatyti kanadiečių pasitikėjimą vyriausybe ir teigė, kad tai jam pavyko pasiekti. Kanadai skirtas dienraštis “The Globe and Mail” betgi primena savo vedamąją, kad per šiuos pirmuosius metus ministeris pirm. J. Chretienas buvo labai atsargus. Daug darbų net nebuvo pajudinta. Sprendimų vis dar laukia imigracijos, pensijų, sveikatos draudos, užsienio ir krašto apsaugos reikalai. Jeigu kas ir pradėdama, (Nukelta į 2-rą psl.)

jos klausimą, rašo žurnalistas Eric Margolis dienraštyje “The Ottawa Sun” spalio 11 d. Tačiau suėjus trečioms metinėms nuo Sovietų Sąjungos sugriuvimo, baigiasi ši tapatybės krizė. Margolis perspėja, kad ŠAS būstinėje (Bruselyje), matosi naujo priešo šešėlis, atslenkantis iš Rytų Europos, būtent atsigauančios Rusijos grėsmė. Zuvo sovietų imperija, bet Rusijos imperija tebegyva.

Autorius aiškina, jog Rusija kantriai, atsargiai, o ir nepalaujamai vynioja į save visas senosios sovietų imperijos atskalas. Maskva nuo 1991 m. bendravo su Vakarais ir net pataikavo jiems, norėdama laimėti laiko vidinio pastovumo atstatymui, primena Margolis. Dabar Jelcino, gynybos ministerio Gračėvo ir KGB vado Primakovo trijulei vėl tvirtai įsikibus vairo, atgimusi Rusija plečia savo sparnus geopolitinėje prasmėje, kaip buvo aišku iš Jelcino griežtų kalbų spalio pradžioje Vašingtone.

Imperijos atstatymo strategijoje veikiama keturiais frontais, teigia Margolis. Pirmia, vykdomas ekonomikos bei pramonės žlugdymas. Sovietų Sąjungos ekonomika buvo visiškai centralizuota, kad būtų aptarnaujama Rusijos pramonė. Dauguma buvusių respublikų, išskyrus Ukrainą, buvo žaliavų tiekėjos “motinai Rusijai”. Atgavę nepriklausomybę, jos liko ekonomiškai bejėgės, be Maskvos negalinčios įsigyti atsarginių dalių ir dažniausiai net naftos. Maskva jas stumia atgal po savo nykš-

čių naftos ir pramonei esminių žaliavų ribojimu arba su laikymu.

Antra, kurstoma tautinė nėsantaika. Afganistane KGB išmoko ugdyti tautinę ir visuomeninę įtampą ir vykdė šią strategiją Azerbaidžane, Tadžikistane, Kaukaze bei Moldovoje. Kilus neramumams, Maskva į šiuos kraštus siuntė okupacinius dalinius, kuriuos vadino taikos palaikytojais. Pasak Margolio, Clinton’o “neprotaujanti” administracija net davė savo sutikimą tokiam veiksmui, kad vėliau Maskva nesipriešintų JAV veržimuisi į Haitį. O šiuo manevru Maskva dabar net gali pasiteisinti, norėdama prievartauti savo mažesnius kaimynus.

Slaptas įsiveržimas yra trečiasis būdas, kuriuo Rusija plečia savo imperiją. Gruzijai Rusijos okupaciniai daliniai apsimetė Abkazais ir parklupdė nepriklausomą Gruziją. Čėčėnijoje jie vaidino čėčėnus-sukilelius, kad galėtų sutriuškinti šią nepriklausomą tautelę.

Pagaliau tiesioginiu įsibrovimu 20,000 Rusijos karių kovoja su musulmonų nacionalistais Tadžikistane. Afganistane Rusija kurstymais irgi dar užsiima. Maskva Armėniją stipriai apginklavo, kad sumuštų vargšus azerbaidžaniečius, o šie tada turėtų grįžti į Maskvos prieglobstį.

Vis tvirtėjančių balsu Rusija primena Vakarams, jog Balkanų pusiasalis yra Maskvos (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidento kalba UNESCO posėdyje

Kaip praneša ELTA, Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, pirmasis iš valstybių vadovų, pastaraisiais metais priimtų į UNESCO, buvo pakviestas pasakyti kalbą šios Jungtinių Tautų kultūros ir švietimo organizacijos vykdomosios tarybos sesijoje spalio 25 d. Paryžiuje. Jis dalyvius supažindino su Lietuvos istorija ir pastangomis bendrauti su kitomis pasaulio valstybėmis, norą “veikti lokaliai, bet mąstyti universaliai”. Prezidentas pabrėžė Lietuvos mokslinį ir kultūrinį pajėgumą, primindamas, jog Lietuvoje veikia 15 aukštųjų mokyklų, 30 valstybinių mokslo institutų, dirba 8,300 mokslininkų, o 750 iš jų yra habilituoti daktarai. Jis kreipėsi į tarybą prašydamas paramos Rytų ir Vidurio Europos intelektualams ir galimybių lavintis žurnalistams, pasinaudojant UNESCO patirtimi. UNESCO generalinio direktoriaus teigimu, prezidento Brazausko kalba susilaukė didelio dėmesio, ypač dėl talios kultūros problemos. Jo manymu, kultūrų bendrumas bei bendradarbiavimas tarp Europos kraštų turi padėti įtvirtinti jose demokratiją.

Lankėsi JAV delegacija

Spalio 26 d. Lietuvoje lankėsi JAV delegacija, vadovaujama valstybės sekretoriaus pavaduotojos ginklų kontrolės ir tarptautinio saugumo klausimais Lyn E. Davis. Ji susitiko su užsienio politiką bei tarptautines saugumo gaires nustatančių institucijų atstovais, rašo ELTA. Buvo aptarta JAV politika Baltijos valstybių atžvilgiu po Rusijos kariuomenės išvedimo bei Ame-

rikos pagalba besikuriančiam jungtiniam Lietuvos, Latvijos ir Estijos taikos palaikymo batalionui. Lietuvos pareigūnai pranešė apie radioaktyvių medžiagų, narkotikų bei ginklų kontrabandos problemą.

Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška paskelbė, jog ministerija spalio 25 d. gavusi Rusijos pareikimą, nepritarantį naujai priimtoms užsienio valstybių karinio pervežimo per Lietuvą taisyklėms. L. Davis išreiškė viltį, kad bus įmanoma išspręsti šį klausimą tarpusavyje, pažymėdama, kad “bet koks sprendimas nesutrukdytų Lietuvai tapti pilnateise Europos politinių ir karinių organizacijų nare”, o ir reikėtų jį spręsti taip, kad jis nepakenktų Lietuvos nepriklausomybei.

TVF fondo parama Lietuvai

Kaip skelbia ELTA, spalio 24 d. Tarptautinio valiutos fondo (TVF) taryba nutarė Lietuvai trejiems metams suteikti 201 milijono dolerių kreditą ekonomikos pastovumui ir reformų programoms paremti. Pusę šių lėšų bus skiriama Lietuvos bankui lito pastovumo fondui stiprinti, o kitą pusę Lietuvos vyriausybė panaudos branduoliniam kurui pirkti. Jau 34 milijonai paskirtos sumos nusiųsti į Lietuvą. TVF atstovas Lietuvoje P. Cornelius pažymėjo, kad vyriausybė išpareigojo laikytis TVF politikos ir neleisti deficitui viršyti 1,5% bendro vidinio produkto, praneša “Lietuvos rytas” spalio 26 d. “Jo nuomone, būtina sustiprinti komercinių bankų priežiūrą, nes šiuo metu dauguma jų yra ga-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pradedant Toronto Maironio mokyklos 1994-95 mokslo metus, sulaukta retų svečių. Iš kairės Troškūnų parapijos klebonas kun. SAULIUS FILIPAVIČIUS, Panevėžio vyskupas JUOZAS PREIKŠAS ir išeivijos vyskupas PAULIUS BALTAKIS. Priekyje mokyklos vedėja GIEDRA PAULIONIENE

Nuotr. R. Pranaičio

Šiame numeryje:

Atlaikyti – ne sugniužti

Slegiančios nuotaikos neturėtų stabdyti veržlumo ateitin

Naujoji Rusijos imperija

Imperialistiniai kėsiai kraštutinių sutradymui ir taikai

Kitataučių spauda apie Lietuvą

Kada bus galima nustatyti, kiek lietuvių dalyvavo žydų žudyme?

Vargdienių sriubos vakaras

Vysk. Pauliaus Baltakio kalba, pasakyta labdaros susirinkime

Reikšmingos Lietuvai sutartys

Tranzito klausimas ir Želgovskio aktas – pasiliekančys šešėliai

Toronto “Gintaras” atnešė šypsnį ir džiaugsmą

Koncerto išpūdziais pasidalina “TŽ” bendradarbis iš Čikagos

“Lietuviška sodyba” Amerikoje

Prel. K. Vasiliauskas pašventino naują lietuvių kampelį

Lietuviai studentai Vengrijos universitete

Mokslų įstaiga, turinti išteklį 20-čiai metų

Pokaliai su profesoriumi Arvydu Žygu II

Amerikoje mokslus baigusį ir Lietuvą mylinčią yra labai daug

Atėjo eilė Vileišiams...

Apžvalga knygos, kurioje, atskamba ipareigojimai veikėjams

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, C. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Naujoji Rusijos imperija

(Atkelta iš 1-mo psl.)

atsakomybėje. Rusija diplomatiniais keliais ir grasinimu stabdė ŠAS (NATO) pastangas sulaukyti kruvinų serbų vykdomą tautinį valymą. Margolio teigimu, Maskvai pavyko sukelti skilimą tarp JAV ir Vokietijos bei tarp Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos. Rusija kaip visuomet naudojasi serbais savo jėgos plėtojimui Balkanuose.

Užsienio reikalų ministerio pavaduotojo, įgudusio diplomato Čurkino paskyrimas ambasadorium Belgijai jam sudaro puikiausias sąlygas stengtis užkirsti kelią Šiaurės Atlanto Sąjungai, kad neįsileistų Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos. Margolio manymu, Clinton'o vyriausybė padarė kitą didžiulę klaidą, leisdamą Rusijai įstoti į "Bendradarbiavimo taikos labui" programą, kuri yra netikra sandrauga, bet tik žaidimas, kuriame Rusija gali pūsti dūmus ir akis Šiaurės Atlanto Sąjungai ir išnaudoti istorines narių tarpusavio nesantaikas.

Kanada, praktiškai pasitraukusi iš ŠAS ir nusiginklavusi, "čiulba", anot Margolio, jog Rusija negalvoja kenkti nei Vakarams, nei savo kaimynams. Mūsų žiniasklaidos kairioji dauguma šią propagandą priėmė kaip teisybę ir net giria Rusijos imperialistinius kėslus savo buvusiose "kolonijose" kaip reikalingą

kraštutiniškumą sutramdymą bei taikos palaikymą.

Rusijos prezidentas Jelcinas savo stačiais pasisakymais Vašingtone tokias naivias pažiūras sutriuškino. Jis perspėjo pasaulį, kad gerbtų jo tautos įtakos sferą visoje buvusioje Sovietų Sąjungoje. "Jelcino doktrina" visai patvirtina Rusijos kariuomenės ir KGB imperialistinę politiką, puoselėjamą per praėjusius dvejus metus.

Margolio teigimu, ŠAS dabar turi du skubius uždavinius. Pirmiausia reikia įjungti bent Lenkiją, Čekiją ir Vengriją į savo nares, kol Rusija neatbaidė Vakarų nuo tos minties. Kitaip Rytų Europa taps labai pavojinga geopolitinė zona, kurioje ŠAS ir Rusija susidurs, žodžiu, taip kaip buvo prieš Pirmąjį pasaulinį karą.

Antra, būtina reikia paremti Kaukazo, Centrinės Azijos, Baltijos kraštų ir Ukrainos nepriklausomybę, baigia Margolis. Šiuose kraštuose Vakarai turi ruošti dalyvauti "didžiąjame žaidime", kaip konkuravo Didžioji Britanija ir Rusija dėl Indijos ir Centrinės Azijos 19-ame šimtmetyje. Konfliktas vėl pareikalaus diplomatijos, lėšų, melo bei apgavystės. Žaidimo tikslas bus – Maskvai neduoti progos atstatyti savo senos imperijos, nors tokia yra jos geopolitinė dalia. O Vakarai turi imtis savo nuolatinio vaidmens ir stengtis tramdyti Rusijos kėslus. RSJ

PRISIMINIMAS

Mirusiųjų minėjimo šventėms artėjant, su giliu liūdesiu prisimename Kanadoje mirusius mums brangius asmenis:

PRANA KALVAITĮ, JONĄ MAČIULAITĮ, VYTAUTĄ BLAUZDĮ, VINČĄ ŽINAITĮ, MYKOLĄ KŪZAVĄ, AUDRIŲ SMOLSKĮ, KAZIMIERĄ STANKEVIČIŲ ir JONĄ RADVILĄ.

Likusiems šeimų nariams ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą –

*Sofija ir Antanas Kalvaičiai,
Ormond Beach, Florida*

Kitataučių spauda apie Lietuvą

Nugriautas paminklas

1931 m. balandžio mėn. Vilnių ištiko didelis potvynis. Neries vanduo buvo užsėmęs Katedros aikštę ir šalutines jos gatves. Neries vanduo buvo aukščiau jos intako Vilnios upės, ir ji ėmė plaukti atgal, susitikdama iš aukštupio plaukiančia srove ties tiltu į Užupį. Čia patvinusiose šalutinėse gatvėse susidarė vandens sūkurai, į kuriuos pakliuvę žydų vaikas Chackelis Char-macis ėmė skęsti. Jį puolė gelbėti krikščionis berniukas Mečislovas Dordzikas. Chackelį išgelbėjo, bet pats prigėrė.

Dėkinga Vilniaus žydų bendruomenė pastatė gelbėtojiui nelaimės vietoje juodo marmuro paminklą su Aušros Vartų Madonos veido bareljefu ir įrašu iš šv. Pauliaus apaštalo pirmojo laiško korintiečiams (10-33): "Stengiuosi visiems viskuo patikti, ieškodamas ne savo naudos, bet to, kas naudinga daugeliui". Žydai šį įvykį laikė galimo suartėjimo su krikščionių bendruomene simboliu. Ligi mūsų laikų ties šiuo paminklu nepritrūkdavo gėlių.

Šis paminklas 1994 m. rugsėjo 23-24 d. d. naktį buvo nugriautas. "Kurier Wileński" rugsėjo 27 d. laidoje komentuoja: "Sunku yra apibūdinti, kokių būdu šis barbariškas veiksmas buvo įvykdytas. Atsitiktinumas? Bloga valia? Gal pavyks tai išaiškinti. (...) Pirmadienį (rugs. 26 d.) 11 v. 15 min. trečiame policijos komisariate buvo pranešta, kad apie sunaikinimą jie žino, bet įvykiui tirti policininkai dar nebuvo pasiusti, ir todėl detalės nėra žinomos".

Kitą dieną kelių policija pranešė, kad įvykio kaltininkė buvo Natalija Laurušienė, kuri, būdama neblaivi, važiuo automobiliu ir didelį greičiu trenkė į paminklą.

Skurdas ir prabanga

Nuolatinis Maskvos komunistinio laikraščio "Pravda" korespondentas Vilniuje Vladas Bikuličius 1994 m. spalio 1 d. laidoje rašo:

"Daugelis aplankusiųjų pirmą kartą prabangią Juozapo UP" parduotuvę Vilniuje išėina iš jos su gėdingu šypsniu. Čia yra visko, ko tik pageidautų pats išrankiausias smaguris – ligi sraigų ir jūros vežių. Pažvelgęs į šią parduotuvę eilinis vartotojas pagalvoja ne apie tai, kad jis neturi pakankamai lėšų joje ką nors nupirkti, bet apie tai, iš kur atsiranda jos nuolatiniai pirkejai.

Šiuo metu Lietuvoje minimalus pragyvenimo lygis yra 50 litų, truputį per 12 dolerių. Neseniai atliktoje sociologinėje apklausoje nedalyvavo

dėl pilnai suprantamų priežasčių nei patys skurdžiausi, nei patys turtingiausi asmenys. Neturtingųjų pajamos – žemiau minimalaus pragyvenimo lygio, turtingųjų – penkiolika kartų aukštesnės. Pra-raja tarp skurdo ir prabangos vis didėja. Žmonės pripranta prie to, kad sąvoka 'darbdavys – darbininkas' pasikeičia jų sąmonėje į 'ponas – tarnas'".

Tas pats korespondentas laikraštyje "Pravda" 1994 m. birželio 18 d. laidoje rašo, kad atsisakydamos nuo Maskvos LKP (vėliau LDDP) nariai 1990 m. rimtai svarstė kaip jie turi vienas kitą vadinti: "draugu" ar "bičiuliu". Šią problemą išsprendė jų laimėti 1992 m. rinkimai. Nuo to laiko jie pasivadino "ponais".

Kiek lietuvių žudė žydus?

Lietuvos min. pirm. Adolfas Šleževičius, kalbėdamas Holokausto klausimu pareiškė: "Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje buvo išžudyta virš 200.000 žydų tautybės žmonių, (...) ir nors žudynės buvo nacių politikos realizacija okupuotame krašte, tačiau tai, kad ne vienas šimtas lietuvių tiesiogiai dalyvavo žydų tautos genocide, reikalauja mūsų ištarti atgailos žodžių". ("TŽ" 1994 m. spalio 4 d.).

Sitokį Šleževičiaus pareiškimą Hebrajų universiteto Jeruzalėje prof. Dov Levin laiko bandymu sumažinti asmenų, tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvavusių žudyme, skaičių. "The Jerusalem Post" cituoja Dov Leviną: "Atėjo laikas pasakyti tiesą. Tūkstančiai lietuvių faktiškai dalyvavo žydų žudyme".

Šį klausimą Dov Levin paliečia ir Oksfordo universiteto žurnale "Holocaust and Ge-

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

na sunkioje būklėje". Tai yra trečiasis memorandumas, kurį TVF pasirašo su Lietuva.

Nepopuliari sutartis dėl pervežimų

ELTOS pranešimu, spalio 19 d. septynios politinės partijos pateikė pareiškimą prezidentui Algirdui Brazauskui, reikalaujanti, jog iš projektų būtų išbrauktas straipsnis dėl kitų valstybių karo lėktuvų skraidymų Lietuvos oro erdve, kad ji nebūtų perduota Rusijos karinėm žinion. Norima taisyklėse nurodyti visus reikiamus potvarkius, kad nereiktų dvišalio susitarimo, kuris būtų žalingas Lietuvai. Taipgi pareiškimo iniciatorių nuomone, karinių krovininių vežimui per Lietuvą užsienio valstybės turėtų kiekvieną

nocide Studies" (1993). Jis ten rašo: "Skirtingai negu Vokietijos vadai, kurie prisiėmė tam tikrą atsakomybę už vokiečių padarytus prieš žydus nusikaltimus, Lietuvos vadai (išskyrus kelias išimtis) atsisakė ir ligi šiol atsisako aiškiai pripažinti dydį kaltės gausių lietuvių, žudžiusių savo kaimynus žydus".

Skirtumą tarp Šleževičiaus šimtų ir Levino tūkstančių galima iš dalies paaiškinti sutarimo stoka dėl žodžio "žudikas" apibrėžties. Dov Levin minėtame žurnale rašo: "Sąvoka 'dalyvavimas genocide' yra taip siaurai apibrėžta, kad nuima kaltę nuo kiekvieno asmens, kuris faktiškai nepaspaudė (šautuvo) gaiduko. Tūkstančiai sargybinių, kurie lydėjo aukas prie duobės krašto, mušdami juos ir koliodami, ne tik buvo amnestuoti, bet dargi ši amnestija buvo gen. prokuroro patvirtinta".

Ar galima tarp žudiko ir sargybinio rašyti lygybės ženklą? Šiuo klausimu Dov Levin cituoja "Lietuvos aidą": "Viena iš problemų yra klausimas, kaip nustatyti mirties dalinių narių kaltės laipsnį. Asmenis, kurie tokiuose daliniuose buvo virėjais, negalima sulyginti su nekaltųjų žudikais".

Savo straipsnį Dov Levin baigia, sakydamas, kad 50 metų po Holokausto Baltijos kraštuose baigiasi laiko tarpas, kuriame apie jį buvo renkamos žinios. Sekančiame laikotarpioje, kai fiziškai dings Holokausto karta, faktai bus diskutuojami be kartelio ir dargi kartais bus prieita prie sutarimo. (Gal tada bus galima nustatyti, kiek lietuvių dalyvavo žydų naikinime, J.B.). Tačiau tai nebūsimanti paguoda, nes šimtmečiais egzistavusi Baltijos žydų bendruomenė bus Holokausto visai sunaikinta. J.B.

kartą atskirai kreiptis į Lietuvos vyriausybę ir gauti tik vienkartinį leidimą.

Opozicijos vadovas, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas prof. Vyt. Landsbergis perspėja, kad karinių krovininių pervežimo sutartis su Rusija kryžiuojasi su Lietuvos noru įstoti į Šiaurės Atlanto Sąjungą (ŠAS/NATO), rašo "Lietuvos rytas" spalio 18 d. V. Landsbergio teigimu, Vakarų diplomatai, su kuriais jis susitiko JAV, Prancūzijoje ir Didžiojoje Britanijoje, yra susidarę įspūdį, kad Lietuvos valdžia dėl karinių krovininių pervežimo sutarties stengiasi labiau negu Rusija. Jie patarė Lietuvai daryti "kaip norite, jeigu esate įsitikinę, jog tai nepavojinga šalies suverenumui". RSJ

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vykdoma labai pamažu. Kalbama apie deficito sumažinimą, bet taip pat lėtai, užmirštant, kad per trejus metus deficitinė skola vėl padidės 97 milijonais dolerių.

Ministeris pirm. J. Chretienas vis dar džiaugiasi 42% matuojamu savo populiarumu. Separatistinio Kvebeko bloko L. Bouchardas, save laikantis opozicijos vadu Kanados parlamente, nesistebi J. Chretienio ir jo liberalų vyriausybės populiarumu. Pasak L. Bouchardo, jie populiarūs, nes ligi šiol nieko didesnio nėra nuveikę. Reformų partijos vadas P. Manningas vienerių metų sukakties proga taip pat kritikuoja liberalus, kad jie ligi šiol nė nebando sumažinti deficito.

Finansų ministeris Paul Martin šį klausimą palieka savo biudžetui, pasitenkindamas tik parlamentinės finansų komisijos pradedama kanadiečių apklausa. Žmogaus darbo jėgos ministeris L. Axworthy taip pat nepateikia detalių socialinių programų sumažinimo kovai su deficitais. Dėsimas suprantamas, nes Kanados liberalų vyriausybė, užbaigusi pirmuosius darbo metus, turi dar ketverius kitus. Sunkiau Ontario NDP socialistams, įžengusiems į gal tik pusmetį trukusiančius penktuosius, kurie yra paskutiniai. V. Kst.

Nugriautasis paminklas Vilniuje. Jį ketina atstatyti

A+A

MYLIMAI MAMYTEI
ALBINAI KRIAUCIŪNIENEI
iškeliauvus amžinybėn,

jus dukrą psk. ONĄ BALSINĘ, vaikatę psk. INĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime –

Toronto skautininkių draugovė

A+A

DANUTEI BRAŽIENEI
mirus,

jus vyrui ALFREDUI, dukrai GAILUTEI, sūnams – GINTARUI ir LINUI bei jų šeimoms reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

*Onutė ir Antanas Baltrūnai
Pajauta ir Algis Kaziliai
Julija ir Ričardas Rimai*

A+A

DANUTEI BRAŽIENEI
iškeliauvus amžinybėn,

vyrui ALFREDUI, jų vaikams GAILUTEI, GINTARUI, LINUI su šeimomis, sesutei SALOMĖJAI ENDRIJONIENEI Čikagoje, giminėms Čikagoje ir Lietuvoje mūsų nuoširdžiausia užuojauta –

*Ona Juodikienė
Stefa, Kasperas Radvila*

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

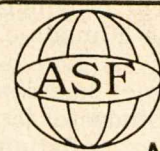
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiai linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

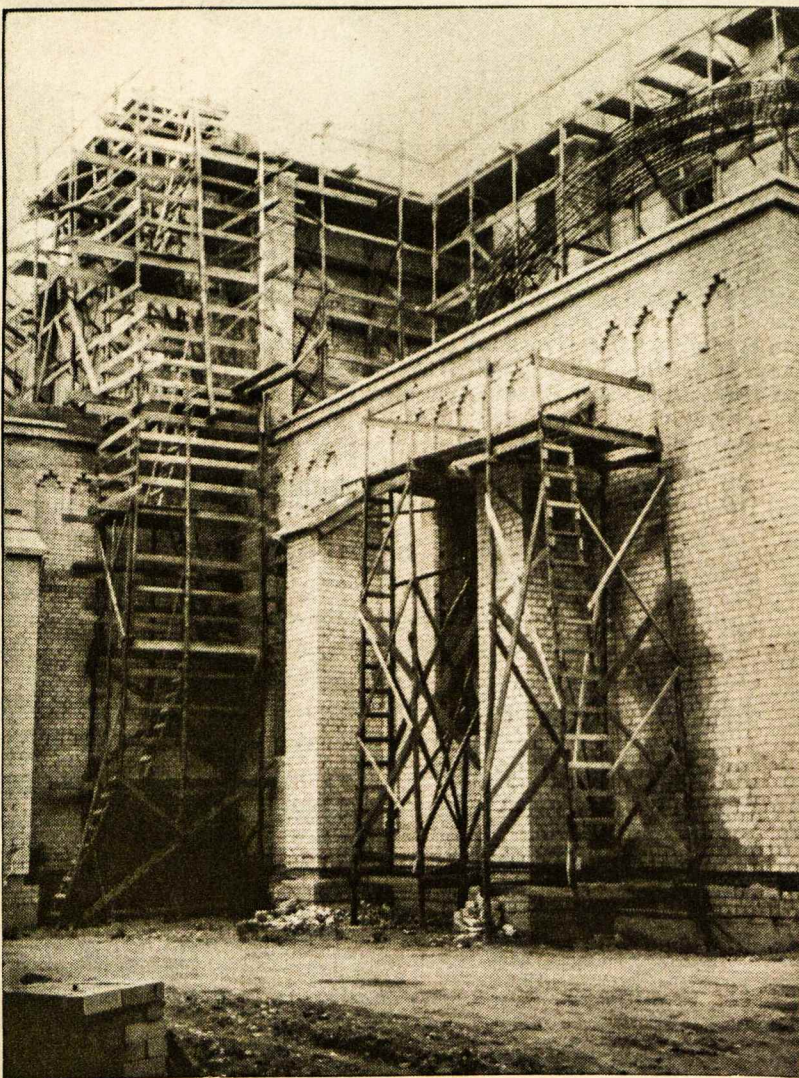
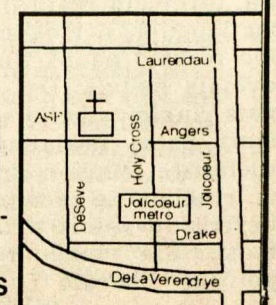
MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUÉ.

Naujas telefonas

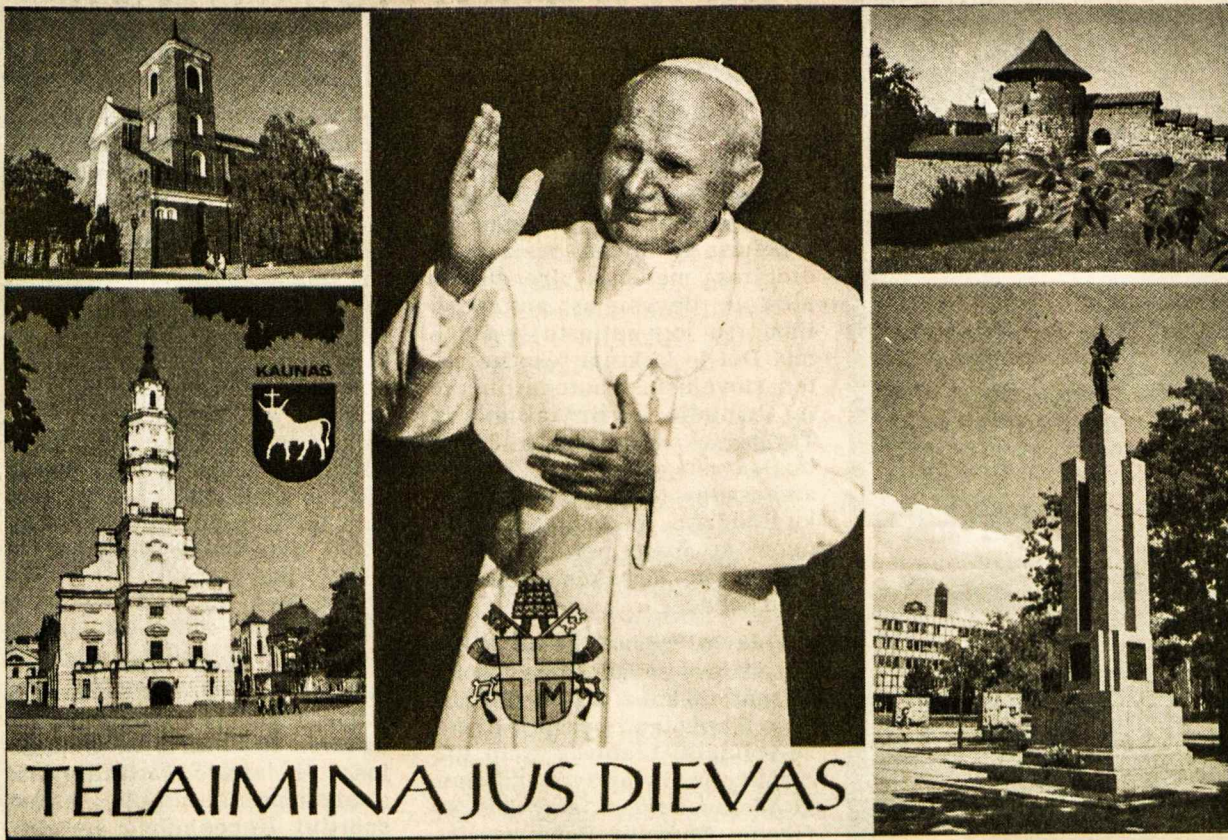
937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS

Vilkiaviečio katedra buvo sugriauta II Pasaulinio karo pabaigoje. Naujai katedrai statyti atsivėrė galimybė praėjus tik beveik pusei amžiaus
Nuotr. Alf. Laučkos

TELAIMINA JUS DIEVAS

Lietuvoje išleistas atvirukas, primenantis Šv. TĖVO JONO-PAULIAUS II lankymąsi 1993 m. rugsėjo 4-7 dienomis. Atviruke – Kauno vaizdai

Dail. T. Rinkevičius, nuotr. – V. Urbono

Vargdienių sriubos vakaras

Toronto, Mississaugos ir kitų vietovių tautiečiai, susirinkę į Toronto Prisikėlimo parapijos salę, vaišinosi duona ir sriuba, kuria nemokamai yra maitinami vargdieniai Vilniaus, Kauno ir kitose labdaros valgyklose. Minėta sriuba buvo pagaminta pagal iš Lietuvos gautą receptą.

Dalyviai pajuto krikščioniškos labdaros dvasią, kurią savo kalboje išryškino vyskupas Paulius Baltakis

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje 1994 m. spalio 16 d. susirinko keli šimtai tautiečių. Dalyvavo ir du vyskupai – lietuvių išeivijos PAULIUS BALTAKIS ir Panevėžio vyskupijos ganytojas JUOZAS PREIKŠAS, abu du šiemet švenčią pirmąjį savo ganytojišką dešimtmetį. Per vakaronę, skirtą rinkti lėšoms Lietuvoje alkstantiems, šiedu ganytojais susirinkusiųjų buvo nuosirdžiai pasveikinti, apdovanti prisiminimo dovanėlėmis. Šia proga vysk. PAULIUS BALTAKIS, OFM, pasakė turiningą kalbą, kurią čia pateikiame. RED.

Visuomet miela grįžti į namus, ypač šį sykį, kai prieš dešimt metų buvau iš čia išlydėtas į naująjį darbą. Nuosirdžiai dėkoju T. Augustinui ir parapijos tarybai už šį malonų prisiminimą. Itin džiugu, kad kartu su mumis sėdi ir brangūs svečiai iš Lietuvos: mano gimtosios Troškūnų parapijos klebonas kun. Saulius Filipavičius ir Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas.

Pagalbos metas

Amerikos vyskupų konferencijos pirmininkas arkiv. John May vienoje spaudos konferencijoje pasakė: "Daugel metų maldėmės ir rezoliucijomis reikalavome sovietų pavergtoms tautoms laisvės bei nepriklausomybės. Dabar, kai mūsų maldos tapo taip staiga ir netikėtai išklausytos, jaučiame dėkingumo pareigą pagelbėti toms tautoms pasinaudoti atgautąja laisve".

Tikrai buvo nuostaba, kai ne vien K. Bendrija, bet ir Vakarų pasaulio vyriausybės, visuomeninės, labdaros organizacijos skubėjo ištiesti ranką iš komunistinių diktatūrų ir genocidinių režimų išsilaisvinusioms tautoms. Pirmą kartą istorijoje JAV vyskupai vienbalsiai išpareigojo per penkerius metus visose Amerikos parapijose Pelenų dieną daryti specialias rinkliavas tų šalių tikintiesiems. Kanados vyskupai, nenorėdami lygiai taip pasiekti savo kaimynų, kitokiu būdu nutarė pagelbėti Rytų ir Vidurio Europos tautoms.

Panašiai pasielgė ir kitų kraštų vyskupų konferencijos, labdaros organizacijos. Netgi susikūrė namazų šiam tikslui naujų organizacijų padėt atstatyti tų kraštų morale, socialinį gyvenimą, ekonomiką. Juo toliau, juo labiau ryškėja, kaip suluošintas yra tų šalių žmogus, koks sunkus ir ilgas tas atsinaujinimo kelias.

Žvelgiant į Lietuvą

Labai akivaizdžiai, tiesiog vienu sakiniu dabartinę Lietuvos padėtį apibūdino spalio 10-11 d.d. Putname įvykusiam lietuvių religinės šalpos metiniam suvažiavimui Vilniaus arkikatedros rektorius Kazimieras Vasiliaskas: "Lietuva yra nepriklausoma ir laisva, bet dar toli nuo Dievo karalystės". Toks pokomunistinės Lietuvos apibūdinimas tinka ir kitoms Rytų bei Vidurio Europos tautoms. Vilniaus universiteto Šv. Jono šventovėje Šv. Tėvas Jonas-Paulius II pasakė: "Po kiekvieno istori-

nio pasikeitimo žmogaus siela būna žaizdota". Visi gerai žinome, kad sielos žaizdos gyja labai lėtai, o paskutiniai ketveri-penkeri metai įrodė, kad tos žaizdos ne išgyk, bet tik pamažu išryškėja. Šiandien tiek dvasininkai, tiek ir sociologai sutaria, jog reiks dviejų, gal net trijų kartų, kol tautos galutinai atgims.

Kai Lietuvoje sąjūdžio metais pogrindyje puoselėjamas atgimimas pavasarišku gaivalingumu išplaukė paviršium ir Kovo 11-osios aktu Aukščiausioji taryba atstatė 1940 m. nubrauktą nepriklausomybę, mes tiesiog gyvenome Lietuva. Buvom pasiryžę atiduoti viską, kad tik tauta kuo greičiau išsilaisvintų iš 50 metų slėgusios sovietinės okupacijos ir ateitinio auklėjimo replių. Siuntėm technikos, literatūros, vaistų, drabužių prikrautus talpintuvus. Į Lietuvą keliavo įvairių sričių specialistai. Kiekviena bendruomenė, organizacija, kiekvienas iš mūsų bandėm savaip padėti laisvę ir nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai. Tik šalto vandens ant mūsų įkarsčio užpylė pamažu vis ryškiau atsiskleidžiančios sovietinių metų padarytos sielos žaizdos: korupcija, nesąžiningumas, nepasitikėjimas vienas kitu, iniciatyvos stoka ir kt. Ypatingai ne vieną iš pusiausvyros išmūšė seimo ir prezidento rinkimų rezultatai, neapgalvoti, išėiviją įžeidžią įstatymai, kai kurių lietuvių, nepajėgiančių suprasti su pereinamuoju laikotarpiu susijusių neišvengiamų sunkumų, "gerų" sovietinių dienų ilgesys.

Lietuvos, kaip neretai ir viso pasaulio spauda, paprastai garsina tai, kas bloga, sensacinga. Labai retai spausdina tikinčiųjų, katalikiškų organizacijų ar šiaip asmenų pasiaukojimą, herojiškumą šviesesnės tautos ateities labui. Juk koks kiekvienoje parapijoje veika "Caritas" skyriai, kurie pagal savo išgales paremia senelius, ligonius, našlaičius, jaunas šeimas, jaunimą. Kiek pasauliečių kateketų ir katalikiškų mokyklų mokytojų aukojasi, kad išauklėtų jaunimą krikščioniška dvasia. Kiek jaunų vyrų ir mergaičių pasirenka dvasinį pašaukimą, kad laisvi nuo šeimos pareigų galėtų visą savo gyvenimą ir gabumus pašvesti gimtajai žemei, stengiasi, kad Lietuva taptų ne tik politiškai nepriklausoma, bet ir dvasiškai laisva.

Daug ir pasiaukojimo

Šiandienėje sovietinės okupacijos suluošintoje tautoje daug yra blogio, bet ir labai daug pasiaukojančios, krikščioniškos dvasios. Minėtas mons. K. Vasiliaskas papasakojo du įspūdingus atsitikimus. Prieš trejus metus jis nuėjo aplankyti vienintelio išlikusio gyvo Medininkų mūkinės tarnautojo Šerno. Monsinjoras tikėjosi iš to mirtinai sužaloto, suluošinto jaunuojo išgirsti priekaištus. Užuo-

bėti vaikas invalidas prabūna žaizdota". "Tik dabar supratau, koks Dievas yra geras. Nors esu nekrikščytas, apsiprendžiau nuo dabar irgi būti geras Dievui..."

Kitas įvykis. Kai iš Sibiro buvo atvežti tremtinių kaulai, kuriuos pasitiko didžiulė minia Vilniuje, toje minioje nebuvo jaučiama jokio keršto, neapykantos. Priešingai, – veiduose spindėjo pagarba, meilė ir skausmas. "Niekados savo gyvenime nemačiau tokių šviesių veidų, kaip anuomet, kai buvo pasitinkami nužudyti ištremtųjų tėvų, brolių, sūnų palaikai", – pasakojo mons. K. Vasiliaskas.

Praejusią vasarą Lietuvoje įvykusi Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventė bei pasaulio lietuvių jaunimo ir ateitininkų kongresai, "Caritas" suvažiavimas ir kiti renginiai šiek tiek prablaivė niūrią gimtojo krašto padangę, sušildė, padėjo geriau suprasti vieni kitus. Ne vienam netekusiam pasitikėjimo išeivijos patriotui padėjo atstatyti prarastą pusiausvyrą, padėjo suvokti, kad vienas ar kitas žmogus, savo tautiniu sąmoningumu ir karžygiška drąsa žavėjęs pasaulį sąjūdžio metais, tebegyvena Lietuvoje. Padėjo suprasti, kad tokių Vingio parko, Baltijos kelio, Kovo 11-osios ir Sausio 13-osios dvasia tebėra gyva lietuvių tautoje, kad kasdienybės vargų prislėgta tiesa apibėlus, bet tebėra gyva.

Krikščioniška linkmė

Sovietinio teroro nualintam broliui sesei pagalba – visų mūsų tautinė ir krikščioniška pareiga, nes Lietuva turi būti ne tik laisva, bet ir privalo gyventi Dievo dvasia. Galvodamas apie dabartinę Lietuvos būklę, jos socialinius ir kitokių vargus, visad prisimenu šv. Pranciškų Asyžietį, kaip jis gydė savo meto visuomenės žaizdas. Kartą, kai šventojo nebuvo namie, į vienuolyno duris išmaldos prašydami pasibeldė išalkę ir sušalę Italijos pakelių plėšikai. Broliai, juos piktai išbarė, išvijo alkanus. Kai sugrįžęs Pranciškus viską sužinojo, liepė tučtuojai pasiėmus sukalėdotos duonos, sūrio ir vyno surasti tuos vargšus plėšikus, juos atsipaštyti ir pavalgydinti.

Šv. Pranciškus Asyžietis, lygiai kaip ir mūsų dienų Motina Teresė, kiekviename žmoguje atpažįsta Kristų, mato jo fizinį ar moralinį žaidžų iškraipytą veidą ir su pačiam Dievo Sūnui derančia garbe ir meile artinasi prie vargšo žmogaus. Kristaus žodžiai "kiek kartų tai padarėte vienam iš mažiausiųjų mano brolių, man padarėte" (Mt 25,40) tinka šv. Pranciškui, Motinai Teresei ir visiems, kurie nuosirdžiai ištisia ranką artimui.

Lietuvoje šiandien apstu fizinį ir dvasinių vargšų, sąmoningai ar nesąmoningai ieškančių artimo paramos, užuoties, meilės. Tauta ištis reikalinga įvairios mūsų pagalbos: pasiaukojančių įvairių sričių specialistų, technikos, dvasinės ir mokslo literatū-

Reikšmingos Lietuvai sutartys

RŪTA GAJAUSKAITĖ

Kiekviena problema turi savo išsprendimo raktą. Antai Ribbentropo-Molotovo pakto pripažinimas buvo raktas į Lietuvos nepriklausomybę. Raktas, atrakinęs duris į laisvę be jėgos panaudojimo. Raktas – teisinio dokumento forma – atstato istorinį teisingumą.

Šiuo metu Lietuvos valdžia ir vyriausybė sudarinėja daugybę sutarčių su kitomis valstybėmis, iš kurių kelios turės ypatingą reikšmę Lietuvos istorijoje. Ypatingą todėl, kad galėtų atstatyti istorinį teisingumą arba įtvirtinti neteisę. Tokios šiuo metu sutartys yra su Rusija dėl tranzito į Karaliaučių bei su Lenkija.

Visi tarpvalstybiniai santykiai turi būti suderinti su istorijos raidoje priimtais dokumentais bei teisingai įvertinus istorinius įvykius.

Baigti administracinį valdymą

Svarstant sutarties dėl tranzito į Karaliaučiaus sritį klausimą, pirmoje eilėje būtina atsiminti, kad tai yra Rusijos karinis tranzitas į okupuotą Karaliaučiaus-Kaliningrado kraštą. Tokia sutartis įteisintų okupacijos padarinius. O šiuo metu vyksta atvirkštinis procesas – taisomi Antrojo pa-

ros, vaistų ir drabužių, pinigų sugriautoms šventovėms, vienuolynams, jaunimo stovykloms, salėms atstatyti. Stinga veiklių Evangelijos skelbėjų, profesūros, vadų. Džiugu, kad tokios visokeriopos paramos tauta sulaukia ir iš mūsų išeivijos, plačios krikščioniškos bendruomenės. Kat. Bendrija, organizacijos ir kai kurie asmenys stengiasi atnaujinti dvasinį tautos veidą, jos moralę ir visuomeninį gyvenimą, be kurio negalima tikėtis nei dvasinės, nei medžiaginės pažangos.

Tačiau, greta šių pastangų sukurti geresnę tautos ateitį, daugeliui yra reikalinga duonos riekė ir lėkštė ne rytoj, o šiandien, dabar. Kai tuščias pilvas, labai sunku galvoti apie šviesų rytojų, gėrėtis dvasinėmis vertybėmis, ilgėtis grožio, idėjų ar meno. Teisingai pasakė arkiv. A. Bačkis, kai atidarė Vilniuje antrąją valgyklą vargšams: "Katalikų Bažnyčia turi rūpintis vargšais, kitaip jos veikla tebus fariziejiška..."

Kanados lietuviai

Džiugu, kad jūs ir visi kiti Kanados lietuviai tatau gerai suprantate. Gerai, kad suvokiame ir stengiatės tautai padėti kurti šviesesnę ateitį ir sykiu rūpinatės alkanu šiandienos tautiečiu. Jūs per visus okupacijos metus savo nuovokia, organizuota veikla gynėte pavergtosios tautos teises ir savo gausiomis aukomis per lietuvių katalikų religinę šalpa gelbėjote sąžinės kalinius, jų šeimas. Susidarius sąlygoms, jūs teikėte pagalbą Lietuvai: nupirkote Lietuvos ambasadaį patalpas Briuselyje, nemažai traktorių, padėjote pastatyti katalikišką A. Jakšto spaustuvę, remiate labdaros įstaigų veiklą, parūpinote studentams stipendijų, pasuntėte ne vieną reikalingą specialistą. Tai Rimantas ir Gabija Petrauskai, Petras ir Irena Lukoševičiai, Daina ir Ričardas Kalendros, Loreta Stanulytė, Mirga Šaltmiraitė-Dvarionienė, visa Čuplinskių šeima, Vytas, Darius, Rimas, Indrė... Jie ištikimai, uoliai talkino ir tebeįdėda Lietuvai. Jūs neatstūmėte išalkusio, nepagalbėjote duonos karnio broliui.

Prisikėlimo parapija negalėjo prasmingiau paminėti savo 40 metų Dievo palaimintos veiklos sukakties, kaip ištisus metus maitindama Kristų – alkanuosius Lietuvos gyventojus, labiausiai stokojančius, didžiausią vargo našta nešančius brolius ir seseris, kurie rado nemokamą duonos riekę ir šiltos sriubos lėkštę Vilniaus "Betanijoje", Kauno "Caritas" ir Kretingos pranciškonų suorganizuotose valgyklose. Tie doleriai, kuriuos jūs per šiuos sukaktuvinius metus paukojote alkanam Kristui, jūsų gerų darbų vainike tikriausiai bus patys brangiausi deimantai.

Spaudai parengė kun. Kazimieras J. Ambrasas, SJ.

saulinio karo padariniai. Todėl pradžioje būtina išspręsti Karaliaučiaus krašto priklausomybės klausimą.

Raktas šiai problemai – pačių rusų paruošta medžiaga 1945 metų Potsdamo konferencijai ir ten priimti sprendimai bei 1920-ųjų metų dokumentai. Pagal juos akivaizdu, kad šis kraštas nuo amžių priklausė lietuvių gentims, buvo vokiečių okupuotas ir 1945 m. Potsdamo perduotas laikinam Sovietų S-gos administravimui.

Subyrėjus Sov. Sąjungai ir atstčius Baltijos valstybių nepriklausomybes, būtina pabaigti ir okupanto laikiną administravimą Karaliaučiaus srityje, bei išspręsti problemą iš esmės: išvedant iš Karaliaučiaus krašto okupacinę kariuomenę; grąžinant kraštą Lietuvai; grąžinant į kraštą okupantų deportuotus gyventojus bei kviečiant emigravusius suarus istorinius įvykius.

Išspręsti Karaliaučiaus problemą iš esmės – reiškia demilitarizuoti kraštą, baigti laikinąjį administracinį valdymą ir grąžinti kraštą Lietuvai. Tuo tarpu tranzito sutartis tik gilia problema, įtvirtinama okupacinę kariuomenę tame krašte ir pratęsdama administracinį valdymą.

Rusijos okupacinės kariuomenės išvedimas iš krašto turėtų didelę tarptautinę reikšmę. Jis panaikintų vieną iš didžiausių karinių bazių Vidurio Europoje, tuo pačiu padidintų ir Europos saugumą. Rusijos laikinojo administravimo pabaigimas krašte, reikštų Antrojo pasaulinio karo šaltojo karo pabaigą ir jo padarinių likvidavimą. Karaliaučiaus krašto grąžinimas Lietuvai, kaip Rytų ir Vakarų Vokietijų susijungimas, pagaliau atstatytų kelis šimtmečius besitęsiančią istorinę neteisę. Juk kraštas buvo ne tik okupuotas, bet ir jos gyventojai beveik visi išnaikinti. Be to, okupantai pasisavino prūsų tautos vardą ir savo juodus darbus dangstė šiuo vardu. Taip prieš visą pasaulį padaryta dar moralinė istorinė žala tautai.

Sutartis be Želigovskio akto

Karaliaučiaus problema privalo būti išspręsta dabar ir iš esmės. Karinio tranzito įstatyminis įtvirtinimas tik pagilina šio krašto problemą ir apsunkina jos sprendimą ateityje.

Sutarties su Lenkija išeities taškas – 1920-1939 metų Rytų Lietuvos okupacija ir prijungimas. Kaip Rusija pripažino Ribbentropo-Molotovo pakta, taip Lenkija privalo įvertinti Želigovskio aktą, konstatuoti Lietuvai padarytą žalą ir sutikti ją atlyginti (atsta-

Vila Palangoje (Birutos alėjoje), kurioje Lietuvos respublikos prezidentas A. Smetona praleisdavo vasaros atostogas. Vilą prezidentas nuomojo iš grafitės M. Tiškevičiūtės. Sovietų laikais čia buvo įrengta poliklinika (nuotrauka daryta 1992 m.)

Nuotr. V. Priščeponkos

tyti). Tik tai atlikus įmanoma teisingai, nepažeidžiant demokratijos principų, suformuoti Lietuvos-Lenkijos sutarties turinį.

Šiuo metu Lietuvos seimui pateikta ratifikuoti Lietuvos-Lenkijos sutartis sudaryta be Želigovskio akto įvertinimo ir įtvirtina Lenkijos interesus bei įteisina buvusios okupacijos padarinius.

Lenkijos interesus įtvirtinimas skaudžiausiai liečia vadinamąjį Suvalkų trikampį, paliekant jį Lenkijos sudėtyje ir užfiksuojant okupacijos padarinius Vilniaus krašte, kurie pasireiškia autonomijos reikalavimu.

Svarstant Lietuvos-Lenkijos sutartį, Lietuvos seime buvo išsakyti visi principiniai nuostatai, tačiau seimo valdančioji dauguma (LDDP) "geros giminytės" priedanga išlaikys dabartinę situaciją. Tai ką šimtmečio pradžioje Lenkija užgrobė, šimtmečio viduryje Vokietija pardavė, šimtmečio pabaigoje Lietuvos seimas padovanos. Taip nusprendė seimo dauguma, 46 balsais pasisakiusi už tai, kad diskusijos sutarties klausimu baigtos ir sekančiuose posėdžiuose papunkčiui bus pradėtas Lietuvos-Lenkijos sutarties ratifikavimo procesas.

Prieš diskusijų užbaigimą, neįvertinus Želigovskio akto balsavo 7 seimo nariai, 9 susilaikė. Jei prie balsavusiųjų "už" nebūtų prisidėję konservatorių partijos vadovai – tokį Lietuvos interesus pažeidimą būtų buvę galima įvertinti kaip naujųjų komunistų partinį sprendimą.

Dabar konservatoriai ir šita

raktą, ateityje galėjusį padėti išspręsti Lenkijos okupacijos paliktas problemas, atrodė atima. Seimo nariams paeikavus, kad balsavimas už Lietuvos-Lenkijos sutarties diskusijų pabaigimą be Želigovskio akto įvertinimo, būtų pravesimas per elektroninę įrangą, kad liktų dokumentai su seimo narių balsavusių "už" pavardėmis, Č. Jursėnas atsisakė. Taip buvo išvengta viešumo ir visuomenės poveikio į sutarties ratifikavimą. Tautininkai rengiasi pareikalauti vardinio balsavimo sutartį ratifikuojant. Tik tada Lietuva sužinotų pavardes tų seimo narių, kurie savo balsais ilgam įtvirtins šio šimtmečio neteisę, įvykdytą Lenkijos Lietuvai. Gaila tik, kad sužinos per vėlai. Sutartis bus priimta.

Red. prierašas. ELTos žinomis, sutartis patvirtinta spalio 13 d. Lenkijos seime vienbalsiai, Lietuvos seime už sutartį pasisakė 91, prieš 19, susilaikė 8.

realty systems inc.
RAIMUNDAS (Raymond) PACEVICIUS
Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905 896-3333 (24 val.); namų – 905 524-3899; FAX 905 848-5327.
Adresas: 1528 Dundas Street West, Mississauga, Ontario L5C 1E4
Parduodamas 2 miegamųjų, naujas, austrų statybos butas (condo) daugiaaukščiam name, Palangoje, prie pat jūros. Dėl informacijos skambinti tel. 905 896-3333.

Welcome to Vilnius. We fly you there 7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa
Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

JUODASIS KASPINAS KAUNE

Kauniečiai rugpjūčio 23 d. atidengta memorialine lenta prisiminė ir pagerbė Červenėje 1941 m. birželio 26 d. sušaudytą plk. Juozą Šaraušką, Lietuvos kariuomenės kūrėją savanorį, Vyčio kryžiaus ordino kavaliarų ir Lietuvos skautų sąjungos brolijos vadą. Memorialinė lenta atidengta prie jo gyvento namo Žaliakalnyje. Juodojo kaspino diena skirta Mišios buvo atnaušiamas Šv. Mykolo Arkangelo (Igulės) šventovėje. Po Mišių joje buvo su rengtas religinės muzikos koncertas. Vytauto Didžiojo karo muziejuje kauniečių laukė dvi parodos — „Lietuvos kariuomenės tragedija“ ir „Nukentėjusiems nuo tremties“.

KOLEGIJA KĖDAINIUOSE

Janušo Radvilo (1579-1620) vardo kolegiją Kėdainiuose įsteigė grupė vietinių mokytojų ir švietimo darbuotojų. Šioje aukštesniojoje mokykloje jau paruošiami anglų ir vokiečių kalbų pedagogai, verslo organizatoriai ir vertėjai. 1620 m. nužudytas Janušas Radvilas buvo palaidotas Kėdainiuose. Jo kolegija gavo Kėdainių senosios gimnazijos patalpas, kurias karievinėms buvo pavertę dabar jau išvažiavusieji Rusijos kariškiai. Tad joms reikėjo kapitalinio remonto. Laikinią kolegiją teko nuomotuoti patalpas Kėdainių specialiojoje internatinėje mokykloje. Pirmuosius mokslo metus J. Radvilo kolegija pradėjo su trimis dvilykios studentų grupėmis.

DEGTINĖ IR ALUS BIRŽUOSE

Biržų rajone 92 prekybos įmonės prekiauja alkoholiniais gėrimais ir alumi. Pačiame Biržų mieste prieš kelerius metus buvo tik trys specializuotos alkoholinių gėrimų parduotuvės. Dabar yra 20 tokių parduotuvių, kuriose galima gauti ir alaus, o vien tik alų pardavinėja 15 parduotuvių. Biržų rajonas yra laikomas aludarių kraštu. Tad nedidelis alaus parduotuvių skaičius perša išvadą, kad kai kurie aludariai, neįregistravę savo įmonėlių, alų pardavinėja kaimynams. Biržuose dabar už 12 litų galima nusipirkti ir trilitrį du kartus vartojamą ruginukę. Ši prekė neturi etiketų ir banderolių. Tad sunku nustatyti, ar ji atvežta iš naminių vartojimo tradicijos turinčių kitų kraštų, ar gal jau vietiniai ūkininkai neparoduotus grūdus išmoko paversti pinigais.

ŽUVO DRĖSUSIS IRKLUOTOJAS

Šiame skirnyje „TZ“ rugpjūčio 16 d. laidoje jau esame rašę apie drąsų klaidę irklų irklotoją Gintarą Paulionį, 1945 m. gimusį mašinų gamybos ir technologijos inžinierių, irklų valtimi iš Klaipėdos nuplaukus į Karlskronos uostą pietinėje Švedijos dalyje. Lietuvis jūreivystės istorijoje tai buvo pirmas toks vieno irklotojo perplaukimas per Baltijos jūrą penkių metrų ilgio valtimi. Tą plokščiadugnę valtį pagaminą pats inž. G. Paulionis, pasinaudodamas Kanados Niufundlandijos žvejų dorėmis vadinamų valčių brėžiniais.

Savo valtimi, turinčia 160 kg ketaus balastą ir plieninį švertą, irkluojo inž. G. Paulionis, bangų blaškomas, 360 km Karlskronos uostan nuplaukė per keturiolika parų. Iš ten jis irklų valtimi lankėsi Kopenhagoje ir Bornholmo saloje, žymėdamas klaidę irklų. Riman-to Videikos sukurtus suvenyrinius vokus. Jose stilizuotai buvo pavaizduotas maršrutas pirmojo plaukimo irklų valtimi per Baltijos jūrą. Grįžimą Klaipėdą inž. G. Paulionis pradėjo iš Bornholmo salos. Spalio 5 d. drąsaus irklotojo inž. G. Paulionio valtį Nidos pasienio sargybiniai rado Baltijos bangų išmestą Kuršių nerijos pakrantėje. Gediminas Pilaitis „Lietuvos rytė“ rašo: „Bangos ją buvo apvertusios ant šono, priekinė dalis apdaužyta, pažeistas ir dugnas ties stiebu. Šalia mėtėsi politileno maišeliai su pupelėmis ir riešutais...“ Išaukta policija valtį rado jau nusivežtą žvejoti mėgstancio Nikolčiaus, jį norėjusio susitaisyti savo reikalus. Policija, iš jo atėmusi valtį, nustatė, kad ji yra inž. G. Paulionio, matyt, žuvusio Baltijos bangose.

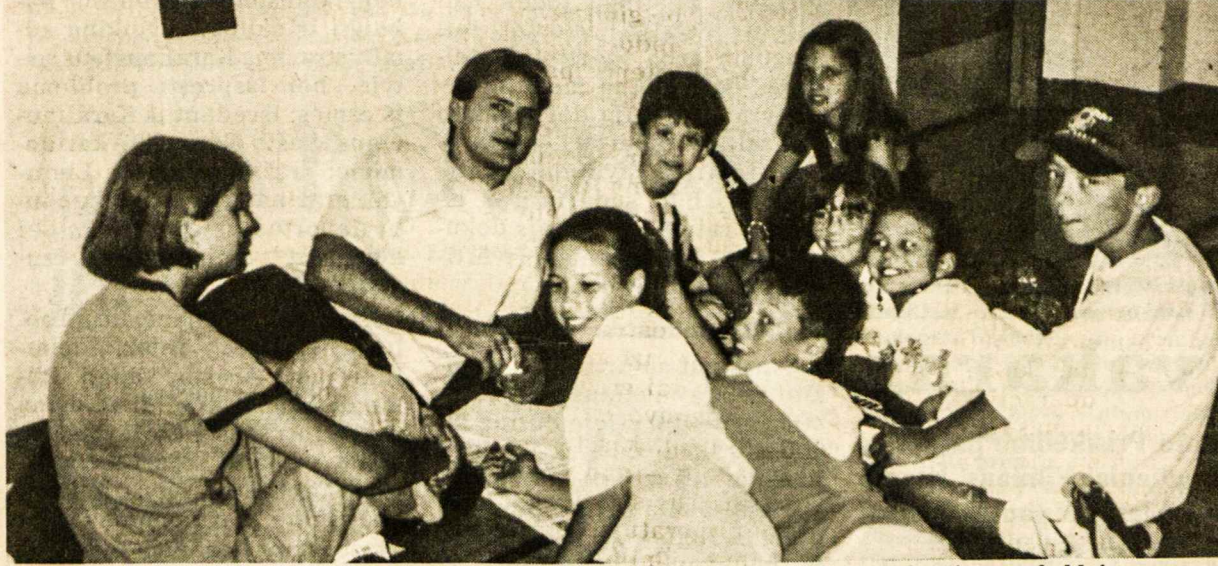
PERLAIDOTAS PREZIDENTAS

Vilniui iš Čikagos spalio 7 d. atskraidinta urna su trečiojo Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus (1866-1950) palaikais atsisveikinti norintiems vilniečiams buvo išstatyta Lietuvos seimo rūmų priesalyje. Tos dienos seimo narių posėdis buvo skirtas velionies atminimui. Oficialioji perlaidojimo dalis spalio 8 d. prasidėjo urnos nuvežimu Kaunan prie ten buvusios Lietuvos prezidentūros. Ji taipgi buvo atidaryta velionies gintajam Selemos Būdos kaiman ir perlaidojimui pasirinkto Mondžgirėn (Maumedžių giraitė) Marijampolės rajone. Gimtojoje sodybvietėje buvo atidengtas skulptoriaus J. Narušio sukurtas paminklinis akmuo, o jo paruošta paminklinė lenta Alksniškės prikaltą prie namo, kuriame velionis gyveno 1942-44 m., vokiečių ištremtas iš Kauno. Mondžgirėje velionies prezidento urnos su pelonais laukė jo atminimui marijampolės skulptoriaus Kęstučio Balčiūno sukurta simbolinė stovinčio žmogaus skulptūra su prez. dr. K. Griniaus barjelu. Urną atlydėjo Lietuvos prez. A. Brazauskas, ministras pirm. A. Šleževičius, Lietuvos seimo pirm. Č. Juršėnas, seimo nariai. Pagrindinis kalbėtojas perlaidojimo iškilmėje buvo dabartinis Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas. Jo baigminis žodžius „Lietuvos rytu“ cituoja Algis Vaskevičius: „Kazio Griniaus, kaip ir kitų dviejų Lietuvos Respublikos Prezidentų Aleksandro Stulginskio ir Antano Smetonos, atminimo įamžinime aš matau didelę prasmę, mūsų dabartį ir mūsų valstybės ateitį. Būkime verti Prezidento Kazio Griniaus didžio žygio vardan tėvynės ir lietuvių tautos“. Spalio 9 d. prez. K. Griniaus vardu buvo pavadintas 100 metrų ilgio gelžbetoninis Šlažų tiltas, jungiantis Šilutę su Rusnės sala.

V. Kst.

Caracas, Venezuela, Šv. Jokūbo šventovėje pamaldos 1993 m. rugsėjo 4 d. už Lietuvą

Nuotaikingas pokalbis pradedant naujuosius mokslo metus Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykloje. Nuotr. O. Stanevičiūtės

Hamilton, Ontario

PAGERBAMI MIRUSIUS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukuoja: a.a. *Onos Gurgždienės* atminimui: \$50 - J. H. Otto; \$30 - R. B. Serafini; \$25 - Simaicių šeima, L. E. Klevai, Hamiltono lietuvių pensininkų klubas; \$20 - A. Bungardienė, A. Garkūnas, P. G. Breichmanai, P. Žulys, Z. Čekauskas, A. Petraitienė, Z. Stonkus, K. Žiobienė, K. L. Meškauskai, L. D. Gutsakai, J. R. Pleiniai, G. Agurkienė, B. Skverekienė; \$10 - K. S. Karaskos, J. Blekaitis, A. G. Repčiai, V. R. Bartininkai.

a.a. *Valentino Grikičio* atminimui: \$25 - Hamiltono lietuvių pensininkų klubas; \$20 - J. G. Kristolaičiai, P. Žulys, A. Petraitienė; \$15 - A. Mačiulaitienė; \$10 - V. G. Kairiai.

a.a. *Anelės Blažaitienės* atminimui aukuoja Hamiltono lietuvių pensininkų klubas \$25.

a.a. *Margaretos Salsbergienės* atminimui A. Prunskus aukuoja \$20. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. **KLF**

UŽJAUSDAMI DUKTERIS - ALDONĄ IR NIJOLĘ bei jų šeimas, a.a. *Onos Gurgždienės* atminimui, vietoj gėlių fondai Pagalba Lietuvos vaikams aukuoja: \$40 - L. Pietrantoni; \$35 - O. Vincelli; \$30 - C. F. Pietrantoni, G. T. Venitelli; \$25 - V. Murdock, M. A. Pusdesriai; \$20 - K. J. Dervaičiai, DiLazzaro, L. J. Gedriai, O. J. Grigaičiai, M. Goli, E. K. Gudinskai, R. Torio, O. P. Kažemėkai, B. V. Kvedarai, E. J. Mažulaičiai, B. Perkaskienė, M. Renkienė, K. Ross, O. B. Steponavičiai, V. M. Šniuloliai, D. H. Švažai, F. Venckienė; \$10 - G. Agurkienė, L. Allega, J. Astas, A. S. Destro, G. Gudelinė, S. A. Judd, J. Juozaitienė, P. Melfi, K. Meškauskienė, B. R. Pakalniškiai, J. Petrauskienė.

Dėkodami už gausias aukas, pasiūsiame invalida kėdę su įrašu „A.a. Onos Gurgždienės atminimui“ šeimos nurodyto vietovės Lietuvoje.

Pagalba Lietuvos vaikams komitetas

Delhi-Tillsonburg, Ont.

a.a. **VIERAI JOCIENEI** mirus 1994 m. spalio 12 d., jos atminimui aukuoja: „Tėviškės žiburiams“: \$20 - P. Augaitis, A. Klemkienė; \$10 - D. M. Norkai, A. Žebertavičius, T. P. Pargauskai, A. Martinkevičius, M. Rudokienė, P. Lapienis, M. V. Miceikos, Z. Jurėnas. Iš viso - \$120.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga: \$20 - P. Vėžauskas, J. Jocas, J. Jurėnas; \$15 - A. B. Stonkai, E. Gudinskienė; \$10 - A. K. Ratavičiai, A. Aleliūnienė, A. Žebertavičius, V. Jakubickienė, S. Beržinis, M. V. Miceikai, J. Tranelis. Iš viso - \$160.

„Vaiko tėviškės namams“: \$20 - E. A. Dirš; \$15 - E. G. Rugienai; \$10 - T. P. Pargauskai, E. K. Lukošiai, L. J. Vitai; \$5 - J. Jauneika. Iš viso - \$70.

Nuosirdi padėka aukotojams - J. Vitas

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu „Union Gas“ atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

London, Ontario

G. VAGNORIUS ir V. PAKALNIS-KIS, Kanados valdžios globoje atvykę Vak. Ontario universitete pasigilinti laisvos rinkos puoselėjimo strategijose ekonomikos ir teisės moksluose, savaitę viešėjo Londone. Kęstutis ir Rita Vilai jų viešnagės metu, savo namuose atviro kvietimu visai lietuvių vietinei bendruomenei sudarė progą rugsėjo 13 d. vakare pasikalbėti su svečiais. Kvietimu pasinaudojo labai mažas skaičius londoniečių. Kai Lietuvos vyriausybės nesidomi užsienio lietuvių rūpestiais, nesirodo žymesnis susidomėjimas keliaujančių politikų rūpestiais.

a.a. **JONAS JAKAITIS** mirė rugsėjo 24 d., neilgai buvęs Šv. Juozapo ligoninėje. Nors ir giliame amžiuje, ilgesnį laiką namuose

slaugė savo paralyžiuotą, 1991 m. mirusią žmoną Martą. Jonas gimė 1902 m. gruodžio 25 d. Jakaičiuose. Atliekė karinę tarnybą Lietuvos kariuomenėje, dirbo pasienio policijoje. Buvo dėdė Anitai ir Jonui Mulevičiams ir šeimai. Jie jį galutinai prižiūrėjo ir juo rūpinosi. Tollimesnių giminių liko JAV-se, Vokietijoje ir Lietuvoje. Palaidotas per Huneang O'Neil laidojimo namus po Mišių Šiluvos Marijos šventovėje rugsėjo 28 d. Šv. Petro kat. kapinėse.

LONDONO PENSININKŲ SUSIRINKIME spalio 19 d. pranešimus apie Ontario provincijoje nuo 1995 m. pradžios naujai įsigaliosiančius Power of Attorney įstatymus (įgaliojimus turto ir asmeninės priežiūros reikalais) padarė E. Petrauskas. Kor.

DĖMESIO

Lietuvių parapijoms, organizacijoms, redakcijoms, jaunimo gruputėms, sporto ir verslo vadovams

Jeigu jums reikia rašyti programas, biuletenius, daugiaraščius bei kitokius rašinius ir norite rašyti taisyklingai lietuviškai su gražaus stiliaus raidėmis, galite įsigyti lietuviškus „fontus“ (rašmenis), pritaikytus Macintosh kompiuteriams, nes tik su šiais kompiuteriais galima geriausiai ir lengviausiai vartoti lietuvių raidyno raides ir ženklus. Šie lietuviški „fontai“ jums labai palengvins darbą ir sutaupys brangų laiką. Jie pritaikyti prie paskutiniu laiku padarytos milžiniškos kompiuterių technologijos pažangos. Lietuviškų „fontų“ kompleksas, sudarytas iš trijų dalių, kainuoja tik \$150 US dol. su persiuntimu. Galima įsigyti ir jo atskiras dalis. Pirmą dalį kainuoja \$35 US dol., o antra ir trečia dalys kainuoja po \$65 US dol. Šiam laikotarpiui kainos specialiai nustatytos pačia galima žemiausia kaina ir ta nuolaida galės pasinaudoti visi, kurie lietuviškus „fontus“ užsisakys iki 1995 m. sausio mėn. 1 dienos. Lietuviški „fontai“ turi nuo mažausių, vos įžiūrimų, iki 30 cm ir didesnio dydžio, keliolikos stilių raides bei Lietuvos valstybės ir lietuvių tautinės ženklus. Su šiais „fontais“ galima pasidaryti visus norimus organizacijų ar kitokių simbolių.

Taigi pasinaudokite duodamomis žemiausiomis kainomis ir tuojau įsigykite lietuviškus „fontus“. Užsakykite juos savo Lietuvoje gyvenantiems giminiams, draugams ar pažįstamiems, savo ar tėvų gimtosios vietovės mokykloms, ypač studijuojantiems kompiuterių mokslus. Tas jiems tikrai suteiks didelę pagalbą ir džiaugsma už vertingą dovaną, nes daugelis nemoka svetimų kalbų ir toms kalbomis parašytai „fontais“ negali pasinaudoti.

Užsakymus siųsti kartu pridėdant čekį ar teirautis dėl papildomos informacijos šiuo adresu: **Petras Vilinskas „Mūsų fontai“**, 37 Hobson Ave, Windsor, CT 06095, USA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose -

„TALKA“ LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 4.00%
santapus 2.50%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 5.00%
180 dienų indėlius 5.50%
1 m. term.indėlius 6.50%
2 m. term.indėlius 7.00%
3 m. term.indėlius 7.50%
4 m. term.indėlius 7.75%
5 m. term.indėlius 8.00%

RRSP ir RRF (Variable):
1 m.ind. 6.50%
2 m.ind. 7.00%
3 m.ind. 7.50%
4 m.ind. 7.75%
5 m.ind. 8.00%

IMAME UŽ:
PASKOLAS
Asmeninės nuo 10.00%
nekiln. turto 1 m. 8.00%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir

asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus „Talkoje“

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasados Vašingtone spaudos skyrius praneša, kad jos teritorijoje teko nukirsti keturis pavojingai pasvirusius didelius medžius. Įrengta ir aikštelė devyniems automobiliams su jon nutiestu įvažiavimu. Dėl jo laikinai teko nuimti ten stovėjusius tautodailininko A. Grintalio kryžių ir dail. R. Tarabildos kopytstulpį. Jiems bus surasta kita vieta Lietuvos ambasados teritorijoje. Katalikų Bendrijos aukštųjų dvasiškių nuomone, jiems, perkeltiems kiton vieton, nereikės naujo pašventinimo.

Vidurio rajono Lietuvos vyčių atstovų suvažiavimą Detroito spalio 8-9 d.d. surengė ir globojo Šv. Antano parapijos ribose veikianti Lietuvos vyčių 102-roji kuopa. Suvažiavimą įsijungė Lietuvos vyčiai, atvykę iš Mičigano, Ohajo ir Pensilvanijos. Mišias jiems Šv. Antano lietuvių parapijos šventovėje koncelebravo klebonas kun. Alfonsas Babonas ir kun. Walter Stanovich. Giedojo Šv. Antano parapijos choras ir solo giesmėmis įsijungęs pats vadovas muz. Stasys Slizys. Lietuvos vyčių suvažiavimas baigtas dalyvių pietumiems Šv. Antano parapijos salėje.

Australija

Savaitraščiui „Mūsų pastogė“ skirta literatūrinė popietė rugsėjo 25 d. įvyko Sidnio lietuvių klube. Šį renginį įvadinio žodžiu pradėjo ALB spaudos sąjungos valdybos pirm. Vytautas Patašius ir programos vadovas poetas Juozas Almis Jūragis. Jis apibūdino keturis šiai popietei pasirinktus lietuvių tautos rašytojus - Jurgį Baltrušaitį, Juozą Tininį, Justiną Marcinkevičių ir Joną Strielkūną. J. Baltrušaičio eilėraščių skaitė Nijolė Vaičiūrgytė, J. Marcinkevičiaus - Stasys Skorulis, J. Strielkūno - Dalia Donelienė, J. Tininio novelę - Vytautas Patašius. Aštuoniomis dviejose pasirodymuose atliktomis dainomis popietės dalyvis džiugino moterų „Sutartinės“ ansamblis - Marina Cox, Ida Barilienė, Martina Reisgienė, Margarita Kavaliauskienė, Gražina Černiauskienė, Nijolė Jurksaitienė, Lilija Gaidžiūnienė, Milda Karpavičienė, Jadviga Burkienė ir Irena Dudaitienė. Programos atlikėjams padėjo ALB spaudos sąjungos pirm. V. Patašius. Tada prasidėjo laimikių traukimas finansinei „Mūsų pastogės“ paramai surengtoje loterijoje.

Britanija

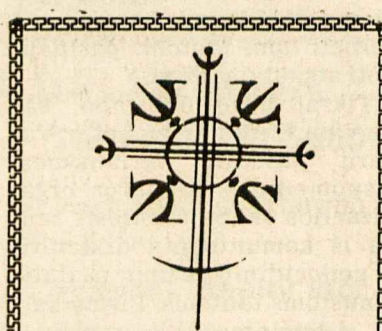
Savaitgalio lituanistinė **Maironio** mokyklė Lietuvos namuose Londone aštuntuosius mokslo metus pradėjo rugsėjo 24 d. Ją dabar lanko ne tik lietuviukai, bet ir du anglų vaikai. Lietuvių kalbos juos moko aktorė Živilė Šlekytė-Stanton, buvusi torontietė, su Gajute O'Brien, Violeta Jaseliūniene-Lingaitiene.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasago, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į: **Angele Salvaityte, B.A.**
pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

ne. Mokyklėlei talkinęs Vladas Gedmintas už šeštadienį buvo išvykęs Vilniui. Šiais mokslo metais tautos bus susilaukta ir iš Lietuvos ambasadoje patarėjų dirbančio A. Medalinsko žmonės Daivos. Visi džiaugėsi Maironio mokyklėlės trylikos mokytojų ir mokinių rugsėjo 17 d. atlikta Tautos šventei skirta programa rudeniniame lietuvių sąskrydyje Wolverhamptone. Šiais mokslo metais planuojama nesiriboti vien tik lietuvių kalba bei jos gramatika, bet ir daugiau laiko skirti tautiniams šokiams, lietuviškoms dainoms.

Vokietija

Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, rugsėjo mėnesi turėjęs oficialų vizitą Vokietijoje, neužmiršo ir Vasario 16 gimnazijos. Jis buvo atskraidinęs straigtasparnių į netoli esantį sportinį Hopenheimo aerodromą. Ten jį sutiko Hesseno krašto valdžios atstovai, VLB krašto valdybos pirm. A. Lipsys, Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas, kuratorijos pirm. V. Damijonaitis. Tada prez. A. Brazauskas buvo atlydėtas Vasario šešioliktosios gimnazijos. Čia jį maršu pasveikino šioje gimnazijoje viešėjusi Užvenčio kaimiška kapela. VLB krašto apylinkės valdybos pirm. Arminas Lipsys įteikė „VLB informacijos“ biuletenį šešių tomų rinkinį, supažindinantį su šios organizacijos veikla. Lietuvos prez. A. Brazauską pasveikino ir jam skirtą žodį tarė Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Ankė Lepaitė. Vokiečių vardu svečią sveikino Lambertheimo burmistras dr. Juergen Dieter. Jis džiaugėsi Lietuvos prez. A. Brazauskos apsilankymu ir čia veikiančia Vasario 16 gimnazija, Lietuvos atgautą nepriklausomybę. Panašias mintis dėstė ir prez. A. Brazauskas, pirmą kartą apsilankęs Vasario 16 gimnazijoje, apie kurią buvo daug girdėjęs. Jis stebėjosi, kad jį čia sutiko ne tik gimnazistai, bet ir gražūs būsūs suvažiavusių Vokietijos lietuvių. Esą po ilgai trukusio atskyrimo dabar visiems reikia jungtis į bendrą darbą. Lietuvai reikia Vasario 16 gimnazijos auklėtinių, galinčių dėstyti vokiečių bei kitas užsienio kalbas. Gimnazijos moksleivės prez. A. Brazauskui pašoko „Sadutę“. Jis apsilankė Romovos pilyje įsikūrusiame Lietuvių kultūros institute, gimnazijos bibliotekoje ir koplyčioje, supažino su mokytojais, susitiko su salėje susirinkusiais tautiečiais. Prez. A. Brazauskas tada straigtasparniui išskrido į Wiesbadeną, kur jo su oficialia vakariene laukė Hesseno parlamentas pirm. Karl Starsacher, didelis lietuvių bičiulis.

„Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda“

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaucia kitus“

Sudbury Ontario

PARCEL EXPRESS Inc.
LIETUVOS skyrius MARGUTIS
2100 Bloor St. W., Suite 6A
Toronto, Ontario M6S 4Y7
(prie High Park-o požeminės stoties)
Telefonas (416) 604-2538
DIRBAME: pirmadieniais-penktadieniais 4 v.p.p.-8 v.v.
šeštadieniais 1 v.p.p.-4 v.p.p.
Garantuojame greitą, pigų ir patikimą SIUNTINIŲ, AUTOMOBILIŲ ir US DOLERIŲ persiuntimą Jūsų giminiams ir draugams
LIETUVOJE MŪSŲ KAINOS:
Persiuntimas laivu:
1 kubinė pėda \$6,95 plus \$10 pristatymas arba
1 kg \$1.15 plus \$10 pristatymas
Persiuntimas lėktuvu:
1 kg \$3.49 plus \$10 pristatymas
Visi siuntiniai saugiai ir greitai pristatomi tiesiai į VILNIŲ aplenkiant trečias šalis
Mūsų atstovas Vilniuje priima siuntinius ir skubiai juos pristato adresatams bet kurioje Lietuvos vietoje.
Siuntiniai nemuituojami. Kiekvienas siuntinys nemokamai apdraudžiamas \$ 60.00 suma
Pageidaujant nemokamai palaimame siuntinius iš Jūsų namu. Siuntinių svorio neribojame.

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

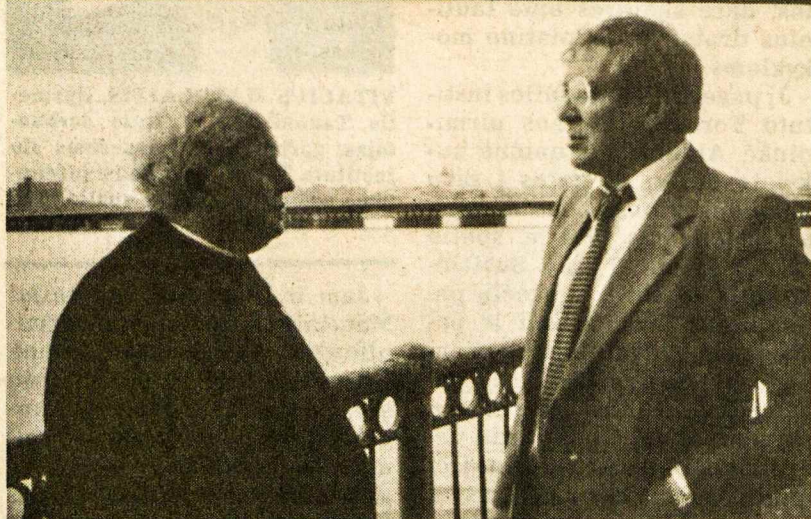
Laivu siunčiant - tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00. * Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Skambinkite dėl mūsų * Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Maciai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

Viršuje – Bostono lietuvių etnografinio ansamblio "Sodauto" nariai su duona ir druska pasitinka svečią iš Vilniaus – prel. K. VASILIAUSKĄ prieš jo pagerbimą Bostone 1994 m. rugsėjo 25 d. Apačioje – Bostono lietuvių veikėjas ir "Lietuviškos sodybos" įsteigėjas GINTARAS KAROSAS pokalbyje su prel. K. VASILIAUSKU

"Lietuviška sodyba" Amerikoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Bostono ir apylinkių lietuvių jaukų Lietuvos kaimelių gali pamatyti čia pat naujai atidarytoje "Lietuviškoje sodyboje" (angliškai – "Lithuanian Village"). Rugsėjo 24-25 dienomis įvyko šios sodybos iškilmingas atidarymas, sutraukęs šimtus tautiečių ne vien tik iš Bostono.

Tie, kurie atėjo į šį atidarymą, pamatė nemažą staigmeną – visas Bostono lietuvių pilietiško klubo pirmasis aukštas priminė Lietuvą ir ne vienam išspaudė ašarą. Šioje vietoje įsikūrė "Vilties" (Pagalbos siuntinių) ir Lietuvą įstaiga, "Dovana" (lietuviškų gaminių, suvenyrų krautuvė), jauki kavinė ir kita. Visa tai padaryta su neblogu skoniu, pavyzdinčiai apipavidalinta. Už mėnesio kito čia bus įmontuoti iš Lietuvos atgabenti vitražai, atidaryta lietuviškų knygų biblioteka, o gal net dar daugiau kas bus sugalvota.

Svečias iš Lietuvos

Į šį atidarymą buvo pakviestas svečias iš Lietuvos – Vilniaus arkikatedros klebonas ir Vilniaus kunigų seminarijos rektorius prel. K. Vasiliasukas. Mat "Lietuviškos sodybos" sumanytojas Gintaras Karosas nemažai yra bendravęs su prelatu "Vilties dovanos" programoje, šelpiant neturtinguosius Lietuvoje.

Prel. K. Vasiliasukas pašventino šį steiginį pirmąją iškilnių dieną ir pasakė trumpą sveikinimo žodį. O sekančią dieną, sekmadienį, svečias iš Vilniaus, kartu su kitais kunigais, atnašavo Mišias vietinėje Šv. Petro šventovėje (jai šiemet sukanka 90 metų) ir pasakė prasmingą pamokslą, kuriam nušvietė dabartinę Tėvynės būklę dvasinėje srityje. "Rūpinamės, ką turime daryti, kad lietuvio širdis būtų švari" – kalbėjo pamokslininkas.

Prelato pagerbimas

Sekmadienį po pietų programa vėl buvo tęsiama "Lietuviškoje sodyboje", kur ant didelio ekrano buvo rodomi filmai iš Lietuvos. Trečiajame pastato aukšte įvyko prel. K. Vasiliasuko pagerbimas. Susirinkus apie 250 tautiečių (dalis ne lietuvių), prelatą su duona ir druska pasitiko Bostono lietuvių etnografinio ansamblio "Sodauto" (vienintelis savo pobūdžiu vienetas Amerikoje) narės, apjuosė gražia lietuviška juosta, padainavo lietuviškų dainų, pašoko tautinių šokių (dažnai vedė ir susirinkusius šokti).

Programos viduryje – svečio pagerbimas. Programai vadovavo šventės šeiminkas Gin-

taras Karosas, kuris į sceną sveikinimo žodžiu kvietė žymesnius tautiečius iš Bostono ir kitur. Buvo atėję net 9 Bostono ir apylinkių parapijos dirbantieji lietuviai kunigai, o iš jų pagrindinis buvo vietinės Šv. Petro parapijos klebonas kun. A. Kontautas (Amerikos lietuvių kunigų vienybės pirmininkas). Sveikintojų tarpe buvo ilgametis (jau 40 metų gyvuojančios) Bostono lietuviškos radijo valandos – "Laisvės varpo" vedėjas P. Viščinis.

Padėkos žodį tarė svečias iš Vilniaus. Jo žodį anglų kalba vertė Lawrence lietuvių parapijos klebonas kun. V. Valkavičius. Pagerbimo pabaigoje vėl pasirodė Gitos Kupčinskienės sumaniai vadovaujamas etnografinis ansamblis, kurio dalis narių yra paskutiniaisiais metais iš Tėvynės atvykęs jaunimas.

Pramoginė dalis

Šioje šventėje buvo neužmiršta ir pasilinksminčiai. Pirmosios dienos vakare didžiojoje salėje koncertavo žinomas Lietuvos estrados dainininkas Stasys Povilaitis, kuris jau trečią kartą vienerių metų laikotarpyje atvyko koncertuoti savo tautiečiams Amerikoje. Bostoniečiai jo ankščiau dar nebuvo girdėję, tad jis čia susilaukė daug dėmesio ir gausių plojimų. Po S. Povilaitio dainavimo, susirinkusieji turėjo progą ir pašokti, grojant nemotivais iš Lietuvos atvykusiems

Kas vertas užuojautos?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Nusivyliau perskaičiusi Edwardo Šulaičio pilną užuojautos straipsnį apie "liūdną vilniečio likimą Amerikoje" ("TŽ" 1994 m. spalio 11 d.), kuriame aprašoma, kaip už vaisingos šeiminių sužalojimą peiliu "svečias" iš Lietuvos Algirdas Kuprys buvo suimtas ir nuteistas kalėti, bet už "gerą elgesį" buvęs iš kalėjimo išleistas atlikus pusę bausmės. Be to, "vargšui" svečiui Amerikos mokesčių mokėtojų lėšomis buvusi padaryta sudėtinga ir brangi širdies operacija, kurios jis nebūtų pats galėjęs sau leisti nei Amerikoje, nei Lietuvoje...

Ar nebaisūs tie Amerikos kalėjimai su pulkia medicinos priežiūra, skaityklomis, televizija, sportu? Ar Sovietų Sąjungoje buvo tokių kalėjimų? Skaitant prisiminimų antplūdį mūsų spaudoje, neteko niekur skaityti, kad Sibiro lageryuose kuriam nors "perkel-dintam asmeniui" būtų buvusi padaryta bet kokia operacija. Ten "operacijos" buvo tokios: marinimas badu, laikymas speige, nežmoniškos sąlygos sunkūs fiziniai darbai, o po jų – "apvainikavimas" Sibiro sušalusios žemės kapu...

Tas "vargšas politinis pabėgėlis" (nuo ko jis bėgo?) buvo tik dalis tų "svečių", kurie, atvykę į Čikagą, gerokai apgadinę lietuvių vardą, daugelį metų išlaikytą pagarboje ir pasi-

didžiavime.

Iš patikimo asmens patyriau, kad vienu metu Čikagoje "Draugo" redakcija buvusi užpilta policijos prašymais atsiųsti vertėjus, nes telefonų knygoje leidyklos pavadinime yra "Lithuanian Press"... "Svečias" šeiminingai sužeidęs peiliu, nes jį buvęs "išimylėjęs"... Ar ne paradoksiška? Iš meilės žalojama? Iš kur jis tokią idėją atsigabeno?

O negražių atsitikimų yra pilna. Apie tą "liūdno likimo" istoriją mes žinome... Viena Čikagoje gyvenanti šeima (tikras atsitikimas) iš Lietuvos parskvietė savo giminių porą, juos lepino, apdovanojo ir pagaliau nutarė jiems "parodyti" Ameriką, aplankyti garsųjį "Disney World" Floridoje. Kelionės išvakarėse šeiminkai nutarė dar nupirkti kelionei smulkmenų ir kvietė savo svečius su jais kartu važiuoti į apsipirkimo centrą, bet svečiai atsisakė, pasiteisindami, kad "prieš kelionę nori pailsėti". Kai už kelių valandų šeiminkai grįžo į namus, svečių nebebuvo, o su jais dingę ir visa tai, kas tik galima buvo pakelti – nuo geriausių drabužių iki sidabro, video bei foto aparatų ir t.t. Ar tai ne liūdnas šeiminkų likimas, tikrai vertas užuojautos?

Panašų istorijų yra ir daugiau. Taip pat statistika rodo, kad jau nemažas skaičius iš Lietuvos atvykusių asmenų buvo prievarta deportuoti už turistinių taisyklių laužymą. Neteko girdėti, kad užsienio lietuvių, atvykę į Lietuvą, būtų padarę kokių nors nusikaltimų, ką nors sužeidę, ką nors pasisavinę, suimti ir nubauti kalėjimu... Jie tik moka aukštesnes kainas už vietinius, ar tai būtų restoranai, vasarvietė ar viešbutis.

Autoriui "svečias" skundžiasi, kad jo niekas kalėjime nelankė. Prisimenu Viktoro Hugo Žaną Valžaną, visą gyvenimą kentėjusį žiauria bausmė už pasisavinimą obels šakos, kad apsigintų nuo bado. Tokį ir aš kalėjime lankyčiau, bet tik ne peiliu badančius, pusrėčius "išimylėjęlius".

Užuojautą reikia palikti jos užsitaraujantiems: iš Sibiro grįžtantiems tremtiniams, kurie liko be pastogės, nes jų namuose gyvena jų buvę skundikai... Ir iš skurdžios pensijos sunkiai pragyvenantys seneliai ir globos reikalingi našlaičiai bei sunkūs ligoniniai yra verti mūsų paramos ir užuojautos, bet ne tokie svečiai, kurie, padarę nusikaltimą, krodėliu likimą ir neprisipažįsta nusikalte. Kuprys teisina buvęs neteisingai nubautas, nes kalbos nemokėjęs, lėšų neturėjęs geresniam advokatui pasamdyti... Bet faktas lieka faktas, kad jis sužeidė šeiminką...

Penkeri sovietinės okupacijos metai užsienio lietuviuose suformavo nesužalotą liūdno likimo sąvoką, į kurią netelpa žemo elgesio svečiai, užtarnautai nubauti už nusikaltimus.

Tautinių šokių vadovai, susitikę Čikagoje Toronto "Gintaro" viešnagės metu 1994 m. spalio 9 d. Iš kairės: VIOLETA FABIANOVICH, IRENA SMIELIAUSKIENĖ, RITA ir JUOZAS KARASIEJAI. Nuotr. Z. Degučio

Toronto "Gintaras" atnešė šypsnį ir džiaugsmą

Lobiais "Iš močiutės skrynios" svečiai pasidalino su šeiminkais

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", vadovaujamas Ritos ir Juozo Karasiejų, "Grandies" pakviestas, koncertavo 1994 m. spalio 9 d. Čikagoje Jaunimo centre. Trims šimtams žiūrovų gintariečiai labai gambiai dvi valandas užtrunkusioje programoje parodė lietuviškų tautinių šokių ir liaudies dainų grožį, paimtą "Iš močiutės skrynios".

Šokių, dainų ir vaidybos pynė

Močiutė (N. Benotienė), senelis (L. Širvinskas) ir vaikai (V. Benotaitė) kalbėsi apie praeities dienas, kai seneliai dar jauni buvo, kaip jie tada šoko, dainavo, kėlė vestuves. O vaikai vis klausinėja. Gi senelių aiškinimai-prisiminimai, parodomi scenoje grakščiais, švelniais ir judriais šokiais bei melodizingomis liaudies dainomis ir kaimo kapeklos muzika, sukūrė margaspalvę, darnią pynę.

Koncertas susidėjo iš dviejų dalių. Pirmojoje grojėjomės "Pavasario valsu" (J. Danio), "Džiūkišku kadriliu" (J. Lingio), "Sadute" (J. Lingio), "Reiginėle" (J. Gudavičiaus), "Vakaruškomis" (J. Matulaitienės), "Rolenderiu" (I. Kalibataitės) ir "Agotėle" (R. Tamučio). Kapela pagrojo "Jurgelio valsą" (J. Gaižausko), Adriana Karaitė ir Indrė Viskontaitė padainavo porą duetų: "Sakė mane šokia" ir "Barė mane močiutė" (liaudies dainos), o ansamblis dar pridėjo porą liaudies dainų: "Valio pjovėjėliai" ir "Ant kalno stovėjau".

Antroje dalyje seneliai prisiminė jaunystės pavasarių bei vasarų darbus, dainas, Joninių šventes. Išvydome eilę šokių, perpintų liaudies dainomis bei kaimo kapeklos muzika. Šioje dalyje ansamblis padainavo "Suskyniau skynimą", "Dar neįėj, dar sustok" (aranž. R. Klorienės), "Eisiu į gireles", o mergaitės padainavo "Žalias žuolėlis". Kaimo kapela pagrojo "Girdžiūno valsą" (J. Girdžiūno), "Šilų valsą" (J. Juozapaitis), "Polką linksmuole" (J. Karoso), o šaunūs įteikėjai pašoko "Gintarinę polką" (V. Montvilos), "Jurginų valsą" (E. Morkūnienės), "Pa-

rovėjos suktinę" (I. Kalibataitės), "Putinelį" (G. Breichmanienės), "Rytągonę" (L. Kisielienės) ir "Kupolinį" (J. Lingio). Mergaitės pašoko "Per girę, girelę" (J. Matulaitienės) ir, dainuodamos sutartinę, pridėjo dar "Išsivedžiau oželį". Programa baigta G. Savinienės "Lietuva" ir J. Lingio vikriųjų "Aštuonnyčių".

Gaivinanti nuotaika

Žiūrovai ilgais plojimais lydėjo gintariečių dainas ir šokius, bet ypač grausmingai buvo palydinti jų šokiai. Pabai-gę visi atsistojo, pagerbdami gintariečius už jų repetici-joms ir ilgai kelionei paauko-tas valandas ir džiaugdamie-si puikiai sudaryta ir atlikta programa.

Buvo gera matyti tiek daug jaunų, gražių veidų. Ir jų drabužiai labai gražūs, ypač mergaičių – ilgakasių. Tokių gražių drabužių jau senokai nebuvome matę (nuo vasaros "Mažosios tautinių šokių šventės"). Girdėjau, kad drabužiai yra tautinių raštų menininkės A. Tamošaitės, A. Vaitonienės ir kitų kūryba. Jų spalvų ir raštų derinys tiesiog akis lepino.

Gintariečius sveikino "Grandies" vyr. vadovė Irena Smieliauskienė, kuri savo žodžiais išreiškė gal ir visų žiūrovų jausmus: "Didžiujoms Jumis ir dėkojame, kad atvykote. Jūs atnešėte ne tik šokius, bet ir jaunystę, šypsnį, džiaugsmą". Ji dėkojo Ritai ir Juozui Karasiejams, ansamblio vadovams, Daliai Viskontienei, dainų vadovei, Teodorui Pabrėžai, kaimo kapeklos vadovui bei gabiems vaidintojams: močiutei, seneliui ir vaikai, kurie savo humoru ir vaidyba visus linksmai nuteikė.

"Spindulio" tautinių šokių grupės vardu sveikino vadovė Rasa Paskocienė, o "Vilties" tautinių šokių grupės ir vadovės V. Jurcienės vardu – Danutė Penčylaitė.

Vadovams buvo įteiktos puokštės gėlių. Kanklininkės, kapelos muzikantai ir vaidintojai irgi buvo apdovanoti gėlėmis. Audrius Polikaitis įteikė gintariečiams krepšelį skanumynų kelionei namo ir ypač šiltas žodžias prisiminė jų

draugystę šių metų vasarą Lietuvoje. Žiūrovams jis dėkojo už atsilankymą, nes "tai skatina ir mus šokiui ir dainai".

Vertinimas

Vienintelis moralinis atlyginimas jauniems šokėjams yra gausus publikos dalyvavimas jų pasirodymuose. Tai juos skatina puoselėti lietuvišką dainą, šokį, kalbą ir glaudis tvirčiau prie lietuviškojo kamieno. Po programos visi susirinko į Jaunimo centro kavinę pasivaizinti skania "Grandies" komiteto, vadovaujamo A. Brazaitenės, paruošta vakariene ir pasiūkėčiuoti, pasidalinti tokio gražaus koncerto išpūdziais.

Jau pertraukus metu, o ir pasikau, einant į kavinę ir kavinėje, žmonės gyrė "Gintarą", žavėjosi juo, džiaugėsi jų programa. Kai kurie galvojo, kad jaunų žmonių ansambliai (kaip "Gintaras", "Grandis" ir kiti) turėtų laiku nuo laiko lankyti lietuviškus telkinius ir džiuginti juos savo puikiai paruoštais pasirodymais. Tai būtų atgaiva vyresniems ir paskata jauniems.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St. 279-7648

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2377 Midland St. W. 747-3133

Turner & Porter

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite
apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiądienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
.....		
Tel:		Tel:

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Lietuviai studentai Vengrijos universitete

NERIJUS UDRĖNAS
DARIUS ŽERUOLIS

Pinigų netruks: vengrų kilmes JAV finansininkas ir filantropas George Soros Centrinės Europos universitetui Budapešte paskyrė 268 milijonų dolerių ateinantiems 20 metų. Ši suma yra pati didžiausia pasaulyje vienkartinė aukštos mokslo institucijai. Kol kitos Rytų ir Centrinės Europos mokslo įstaigos karštingai ieško naujų finansavimo šaltinių, CEU dabar gali ramiai ir kryptingai dirbti nesizvalgydamas į valstybines kišenes. Papildomai, universitetas įsigijo reprezentacinius rūmus miesto centre. Juos restauravus ir pastatius studentų bendrabučius bei erdvių trijų aukštų biblioteką (pastarąją po žemės paviršiumi), jau 1995/96 mokslo metams studentų patogumui neturėtų nieko trūkti.

Studijos ir mokslo laipsniai

Centrinės Europos universiteto studijos prasideda tik nuo magistrinės pakopos, kuri vėliau perauga į daktarinę studijų lygį. Šį pavasarį beveik visos CEU magistrinės programos buvo akredituotos Niujorko valstijos Švietimo taryboje: esantys Vengrijos įstatymai neleidžia švietimo įstaigai vadintis universitetu, jei ji nesuteikia bendrauniversitetinio išsilavinimo. Įvykis, reikia pripažinti, neeilinis ir ypač reikšmingas rytų europiečiams. Nebeliai klūčių laipsnių pripažinimui, bent jau anglosaksiskame pasaulyje. Be to, buvo akredituotos ne tik švietinės programos, bet ir ankstesnių metų studentų diplomai buvo pakelti į magistrinį lygį.

Budapešte, kur mums teko mokytis, įsikūrę Viduramžių studijų, Istorijos, Politinių mokslų, Teisės ir Aplinkos studijų fakultetai. Likę fakultetai turėtų persikelti iš Pragos po metų. Universiteto vadovybė itin pabrėžia tarpdalykinį, interdisciplinarinį studijų pobūdį. Dėl to kiekvieną trečią dieną organizuojamos viešos paskaitos CEU bibliotekoje, dalyvaujant įvairių dalykų kviestiniams profesoriams. Prof. Aleksandras Štromas (Hillsdale College, JAV) taip pat buvo vienas iš jų.

Budapešto CEU kolegijos dėstytojų dauguma yra vengrai, pripažinti savo srities specialistai. Viduramžių studijų fakultete vyravo prancūzų Analų istorinės mokyklos trečiosios kartos dvasia. Žakas Le Goffas (Jacques Le Goff, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Prancūzija) yra mokslinės tarybos narys ir surengė paskaitų ciklą. Vokišką-amerikietišką pakraipą atspindėjo dėmesys kompiuteriniams tyrimo metodams. Pabrėžtas dalyko siaurumas, savitumas ir specializacija. Buvo stengiamasi palaikyti glaudžius ryšius su žymiais Vakarų ir Rytų Europos istorikais, kaip Aleksandras Geistoras (Lenkija), Frantisekas Smahelis (Čekija), Evelyn Patlagean (Prancūzija), Susan Reynolds (Anglija), Henrik Birnbaum (UCLA, JAV).

Istorijos fakultete taip pat buvo populiarūs prancūzų mokykla, ir Jacques (Žakas) Revel (Ravelis) susilaukė gausiausios studentų auditorijos. Didžiausias dėmesys Istorijos fakultete buvo skiriamas regiono XIX-XX šimt. socialinei, politinei ir etninių procesų istorijai. Dėmesys moterų studijoms rado atgarsį Istorijos, kaip ir kitų fakultetų programose.

Profesūra

Politinių mokslų fakulteto profesūra yra vienaip ar kitaip susijusi su politinėmis permainomis Vengrijoje aštuoniasdešimtųjų pabaigoje. Fakulteto dekanas prof. Janos Kis yra įžymus disidentas, vienas iš Laisvųjų demokratų partijos (SzDSz) steigėjų ir jos pirmasis pirmininkas. Gerų fakulteto ryšių su Vakarų Europos ir Š. Amerikos profesoriais dėka studentai galėjo lankyti tokių įžymybių kaip Ph. Schmitter (Stanford University), Th. Nagel (Columbia University), P. Hassner ir J. Rupnik (CE-RI), L. Balcerowicz (Warsaw School of Economics) ir kitų paskaitas. Pagrindinė tyrimų kryptis – pereinanamojo laikotarpio Rytų ir Centrinės Europos politinės sistemos.

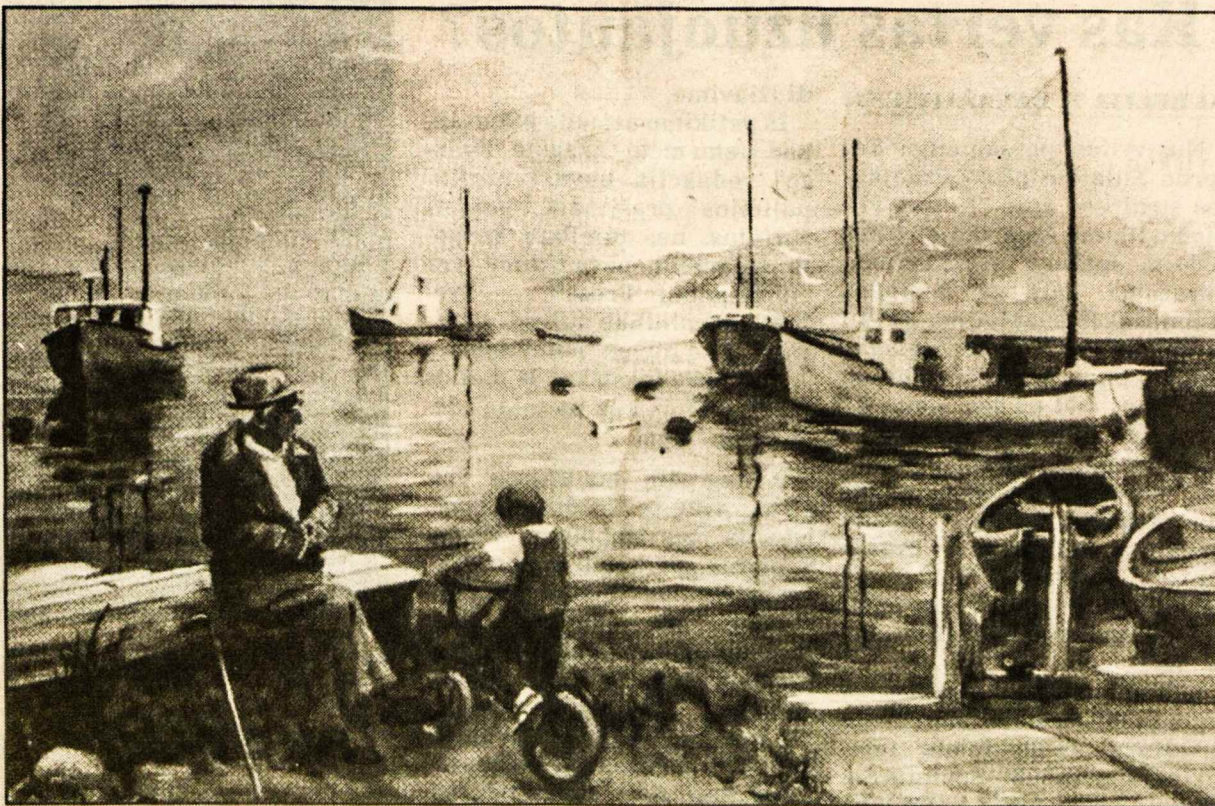
Teisės fakultete dauguma profesorių amerikiečiai. 15 gabiausių studentų žiemos semestrą mokėsi Cornell ir Čikagos universitetuose. Teisės fakulteto dekanas – prof. Tibor Varady, buvęs Jugoslavijos teisingumo ministeris M. Panic(iaus) vyriausybėje 1992-93 metais.

CEU yra sudaręs dvišales studentų ir dėstytojų apsaikavimo programas su daugeliu vakarietiškų universitetų. Nemaža studentų (25-30%) turės galimybę pažinimo džiaugsmą patirti prestižinėse institucijose, tarp jų: Columbia University, UCLA, Rutgers, Oxford, Cambridge, Florence ir kitur.

Šviesi ateitis

Nepaisant vis dar pasitaikančių organizacinių nesklaidumų, vengrocentrizmo istorijos interpretacijose, kalbinės ir kultūrinės studentų izoliacijos, nereikia būti dideliu pranašu, kad pasakytum, jog universitetas turi šviesią ateitį. Jis turi reikiamą intelektualinių ir finansinių išteklių, kad taptų spyruokle Rytų ir Centrinės Europos studentams ir akademinei karjerai aukštumoms.

Šiomet iš Lietuvos Budapešte mokėmės aštuonios: Irmina, Dovilė, Algina, Darius – politinių mokslų, Aida – teisės, Loretta ir Nerijus – viduramžių studijų, Vilana – istorijos. Šios mūsų studijos tapo galimos didele dalimi dėl gerą Atviros Lietuvos fondo organizacinio darbo (iš Estijos tebuvo 2, o iš Latvijos vienas studentas). Mes esame ypač dėkingi Dianai Vilytei už jos pagalbą ir dėmesį, kurį mes nuolat jutome. Kartu galime paraginti kolegas studentus studijuoti CEU universitete, nes ateityje bus vis sunkiau pasiekti dėl augančios konkurencijos.

SENELIO APLANKYMAS (aliejus), dail. Regina Žiuraitienė. Jos darbų paroda įvyks lapkričio 20-21 gruodžio 3 d. d. McLaren-Barnes galerijoje, Oakville, Ontario

Pokalbiai su profesoriumi Arvydu Žygu II

Amerikoje gimęs, užaugęs, mokslus baigęs, penkerius metus profesoriavęs Vytauto Didžiojo universitete Kaune, vadovavęs ateitininkų jaunimui Lietuvoje, gerai pažinęs atgimstančio krašto gyvenimą, dėsto savo mintis dabarties klausimais pokalbiuose su kunigu KAZIMIERU AMBRASU, SJ, Čikagoje

— Kokie išieivijos santykiai turėtų būti dabar su Lietuva? Ar dar esame vieni kitiems reikalingi?

— Kai išvažiuoju į Lietuvą 1988 m., buvo didingas atgimimo pavasaris. Jautėme emforią tiek Lietuvoje, tiek išieivijoje, nes buvome lyg tai kažkokiame sapne – regėjome stebuklą po stebuklo, kurių nesitiekėme matyti savo gyvenimo dienos. Mes tikrai negalėjome įsivaizduoti, kad Lietuva bus laisva dar mūsų gyvenime. Ir staiga įvyko šis didžiulis stebuklas: Sov. Sąjunga pradėjo byrėti. Lietuva tapo kas dieną laisvesnė. Buvo kalbama apie nepriklausomybę, kuri privedė prie Kovo 11-tosios – nepriklausomybės atstatymo.

Tame laikotarpyje gyvenau ir dirbau Lietuvoje ir, kaip visi gerai žinome, buvo per daug darbo ir per mažai darbininkų. Mums atrodė, kad turėtų atvažiuoti daugiau žmonių iš išieivijos prisidėti prie nepriklausomos Lietuvos gyvenimo atstatymo. Bet mūsų išieivijos sudarė didžiulę dilemą, nes jie jau buvo įleidę gilius šaknis į svetimas žemes. Ir jie jau ne tik buvo baigę mokslus čia, bet ir įsigiję profesijas, tapę labai svarbiais Amerikos, Kanados ir laisvojo pasaulio visuomenės nariais. Daugelis mano bendraamžių jau buvo sukūrę šeimas ir augino vaikučius.

Išieivijos pasaulėžiūroje kilo toks klausimas, kad mes jau Lietuvai esame nereikalingi. Turbūt jau mūsų išieivijos prasmė yra priėjusi prie kulminacinio taško. Ir koks liūdesys, kad Lietuva nėra ta pasakų ir sapnų žemė, apie kurią mes girdėjome ir svajojome, bet praverė akis ir pamatėme kokia buvo žala padaryta per penkiasdešimt metų sistematinio tautos genocido: tiek istorinio, tiek dvasinio, tiek kultūrinio. Matėme skaudžias pasekmes, matėme jaunimo pasimetimą, nihilizmą, matėme ir tą visą žmonių, Lietuvos gyventojų, liūdesį ir pesimizmą.

Įvyko didžiulis pasimetimas mūsų tarpe: nežinojome, kas yra Lietuva, kas jinai buvo, kas jinai turėtų būti, kokia

mūsų misija. Ir kai grįžau į išieiviją pirmą kartą po penkerių metų (penkerius metus buvau Lietuvoje be pertraukos) supratau, kad išieivijos misija buvo ne tikrai nepasibaigusi, bet buvo tik prasidėjusi, kad jos misija buvo dar svarbesnė, negu buvo prieš dvidešimt metų, kai irgi atliko labai svarbią rolę, belsdamasi į pasaulio sąžinę, reikalaujama, kad pasaulis neužmirštų žmogaus teisių ir tautos teisių pažeidimų, skriaudos, kuri buvo daroma Lietuvai.

Man regis, kad šiandieną išieivijos misija, ypač jaunuomenės, yra liudyti Lietuvos gyventojams, ypač jauniems žmonėms, kad gyvenimas turtinantis, ekonominėje, laisvoje, demokratinėje visuomenėje nėra garantas, kad jis turės prasmę. Turi būti įprasminta ta mintis, kad tikrosios vertybės yra tos, kurios yra neįkainojamos ekonomine skale. Tikrosios vertybės, kaip žmogaus gerumas arba mokslas, išsilavinimas, šeimos gyvenimo vertybės, tas visas džiaugsmas, kuris egzistuoja šeimos židinyje, dvasinės vertybės, pasiaukojimas kitam, stengimasis kiekvieną dieną būti geresniu žmogumi. Tai dalykai, kurie suteikia gyvenimui prasmę, kurie yra neįkainojami nei totalitarinėje visuomenėje, komunizmo vergijoje, nei Amerikoje ar turtinajoje visuomenėje.

Svarbiausias dalykas dabar išieivijoje ir Lietuvoje yra tas, kad matytume vienas kitą ir kaip mokytojai, ir kaip mokiniai, kad būtų glaudus bendravimas, kad nebūtų vien išieivijai atvažiuojamas tikslas mokytis ir pasakyti "jūs, lietuviai, taip ir taip blogai darote, mes, vakariečiai, jus išmokykime". Turi būti dabar važiavimas į Lietuvą arba bendravimas su lietuviais, kurie atvažiuoja iš Lietuvos į Ameriką, toks, kad pasimokykime, ką reiškia būti žmogumi toje visuomenėje, kuri bando tave pavergti ir nužmoginti. Tos pamokos yra neįkainojamos išieivijoje, o išieivijos pamokos apie žmogiškumą, krikščioniškumą vertybės ir jų tinkamumą yra neįkainojamos pamokos Lietuvos jaunuomenei šiandien.

— Išėjus penkerius metus darbavotės atgimstančioje Lietuvoje. Kaip vertinate tą savo gyvenimo laikotarpį, žvelgdamas iš amerikietiškos perspektyvos?

— Žinote, ta proga vykti į Lietuvą, ir dalyvauti atgimimo pavasario įvykiuose buvo man didžiausia Dievo dovana, kurią aš esu per visą savo gyvenimą gavęs, kurią priskiriu prie tokių dalykų, kaip lietuvių kalbos arba lietuviško identiteto dovana. Aš, žinot, taip juokaudamas ir kalbėdamas su studentais, su jaunimu, bandydamas perteikti mintį, kad visuomet didžiulė Dievo dovana ir privilegija būti lietuviu, būti šitos mažytės tautos ir jos kultūros nariu. Tai jutau ir gyvendamas Amerikoje. Per visą laikotarpį, kai buvome ir amerikiečiai, ir lietuviai, juokaudamas sakydavau: jei-gu Dievas man leistų gimti iš naujo ir mane paklaustų, "Ar-

vydai, į kurią tautą norėtum, kad tave skirčiau", aš sakyčiau: "Dieve, leisk man vėl gimti lietuvių tautoje".

Nėra žodžių išreikšti tam džiaugsmui ir tai padėkai, kurią jaučiu Dievui už tai, kad Jisai leido man būti Lietuvoje per tą laikotarpį, nes mano ilgesys visuomet buvo sugrįžti į tėvų žemę, vaikystės ilgesys buvo pasiaukoti, kad galėčiau prisidėti prie savo tautos šviesesnio rytojaus, suprasdamas taip pat, kaip pasaulio pilietis, kaip Amerikos gyventojas, kad tai yra pasiaukojimas tautai, yra pasiaukojimas žmonijai. Vatikano II susirinkimas gražiai šitą dalyką išaiškina: mes, būdami vienos kultūros nariais, esame per visą pasaulį Dievo tautos nariai. Ir, man regis, kad tai buvo ta didžioji privilegija, kad Dievas man suteikė progą ten būti. Ir visuomet jaučiau, kad tai buvo dovana, nes nebuvau išskirtinis jaunuolis, nei savo sugėbėjimais, nei išsilavinimu.

Buvo labai daug mano draugų ir bendraamžių, kurie buvo daug vertesni važiuoti į Lietuvą ir kurie tikrai turėjo irgi labai daug ko duoti Lietuvai ir kaip akademikai, ir kaip dvasingi žmonės, bet mes nežinojome, kodėl Dievas nesuteikė jiems tos dovanos. Noriu pabrėžti tai, kad mano draugai, kurie nevažiavo į Lietuvą, kurie neturėjo progos, nes buvo giliai įleidę šaknis į Amerikos gyvenimą, jie dar turi į Lietuvą nuvažiuoti, ir Lietuva turi pamatyti, kad mūsų, kurie mylime Lietuvą, užaugę svetimose kraštuose, yra ne tikrai saujaelė, bet yra labai daug.

Labai norėčiau pabrėžti, kad buvo kilusi neteisinga tendencija ir Lietuvoje, ir išieivijoje, kad atvažiuoju pirmieji amerikiečiai. Mes buvome stotimi ant kažkokių pjedestalių, lyg tai mes buvome "supermenai", lyg tai amerikiečiai buvo aukštesni ar geresni žmonės už pačius lietuvius. Lietuviai sakydavo: "Oi, kokie mes sugadinti!" Arba: "Kokie mes nutautėję, bet jūs kokie lietuviški, kokie geri!" Nie-

Pagerbtas ilgametis veikėjas

Daug išsinešė mes turtų iš tėvynės,
Kur paliko žemė ir namai...
Daug išsinešė, o tuščios mūsų rankos,
Tuščios rankos, o krūtinėje žiba:
Visas turtas tilpo širdyse!
Visas turtas protų įdvasia,
Laisvės siekis ir gyvos širdies kūryba.
B. Brazdžionis

Žinomo veikėjo Vitaliaus Matulaičio rankos niekada nebuvo tuščios, o visada daug kruopštaus darbo ėmėsi, ne tik švietime bei spaudoje, bet ir padedant steigti Tautodailės institutą Kanadoje. Jis ilgai tvarkė instituto leidinių ruošos, ekspedicijos bei atskaitomybės reikalus, pats audė juostas, darė skaidres apie tautinius drabužius ir platinio mokykloms.

Jį pagerbti Tautodailės instituto Toronto skyriaus pirmininkė Aldona Vaitonienė sukvietė narius ir nares į savo namus, kuriame buvo suruoštas priėmimas 1994 m. spalio 15, šeštadienį, 3 v.p.p. Susirinko apie 30 narių ir svečių pabendrauti, pasivaišinti ir pasveikinti V. Matulaitį, kuriam buvo įteiktas garbės nario pažymėjimas. Lilė Nakrošienė skyriaus ir valdybos vardu pasveikino, perskaitė dailiai įremtą lankstą, kuriame įrašyta ištrauka iš Bernardo Brazdžionio eilėraščio "Visas turtas", ir valdybos padėką už ilgametį V. Matulaičio pasiūlymą puoselėjant lietuvių tautodailę išieivijoje, ypač jaunimo tarpe. Visuotinio narių suvažiavimo nutarimu (rugpjūčio 10 d. Gananoque, Ont.), V. Matulaitis įrašytas į garbės narių eilę.

VITALIUS MATULAITIS, ilgametis Tautodailės instituto darbuotojas, garbės narys, pagerbtas šio instituto Toronto skyriaus surengtame priėmime 1994 m. spalio 15 d. Nuotr. dr. A. Kazlauskienės

Jam ir jo žmonai Stefanijai Matulaitienei skyriaus pirmininkė Aldona Vaitonienė prisegė po gėlę, o nuoširdų sveikinimo žodį tarė dr. Angelė Kazlauskienė, pabrėždama, kad meilę tautodailėi ir gilų lietuvišką jausmą V. Matulaitis ne tik pats turėjo, bet ir jaunimui įdiegė; tai pastebėjo, kai ji pati dar lankiusi lietuvišką mokyklą.

Susirinkusieji vaišinosi narių suneštais skanumynais ir džiaugėsi gavę malonią progą pabendrauti jaukioje, įvairiais tautodailės darbais išpuoštoje aplinkoje su ilgamečiu veikėju. Dlv.

Tautodailės instituto Toronto skyriaus pirmininkė ALDONA VAITONIENĖ (kairėje), garbės narys VITALIUS MATULAITIS, S. MATULAITIENĖ ir instituto darbuotoja L. NAKROŠIENĖ. Nuotr. dr. A. Kazlauskienės

kad nesutikau su šita analize. Ir didžiausia Dievo dovana, šalia kitų dovanų dar didelė dovana buvo tai, kad aš Lietuvoje pamačiau, jog 95% žmonių yra labai geri: nuoširdūs. nes buvo labai daug iškentėję.

Buvo daug žmonių, kurie padarė sprendimus dalyvauti partijoje ar kažkokioje veikloje, kuri užtikrintų ekonominę gerovę, darydami tai ne dėl to, kad jie buvo blogi žmonės, bet dėl to, kad gyveno labai sunkiose ir baisiose sąlygose, kurios buvo mums neišvairduojamos. Ir man didžiausią įspūdį padarė tokie žmonės, kaip Lietuvos tremtiniai ir politiniai kaliniai, kaip vysk. S. Tamkevičius. Ypač tie, kurie atgimimo laikotarpyje neieškojo kaltininkų, neieškojo kažkokio keršto, nebuvė teisybės ieškotojai, bet buvo teisybės įgyvendintojai. Jie norėjo tikrai krikščioniš-

kai užmiršti visas skriaudas. Tie žmonės, kurie labiausiai kentėjo, turėjo daugiausia meilės ir atlaidumo savo širdyse. Ir jie visiems mums buvo pamoka: jeigu mes dabar ieškosime sąskaitų suvedimo, tai nepakilsime virš tos komunistinės neapykantos, kuri egzistavo sovietinės okupacijos laikotarpyje. Dabar buvo laikas kurti, dirbti kartu. Turime suprasti, kad ir mes Amerikoje, ir jūs Lietuvoje esame tie patys žmonės, padaryti iš tokios pačios žmogiškos materijos, kurioje visuomet yra blogio ir gėrio kova ir kad mes per amžinąsias dorybes ir per dieviškas dorybes galime pakilti virš šitų aplinkybių, kuriose bandoma mus nužmoginti, paversti gyvuliais. Tos pačios taisyklės galioja ir turtinajoje visuomenėje, ir totalitarinėje, komunistinėje vergijoje.

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.
* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.
* Važiuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigų pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

Kanados mokytojos, vykusios į Šiaulius 1994 m. vasarą vykdyti "English to the Baltics" projekta. Pirmoje eilėje (iš kairės) AUŠRA BARŠAUSKIENĖ, VIDA YČAITĖ-ABELL, projekto koordinatore VIDA JUOŽAITYTĖ, VIDA STANEVIČIENĖ, antroje eilėje: THERESA OLSHESKIE, LINE PICARD ir ALDONA ŠIMONELIENĖ. Trūksta Vidos Petrašiūnaitės

Atėjo eilė Vileišiams...

Apie Antano Kučio knygą "Vileišiai", išleistą Čikagoje, skaitomą ir Vilniuje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ,

Vilnius

Savo saulėlydyje tvarkydamas atsiminimus, apmąstydamas praities pasiryžėjus, visas šeimas, K. Grinius iš pastarųjų pirmiausia paminėjo pasvališkius Vileišius ir jau tuomet skatinė skatino: "Būtinai reikėtų neatidėliojant surinkti medžiagą ir išleisti visų Vileišių monografiją". "Neatidėliojant", "visų..."

Nuo skatinimo (1947 m.) prabėgo 45-ri. Tačiau po jų ledai pajudėjo kaip per pavasario polaidį. Pasirodė pasirašius, 1992-aisiais Vilniuje išėjo Jono Petronio apybraiža Petras Vileišis (230 psl.), 1993-aisiais taip pat Vilniuje Jono Aničo Petras Vileišis (272 psl.) ir tais pačiais, 1993-aisiais, Čikagoje – Antano Kučio knyga "Vileišiai" (624 psl.).

Devenų kultūrinio fondo išspausdinta M. Morkūno spausdintu kėligiškė apima Petro, Antano ir Jono Vileišių gyvenimą; tad ne visų dar... Rimta ir maloni išvaizda – įrisimo medžiaga drobelė, jos spalva, įrašo raidžių aukšas – teigta teigia leidėjų kultūrą, knygos supratimą, jausmą jai.

Knyga su moksliniu aparatu: šaltinių sąrašas, pavardžių rodyklė, pridėtas taip pat genealoginis šeimos medis, be to – pluoštas nuotraukų, pačių Vileišių, jų vaikų, ano metu veikėjų. (Kokie vyriški Medinių kaimo ūkininkaičiai, kokie ortūs, kilnūs).

Pasakodamas darbo istoriją, jos pradžių, autorius prisipažįsta, kad Jono dukters Alenos Vileišytės-Devenienės prašymas imtis knygos apie Vileišius sudarė jam nemenką galvosūki, masinintį, bauginantį. Imantis pasiūlymo reikėjo "pastudijuoti anos epochos žymiųjų mūsų veikėjų tautos darbus (...)" Pastudijuoti!

Ne, ne tik šaltinių sąrašas, bet ir pati knyga rodo, kad tai ne šiaip sau mesteletas žodelis: ieškota, rinkta, gilintasi, dėliota po žodį, po sakinį, sykų plačiai, su užmoju. Tiesa, šaltinių sąrašas nesimato Lietuvos, Sąjungos archyvų, tačiau skaitytojas, ypač nuovokesnis, manau, dėl to nepuls kaltinti autoriaus, supras buvusią padėtį. Šitaip (su giminės talka...) studijuota nuo 1978-ųjų – pusantro dešimtmečio!

Temos plėtotė – vyriausiojo Petro, vidurinio Antano ir jauniausio Jono gyvenimas bei veikla – įpareigojo autorių apimti ilgą valstybės laikotarpį. Reikėjo susivokti tautinio judėjimo kelyje, augtę saugusiam su kova už lietuviškos spaudos leidimą, suprasti nepriklausomybės paskelbimą, valstybės kūrimą bei jos žlugimą.

Kartu su temos veikėjais autorius didelį kelią nuėjo neklupinėdamas, negriuvinėdamas. Labai nelengva, atsakinga. Tačiau per keturis dešimtmečius jį "buvo atmeta (...)" užkariautojas, ir dar toks didelis, ėmėsi tokios gėdingos priemonės nutautinti mažą tautą. Rusiškoji raidė pralaimėjo. Autorius atveda skaitytą iki tos akimirkos, todėl jam bus nesunku įsivaizduoti, ką jautė P. Vileišis, 29 metų visomis galiomis siekęs graždankos, tos gubernatorių pašauktos, išpuoselėtos damos pralaimėjimo.

Atsivėrė kultūrinio darbo akiračiai. Kiek pastangų, lėšų įdėta, kiek jėgų atiduota lie-

lio, per platus aplinkos pavaidavimo. Tačiau, žinant pas mus viešpataujantį istorijos neišmanymą, nutolimą nuo pasiryžėjus būdingos aplinkos pasakojimo, be to, gyvo, patrauklaus, nekyla ranka baksnoti autoriui, šaltai, valdininkiškai braukti.

Trečdalis knygos (213 psl.) skirta karališkųjų ūkininkų Vileišių pirmagimiui Petriui (1851-1926), vėliau inžinieriui, garsiajam Rusijos geležinkelio tiesėjui, tiltų statytojui ir milijonieriui. Gyvenimo pabaigoje (1925) bendradarbiavo, didelės gerbėjos O. Pleirytes-Puidienės pakviestas į atsiminimų vakarą P. Vileišis atskleidė du savo gyvenimo siekimus. Tuomet pasakė: "Mylėjau ir myliu Lietuvą, kaip savo motinėlę, ir kai jai, tai motinėlei, buvo uždrausta jos kalba, jaučiau didelę nešlovę (...)" ir aš dariau, ką galėjau, kol ta nešlovė buvo sunaikinta, nuo jos veido nutrinta... Bet šiandien Lietuva neturi Vilniaus... tai vėl nešlovė... didelė nešlovė ir... daugiau aš nieko negaliu padaryti... daugiau nieko pasakyti". Vileišis verkė. Senukas pasiryžėlis prisipažino – "jau nieko negaliu padaryti..." Ar tai neatskamba kaip įpareigojimas, kaip testamento valia ir šiandien?

Dvi žydrosios P. Vileišio svajonės. Joms pasiekti, pastangoms jas įgyvendinti, keliams į jas nuvesti skirti visi 213 puslapių, iš tikrųjų visa knyga, nes kitų Vileišių tikslai iš esmės buvo tokie patys – kelti valstybę, ginti ją nuo nešlovės.

Autorius nuosekliai, įtikinamai parodo P. Vileišio švietėjiško darbo – neįmanomo be lietuviškos spaudos, lotyniško raidyno – reikšmės supratimą. Juk jo išleistos lietuvių kalba 52 knygelės – savo rūpesčių, savo lėšom, metų metais klibinanti užtrentas cenzūros duris – buvo pasaulietinės, ne religinės. Jos apėmė ūkio, ekonomikos, veterinarijos, medicinos, kultūros, istorijos, politikos, kitas sritis. P. Vileišio švietėjiškos linkmės posūkis istorinis, net revoliucinis. Tai pamatyta, įvertinta. Gražiai paminėjęs pirmtakus – nemarųjį vyskupą Motiejų, knygnešius – autorius tylom praėjo pro kilusį iš kito Lietuvos krašto, marijampolietį Mikalojų Akelaitį (1829-1887). O jis "brolių kaimietelių" švietimui ukojos širdį, jėgas, vargulių skatikus, pasvališkiui buvo artimas visa savo švietėjiška veikla, ypač leidybos pasaulietišku. Mūsų švietimo, atgimimo, kultūros istorijoje nenutylėtinas, būtinai keltinas.

Įsimenančiai, palyginimo vaizdu, autorius piešia rusiško raidyno, vadinamosios graždankos, pralaimėjimą. Jai buvo skirtas istorinis uždavinys – pabaigti tai, ką pradėjo rusų kardas. Tačiau per keturis dešimtmečius jį "buvo atmeta (...)" užkariautojas, ir dar toks didelis, ėmėsi tokios gėdingos priemonės nutautinti mažą tautą. Rusiškoji raidė pralaimėjo. Autorius atveda skaitytą iki tos akimirkos, todėl jam bus nesunku įsivaizduoti, ką jautė P. Vileišis, 29 metų visomis galiomis siekęs graždankos, tos gubernatorių pašauktos, išpuoselėtos damos pralaimėjimo.

Atsivėrė kultūrinio darbo akiračiai. Kiek pastangų, lėšų įdėta, kiek jėgų atiduota lie-

tuviškam dienraščiui "Vilniaus žinios". Tačiau, žinant tampa šviesiausia Rusijos imperijos dalimi, o tada mes turėsime moralinę jėgą, su kuria skaitysi mūsų kraštą valdantieji rusai".

Dienraštis buvo žydroji P. Vileišio svajonė. Per ją jis nuskurdo, neteko lėšų. Keli sa-kiniai laiške broliui Jonui pasako, kokia ji buvo brangi: "Su tuomi dienraščiu aš vargan įpuoliau. Labai man soka širdis matant kaip ans nyksta". Šiomet nuo pirmojo dienraščio numerio sueina 90 metų. Ar mokėsim įvyki deramai paminėti, pagerbti leidėją?

Vidurinis brolis Antanas (1856-1919), gydytojas, aprašytas antroje knygos dalyje, galima sakyti, patenka į nepalankią padėtį: iš abiejų pusių jį lyg spaudžia didžiulė, gyvybinga, veržli brolių veikla, jam tarsi nelieka erdvės. Bet stropiai surinkti duomenys leidžia skaitytojui susidaryti to seno vilniečio, sostinėje išgyvenusio iki pat ankstyvos savo mirties (nuo šiltinės), patrauklų vaizdą. Maža to – įsitikinti vaizdo bruožų panašumų į kitų Vileišių bruožus.

Antanui Vileišiui sostinės atlietuvinimas taip pat buvo didysis siekimas. Kokios svarbios buvo vilniečių pastangos gauti mieste nors vieną pastatą maldai, giesmei lietuvių kalba. Džiugu, kad autorius apie tai ne šiaip sau užsiminta, bet išklota nuosekliai, iki galo. A. Vileišio veikla, jos pakopos, beldimasis į įvairių įstaigų duris parodo veikimo būdus, valstybinio mąstymo lygį, apimtį. Antai, pavyzdžiui, minimas A. Vileišio pasirašytas kartu su kitais trim, prašymas popiežiui Benediktui XV dėl paskyrimo Vilniaus vyskupu kunigo lietuviu. Vėliau ketvirtuko pastangas perėmė jau Lietuvos taryba, kol pagaliau į nepriklausomos Lietuvos Vilniaus vyskupo sostą atėjo J. Matulaitis. Tad prie Jurgio Matulaičio pavardės įtraukimo į sostinės vyskupų istoriją reikšmės turėjo taip pat prašymas su A. Vileišio parašu.

Trečioji knygos dalis, didžiausia (347 psl.), skirta Vileišių jauniausiam Jonui (1872-1942). Jis – teisininkas, valstybės signataras, žymusis Kauno burmistras. Su koku Vileišiu atkaklumu, sąžiningumu ir poleikiu kėlė jis šį miestą iš apšepusio, beveik nekalbančio lietuviškai, į civilizuoto, europinio lygio miestą. Lietuvos laikinosios sostinės lygio miestą. Neatsitiktiniai per Antarįjį pasaulinį karą vokiečiai jį vadino "Das kleine Paris".

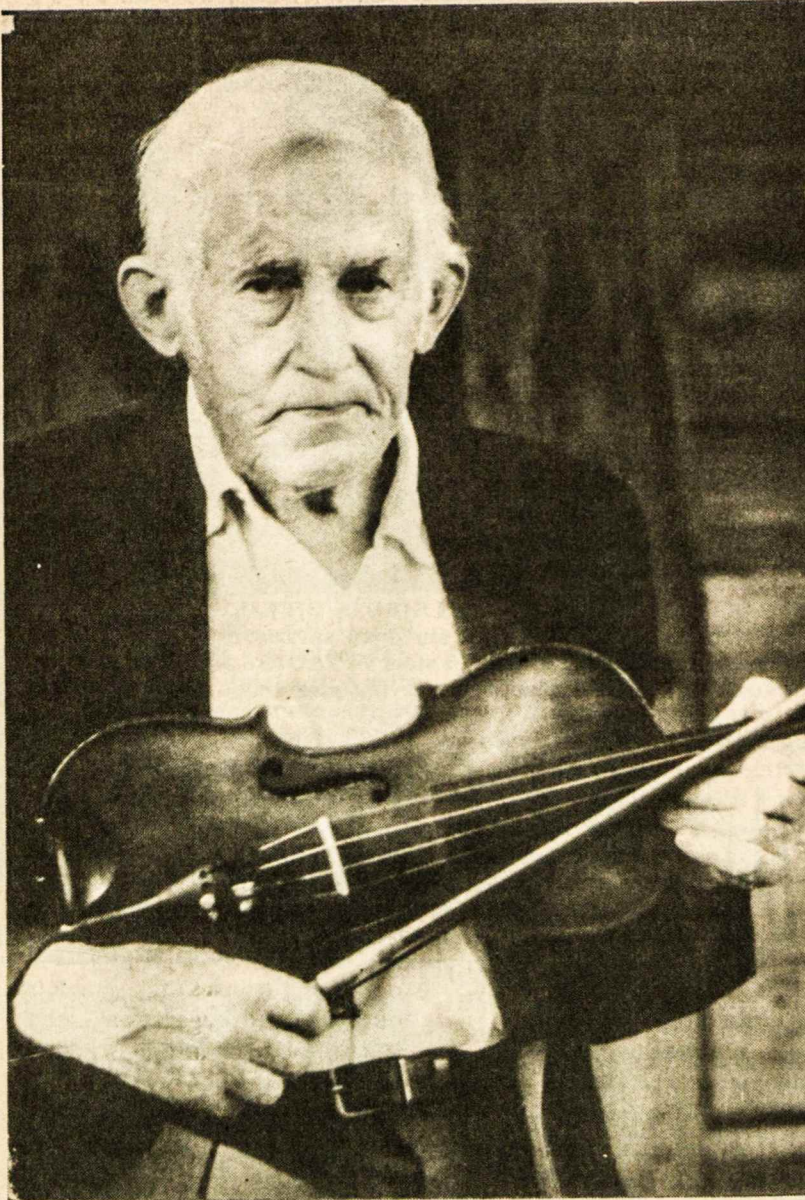
Jono, kaip ir kitų Vileišių, sąžiningumas susisieja su autoriaus nepraleistu įsimenančiu vaizdu, prisipažinimu senatvės lenkiamai motinai: vaikystėje – būsi kunigas, vėliau – ne, nebūsi... Ir dėkingos už atvirumą motinos žodžiai, kaip pats teigia, įsmigė visam gyvenimui: "Kad ir nebūsi kunigu, bet būk geru žmogumi".

Autorius atskleidžia Vileišio idėjinį brendimą, pabrėžia jautrumą socialiniam teisingumui. Lietuvos ateitį kurį jis ėmėsi "ne kaip kosmopolitas, ne kaip kitokio tarptautinio sąjūdžio dalyvis, bet kaip savam kraštui ir savo žmonėms dirbantis lietuvis".

Knygoje aprašytos taip pat visų trijų Vileišių šeimos, moterys, stovėjusios šalia, padėjusios – Alina Mošinskaitė, Emilija Jasmantaitė ir Ona Kasakauskaitė.

Rašydamas apie P. Vileišio pažintį su J. Basanavičium, autorius cituoja suvalkiečio laišką, baigiamą nuosirdžia padėka. "Dar kartą sakau – džiaugiuosi, kad tu apsiėmei šitą šventą dël mūsų darbą valiotie!" Perskaitysi knygą, neužiom ateina mintis laiško eilutes peradresuoti knygos autoriui A. Kučiiui: "Dar kartą sakau (...)"

P.S. Mūsų spauda nepamiršo neseniai suejusios Jono Vileišio dukters Alenos Devenienės-Grigaitienės sukaikties, sveikinimo, linkėjų. Šio rašinio autoriui norėtusi pridurti: "o, kad mūsų padangėje – čia ir ten, ten ir čia – rastusi moterų, panašių į Aleną, Vileišių dvasios moterų (praverstų ir vyrų...)"

DR. VINCO KUDIRKOS kleties-muziejus įsteigėjas ir globėjas mokytojas ST. ANKEVIČIUS su dr. Kudirkos smuiku Nuotr. Alf. Laučkos

Ne tik žmonės turi likimus...

Ilgas tarptautinio veikalo kelias į lietuvių visuomenę – nuo Vilniaus iki Čikagos

Iš tikrųjų turi. Juos turi tiek originalios, tiek ir verstinės knygos. Romoje, Casa dei Scrittori, vadinamose Rašytojų namuose, šiuo metu dar gyvenančio jėzuito Joseph N. Tylanda, SJ, angliškai parašyta knyga "Jesuit Saints and Martyrs" (Jėzuitų kankiniai ir šventieji), Loyola University Press, Chicago, 1984 – daugiau kaip 170 įvairių biografinių straipsnių rinkinys.

Jis, šiomis dienomis jau gerokai papildytas ir pataisytas, pasakoja beveik apie pusketvirtą simto Jėzaus draugijos šventųjų, palaimintųjų, garbingųjų ir Dievo tarnų gyvenimus. Tą patį autorius po žodelį, po žinėlę, po užuominą iš įvairių kalbų, dulkėmis apgulusių archyvų, iš laikraščių, įvairomis kalbomis parašytų knygų, metai iš metų sąžiningai po kruopelę patikrintų istorinių faktų suliasiotas triušas pagal griežtas datas, – kada, koks ir kur jėzuitas nuo pat ordino įsteigimo ligi šios dienos yra gimęs, dirbęs ir miręs. Šis enciklopedinis darbas yra artimai susijęs su liturginiu kalendoriumi, kur kiekvienas šventasis ar grupė kankinių, palaimintųjų, Dievo tarnų ar kandidatų, kuriems dar tik pradėdamos beatifikacijos bylos, turi savo dieną. Laisvų dienų jau mažai.

Tai gi tokia knyga, apimančią daugiau nei 500 metų laiko tarpą (nuo 1491 – šv. Ignaco Lojolos, šios draugijos įsteigėjo, gimimo ligi šiandienos), neseniai Lietuvos jėzuitų provinciolui išrinktas kun. Jonas Boruta paklojo ant stalo anuomet pogrindžio seminarijoje besimokančiam ir Vilniaus universitete tebedėstančiam Kazimierui Ambrasui ant stalo: "Norim šią knygą šv. Ignaco Lojolos 500 gimimo ir 450 metų draugijos įsteigimo sukakčiai išleisti. Reikia ją išversti į lietuvių kalbą".

Nuo tada sykiais Druskininkuose, sykiais ir Vilniuje prasidėjo vertimas, nutrūkęs tik tada, kai vertėjas, prof. Z. Zinkevičius pasiūlytas ir universiteto vadovybės išsiųstas, išvažiavo Lenkijon ir Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetai. Ten jis neseniai atkiliusiai lietuviškai grupei, iš Suvalkų trikampio susirinkusiems vaikiniams, dėstė lietuvių kalbą.

Lietuvoje prasidėjus atgimimo laikotarpiui, šioje mokslo įstaigoje knygos vertėjas tepabuvo vos vienerius metus. Kadangi užsienin jis jau atvažiavo kaip arkiv. Julijono Steponavičiaus slapčiomis įsventintas kunigas, kardinolo Vincento Sladkevičiaus lieptas grįžti dėstyti į Kauno tarpdieciznę kunigų seminariją. Iš ten siunčiamas užsienin, Maskvos muitinėje apie pus-

antros valandos rūpestingai tikrintas, iškratytas, betgi visus vertimo ir kitus rankraščius, savilaidos literatūrą Dievo Apaizdos pirštu išsaugojęs, vargais negalais atsidūrė Italijoje, kur, dirbdamas Vatikano radijuje, po metų vertimą baigė.

Su reikalais tuo metu jau iš nepriklausomos Lietuvos atvažiavęs Romon kun. Jonas Boruta pasiūlė knygą papildyti dviem lietuvišais kandidatais į altorių garbę – kun. Andrium Rudamina ir kun. Pranciškum Masiulioniu. Knygos autorius T. Tylanda, anuomet gyvenęs vienuose namuose su vertėju, pritarė tokiai minčiai – lietuviams pasiūlė dvi laisvas kalendorines rugsėjo ir spalio mėn. datas.

Kun. Boruta pagal jau iš anksto Romoje surinktą medžiagą, kurią paskui dar papildė naujais duomenimis ir išvertė į anglų k. kun. Antanas Saulaitis, SJ, parąšė abiem lietuviams biografijas. Šventumų pažymėta Jėzaus draugijos narių šeima galbūt po kiek metų pasipildys ir dviem mūsų krašto sūnumis.

O kas dėjos su vertimu toliau? Knygos rankraštis Čikagoje keliavo nuo vieno pas kita jėzuitą ir net pasulietį. Tik po kelių ar net keliolikos mėnesių pakliuvo į rinkėjo Jono Bogutos rankas, iš kurių pagaliau sulaukta paskutinė, o gal priešpaskutinė korektūra. Su ja ir nuvažiavo į Čikagą vertėjas, kad, pasitalkinęs kalbininką Antaną Balašaitį, atvažiavusį iš Lietuvos, galėtų kuo greičiau išleisti jėzuitų pašaukimams, auklybai, net ir šiaip visuomenei, reikalingą knygą.

Viename iš kun. A. Saulaičio aplinkraščių (1994. IX. 24) parašyta: "T. K. Ambrasas... baigė jėzuitų šventųjų knygos korektūrą, kuri pas rinkėją vienaip ar kitaip jau trejus metus išbuvo. Tikimės netrukus baigti. Dabar tenka galvoti apie lėšas, kurių gali prireikti apie 30.000 dol. Jei kas pažintų mecenatą, būtų didelė pagalba. Tai J. Tylandos daugiau nei 574 psl. knygos 'Jėzuitų šventieji ir kankiniai' lietuvių kalba vertimas".

Tai gi knygos istorija nesi baigė ir nežinia, kada ji dar baigsis. Kor.

Atsiųsta paminėti

Henrikas Stasas, KELIONIŲ VY. N. AS, keliuonų įspūdžiai, 278 psl. ir kieti viršeliai. Išleido "Europos centro" leidykla Vilniuje, spausdino "Spindulio" spaustuve Kaune. Tiražas 5000 egz. Kaina sutartinė.

DAINAVOS PASAKŲ PILIES laikraštėlis, 1994 m. Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovyklos leidinys, 60 psl., gausiai iliustruotas, daigintuvu spausdintas. Redagavo M. Valaitienė ir R. Stirbytė.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Mariją Gimbutienę, pernai švedama deimantinę veiklos sukaktį, savo garbės nare paskelbė Lietuvos skautų sąjunga. Mat jai teko būti skiltininke "Aušros" mergaičių gimnazijoje Kaune. Velionė mirus š. m. vasario 2 d. Los Angeles mieste, Lietuvos skautų sąjunga dabar įsteigė nuolatinę jos vardo stipendiją skautų vadovams lavinti. Stipendijos lėšoms telkti organizuojamas Prof. dr. M. Gimbutienės fondas.

Poetas Vladas Šlaitas, ilgas metus gyvenęs Britanijos sostinėje Londone, liūdno septyniasdešimt ketvirtąjį gimtadienio sulaukė Hove miesto senelių prieglaudoje prie Brighton. Ten jis dabar skursta beveik visiškai praradęs regėjimą, negalėdamas vaikščioti dėl nusilpusių kojų. Gimtadienio proga jį, vienišą lietuvių senelių prieglaudoje, aplankė Londono lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC.

Mykolo Žilinsko (1904-1992) devyniasdešimties gimtadienis rugsėjo 29 d. iškilmingai paminėtas Kaune. Velionis gimė Smalininkų kaime prie Kalvarijos, dabartiniame Marijampolės rajone. Kelionę į pasaulį jis pradėjo su vienu litu, gautu už išaugintą tabaką ir surinktus grybus. Ton kelionėn reikia įjungti ir mokytojų Kauno "Aušros" berniukų gimnazijoje, 1929 m. baigtas studijas Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakulteto istorijos skyriuje, atsakingą darbą valdžios įstaigoje. Iš sovietų okupuojamos Lietuvos 1940 m. M. Žilinskas pasitraukė Berlynan. Ten II D. karo ir pokario metais, tapęs dailės kūriniu žinovu, pradėjo verstis jų prekyba ir telkti didelį rinkinį nepriklausomai Lietuvai. Velionis savo kelionėms visą laiką naudojo senuoju nepriklausomos Lietuvos užsienio pasu, kurio galiojimą pratęsavo Stasys Lozoraitis. Jo kito pilietybės neturėjo. Lietuvai M. Žilinskas dovanojo apie 1.700 dailės kūrinių. Juos, palengvėjęs sovietų okupacijos varžtams, visokiais būdais Lietuon pradėjo atvežti Berlyne apsilankantys Lietuvos kultūrininkai Pranas Gudynas, Romas Budrys, Dainius Trinkūnas, Stasys Jankūnas. Pirmą kartą velionis Lietuvoje apsilankė 1980 m. Vėliau gydėsi Lietuvoje ir mirė Vilniuje 1992 m. vasario 9 d. Palaidotas kauniečiams skirtose Petrašiūnų kapinėse. Prieš mirtį jo lėšomis buvo pastatyta dviejų dalių M. Žilinsko galerija Kaune, Nepriklausomybės aikštėje prie Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) šventovės.

Velionies devyniasdešimtųjų gimimo metinių minėjimas rugsėjo 29 d. buvo atvykusi ir jo našlė Gertrūda Rudolf. Kauno garbės piliečių paskelbto Mykolo Žilinsko prisiminimas buvo pradėtas Mišiomis Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) šventovėje, Kauno miesto pareigūnų, muziejinių, artimųjų bei giminių ir visuomenės apsilankymu prie jo kapo Petrašiūnuose. M. Žilinsko vardo galerijoje atidaryta archyvinė paroda "Asmenybė ir kolektyva", parodytas vaizduojamasis filmas "Mykolas Žilinskas", susipažinti su Vytauto Jakelaičio, bažintos su Vytauto Jakelaičio, puoselėjus kultūros reikalų ministerio pavaduotojo, parašyta velionies monografija. Pasirodo, milijoninius turtais M. Žilinskas sutelkė ir juos Lietuvai atidavė, versdamasis ne tik dailės kūrinių, bet ir brangakmenių bei kita pelninga prekyba.

Lietuvą tik po M. Žilinsko mirties pasiekė jo 1969 m. pasirašytas ir 1985 m. papildytas testamentas, kurio ištraukas "Dienojė" rugsėjo 29 d. paskelbė Juozas Skomskis. Jose rašoma, kad paveikslai ir meniniai kilnojamas turtas paliekami Lietuvai – M. K. Čiurlionio dailės muziejui Kaune. Trečdalis vertybinių popierių dviejuose bankuose atiduodamas Vasario šešioliktosios gimnazijos Vokietijoje rėmimo fondui, du trečdaliai – Lietuvių fondui Čikagoje. Testamento vykdytoju velionis pasirinko Lietuvių kultūros fondą, jam už paslaugas atidavęs du žemės sklypus Berlyne. Vasario šešioliktosios gimnazijai velionis paliko savo biblioteką, lietuviškas jos knygas – Punksio lietuvių gimnazijai. Jau būdamas ligonis, M. Žilinskas savo namus Berlyne pasiūlė perimti nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybei. Savo testamente jis mini tik Lietuvą, jos nesusiedamas su Sovietų Sąjunga ar kalbininkų piršta Tarybų Sąjunga.

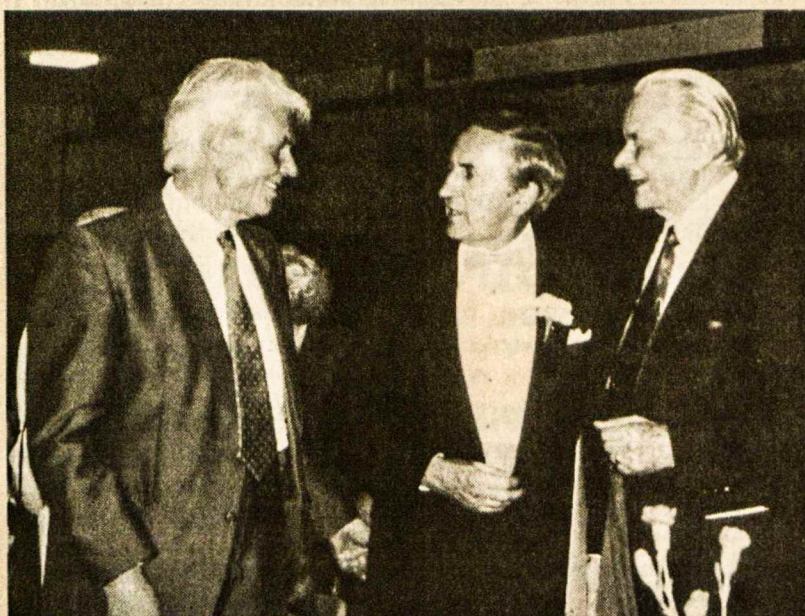
Pasaulio lietuvių dainų šventei skirtą lietuvių liaudies instrumentų parodą Vilniuje surengė "Kuparo" meno salonas. Šiai parodai panaudoti rodiniai – kanklės, smuikai, daudytės, kerdžiaus ragai, būgnai, cimbolai, Labanoro dūda, tarškučiai buvo gauti iš muzikologo Evaldo Vyčino ir Jono Bugailiško rinkinių.

Penkioliktoji respublikinė akvarėlės paroda, susilaukusi 28 dailininkų iš visos Lietuvos, buvo skirta 119-tajam M. Čiurlionio gimtadieniui 1994 m. rugsėjo 22 d. Parodą Vilniaus valstybinėje galerijoje surengė Lietuvos dailininkų sąjunga ir Lietuvos dailės muziejus.

Antroji pasaulio žemaičių dailininkų darbų paroda 1994 m. liepos 16 – rugsėjo 23 d.d. įvyko Plungėje, kunigaikščio M. Oginskio rūmuose iškūrusiam žemaičių dailės muziejui. Parodą paruošusi architektė G. Pajarskaitė pranešė, kad jį išjungė 98 dailininkai, atsiuntę beveik 300 kūrinių. Iš JAV jų buvo gauta 12, iš Australijos – 9, iš Kanados – 2, po vieną – iš Prancūzijos, Italijos ir Vokietijos. Kiti buvo surinkti iš Lietuvos muziejų fondų bei Lietuvoje kuriančių žemaičių dailininkų. Iš Australijos gauti žemaičių kilmės dailininkų kūrinių buvo padovanoti naujam žemaičių dailės muziejui. Ši ruošė jį surengs trijų žemaičių parodas gimimo sukaktims paminėti: grafiko Telesforo Valiaus (1914-1977) – 80 metų, tapytojo Liudo Truikio (1904-1987) ir tautodailininko Stasio Riaubos (1904-1982) – 90 metų.

Poezijos ruduo "Šilutė 94", trukęs tris dienas pamaryje, buvo skirtas vienaip ar kitaip su Šilute susijusiems poetams, kurių susilaukta apie 30. Pagrindinis šio festivalio renginys įvyko Šilutėje prie Vydundo bareljoe. Čia savo eilėraščius skaitė dalyvaujantys poetai, dainavo Šilgalių ir Kintų kultūros namų ansamblijas, šoko mažieji "Rezinėlės" šokėjai, kanklių muzika programon išjungė Šilutės vaikų muzikos ir sporto mokyklos atstovės. Poezijos rudens dalyviai lankėsi muziejumi tapusiame Vydundo name Kintuose, Ventės rage ant marių kranto. Poezijos rudens pirmuoju laureatu buvo paskelbtas rusniškis Juozas Kinderis, buvęs politinis kalnys. Laikraščio "Pamarys" prizas įteiktas Šilutės rajono tarybos pirm. Vitaijui Šopiui. Specialia paroda mirties dešimtmečio proga prisimintas medžio drožėjas Aleksandras Mockus.

Poeto Vytauto Mačernio (1920-1944) tragiškos žūties nuo svedinio skeveldros penkiadesimtmečiui žemaičių Kalvarijoje, paminėtas spalio 8, šeštadienį, vieną dieną susilintas dėl patogesnio laiko, susilaukė gausių dalyvių iš žemaitijos miestų bei miestelių, Kauno ir Vilniaus. Jie pirmiausia aplankė V. Mačernio kapą gimtojoje Šarnelėje. Jo eilėraščius ten skaitė Klaipėdos universiteto studentai Gintaras Bakanas, Darius Peckus, Egidijus Kupčinas. Minėjamą "Lietuvos aide" aprašiusi Irena Vitkauskienė primena ir graudžiai skambėjusias žemaitiškas giesmes, atliktas Klaipėdos universiteto etnografinio ansamblio su vadove Irena Nakiene. Neužmirštama ir Gargždų vidurinės mokyklos moksleivė Giedrė Mogėlaite, skaičiusi V. Mačerniui skirtus savo poezijos posmus. Atsiminimų vakarui žemaičių Kalvarijos kultūros namuose vadovavo kalvariškę mokytoja Stefa Vaiciūnienė ir iš Vilniaus atvykęs Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos sekr. Valentinas Šventickas. Apie žuvusį poetą V. Mačernį kalbėjo Lietuvių kalbos ir tautosakos instituto bendradarbi Silvija Laurenčikaitė, jam skirtą knygą "Regėjimų naktis" parašęs Tomas Sakalauskas. Žodį tarė ir Lietuvos gyventi iš JAV sugrįžęs dr. Albinas Šmulkštys, finansavęs Kazio Bradūno redaguotos V. Mačernio knygos "Poezija" išleidimą Čikagoje 1961 m. Muzikinį foną aktorius Petro Venslovo skaito miem V. Mačernio eilėraščių posmam parūpino kauniečių ansambli "Ainiai" kanklininkės Dangulė Šimkutė, Ineta Gervytė ir Aušra Masteikaitė. Klaipėdos universiteto docentas dr. Petras Bielskis paprašė vakaro dalyvių prisiminti ir šią vasarą mirusį poetą Eugenijų Matvevičių, V. Mačernio studijų dienų bičiulį, jo poezijos ir prisiminimų saugotoją nūriais sovietiniais dešimtmečiais Lietuvoje. V. Kst.

Los Angeles vyrų kvarteto vadovas inž. E. JARAŠUNAS tarp dviejų "Dirvos" redaktorių: dabartinio dr. A. BUNDONIO (kairėje) ir buvusio – V. GEDGAUDO

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.75%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.00%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.25%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.50%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.25%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-met. palūk. 6.50%	3 metų 9.00%
2 metų GIC-met. palūk. 7.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 7.50%	1, 2 ir 3 metų 6.50%
4 metų GIC-met. palūk. 7.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 8.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP. 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalius darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dėžimas
- elektros įvedimai
- vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- prieplaukos
- garažai
- tvoros
- židiniai
- virtuvės, vonios remontas
- ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemos įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir pritaikymai pagal invalidių ir senelių poreikius
- nuosavybių priežiūra
- 18 metų patirtis
- Nemokamas įkainavimas
- Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeit norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kulavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ŠALFAS-gos gen. sekretorius ALGIRDAS BIELSKUS, sportinio gyvenimo tyrinėtojas. Tikimasi, kad šių metų suvažiavime jis prabilis apie bendravimo reikalus su kraštu. Už stalo VYTAUTAS JOKUBAITIS ir RIMAS DIRVONIS, praeitų metų suvažiavimo prezidento nariai

Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Ką išgirsime šiame suvažiavime?

Metinis ŠALFAS-gos sporto darbuotojų suvažiavimas šaukiamas 1994 lapkričio 12 d. Klivlande. Centro valdyba viename posėdyje buvo nutarusi suvažiavimo vietą keisti, tačiau pasilikta prie Klivlando, nes čia gyvena generalinis sekretorius Algirdas Bielskus su visu informacijos centru, kurio dokumentus nuvežti į kitą miestą būtų persunku.

Jeit laikas leis ir bus rimtai žvelgiama į darbų eigą, suvažiavimas gali tapti įdomiu, su vertingų nuomonių išvedimu ir praktiškąjį sporto gyvenimą.

A.a. JONAS JUŠKA

Atsisveikinta su sporto darbuotoju

Čikagoje rugsėjo 25 d. mirė a.a. Jonas Juška, sulaukęs 81 m. amžiaus. Mirtis jį išplėšė iš "Lituanicos" futbolo klubo rėmėjų ir darbuotojų tarpo. Šiam klubui jis buvo skyręs daug laiko ir meilės.

Su "Lituanica" pradėjo dirbti 1960, kai buvo išrinktas penktuoju iš eilės klubo pirmininku. Klubui vadovavo dvejus metus; visi prisimena nors ir trumpą tą laikotarpį, kurio metu buvo daug atliktų. Pirmoji futbolo komanda tuomet žaidė "major" grupėje. Tais metais laimėtas Š. Amerikos lietuvių futbolo meistro vardas. Buvo sudaryta klubo mergaičių tinklinio komanda ir kt.

Nors klubui pirmininkavo tik dvejus metus, tačiau visose valdybose renkamas ėjo įvairias pareigas. Jonas Juška buvo vienas iš pagrindinių žmonių, rašančių apie "Lituanicos" veiklą "Drago" sporto apžvalgoje. Kartu su Ed. Šulaičiu yra redagavęs kelis klubo suktuvių leidinius. Savo įsipareigojimus visuomet atlikdavo, už ką visų buvo gerbiamas.

Jono Juškos gėdį Čikagos futbolo klubas "Lituanica" ir visi kas jį pažinojo. Gėdį netekusi stipraus darbuotojo visa Š. Amerikos lietuvių sporto organizacija – ŠALFAS. Vėlonis palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Jurgis Kairys pasaulio taurės varžybose

Pasaulio vicečempionas Jurgis Kairys šių metų ketvirtajame akrobatinio skraidymo Pasaulio taurės varžybų etape pakilo į antrąją vietą. Devyni geriausieji pasaulio pilotai šį kartą rungtyniavo Didžiojoje Britanijoje.

"Lietuvos ryto" žiniomis, gautomis iš šių prestižinių varžybų organizatorių firmos "Breitling", praeitųjų metų Pasaulio taurės laimėtojas P. Parisas Franbore, neišvengs klaidų liko šeštuoju. Bendroje varžybų įskaitoje po užtikrintai pirmąjį vietą laimėjusio P. de La Parento (50 tšk.), antrąją poziciją užima Lietuvos lakūnas J. Kairys (35 tšk.). Trečioje vietoje – P. Parisas (33 tšk.).

Dariaus ir Girėno aeroklubo bazėje Kyviškės pasibaigė 24-tasis akrobatinio skraidymo Lietuvos čempionatas. Pagal tarptautinės aviacijos federacijos pripažintą praktiką, į atskiras meistrų grupes pasiskirstę, dalyvavo 23 lakūnai iš Vilniaus, Kauno ir Alytaus. Jurgis Kairys tapo Lietuvos čempionu, teisėjams geriausiai įvertinus jo skraidymą. Bei antrąsias vietas užėmė šių metų Pasaulio čempionas debiutavusi vilnietė Onutė Motiejūnaitė, trečiuoju prizininku tapo nebesenstantis akrobatinio skraidymo meistras Leonas Jonys. Sig. K.

Yra klubų ant bankroto slenksčio

"Lietuvos ryte" Remigijus Kazilionis rašo: "Prasideda antrasis Lietuvos krepšinio lygos čempionatas. Jame rungtyniaus vienuolika komandų – Kauno "Žalgiris", "Atletas", "Lavera", "Neca", Vilniaus "Statyba", Plungės "Olimpas", Šilutės "Silutė", Klaipėdos "Neptūnas", Panevėžio "Lietkabelis", Vilniaus "Sakalai" (buvusi Lietuvos policijos akademija) bei Šiaulių "Šiauliai". Pastarieji du klubai – LKL naujokai. Iš lygos dėl finansinių problemų pasitraukė Kauno "Drobie".

Šiandienio krepšinio mokykloje spaudos konferenciją surengė LKL generalinis sekretorius Algimantas Ližaitis bei lygos direktorato vadovas Juozas Jankauskas.

J. Jankauskas informavo, jog čempionato nuostatai bus panašūs kaip ir praėjusiose pirmenybėse: iš pradžių vyks reguliariasis sezonas, po to – atrenkamosios varžybos. LKL čempionai bus apdovanoti žiedais, taurė bei piniginių prizais.

Pasak J. Jankausko, šiemet kiekvienas klubas galės registruoti ne daugiau kaip 15 žaidėjų (pernai šis skaičius buvo neribojamas). Registracija tęsis iki antrojo rato pradžios – sausio 20 d. Į kiekvieną rungtinį protokolą leidžiama įtraukti 10 žaidėjų.

Dabar LKL klubų sąrašuose yra 8 užsieniečių pavardės. Jų, anot J. Jankausko, komandos galės registruoti kiek panorės, tačiau atskiros varžybose klubui galės atstovauti ne daugiau kaip du legionieriai.

LKL čempionatą aptarnaus 12 pagrindinių teisėjų, o dar šeši yra kandidatai. A. Ližaitis, kalbėdamas apie LKL vidaus problemas akcentavo, jog opi problema išlieka sporto salės, kuriose žais lygos komandos. Kaip pavyzdį jis minėjo Kauno sporto halę: šioje arenoje su-

tiktų žaisti Kauno klubai, tačiau halė dažniau panaudojama ne sportininkams renginiams.

"Nelengva kai kurių klubų finansinė padėtis, yra atsidūrusių ant bankroto slenksčio", – teigė LKL generalinis sekretorius. Anot jo, potencialūs rėmėjai ne visada suprantą, kad ne tik jie gali padėti lygai, bet ir LKL – jiems".

Medaliai ir piniginiai apdovanojimai

"Lietuvos ryte" Remigijus Kazilionis rašo: "Kūno kultūros ir sporto departamente buvo pagerbti Lietuvos sportininkai, šiais metais tapę prizinkais Pasaulio ir Europos čempionatuose.

Sveikinimo žodį taręs Kūno kultūros ir sporto departamento direktorius Vytas Nėnys įteikė labiausiai pasižymėjusiems sportininkams pirmojo laipsnio medalius "Už aukštus sporto pasiekimus".

Pagal šiais metais liepos 29 d. įsigaliojusį šalies Vyriausybės nutarimą dėl piniginių prizų, skiriamų sportininkams už gerus rezultatus svarbiausiose varžybose, atletai gavo ir vokus su atitinkamo dydžio premijomis.

Pasaulio čempionate Sicilijoje komandinėse lenktynėse sidabro apdovanojimus iškovojo dviartininkės Diana Žiliūtė, Liuda Triabaitė ir Rasa Polikevičiūtė gavo penkių tūkstančių litų premijas.

Plaukikui Raimundui Mažuoliui už pasaulio pirmenybėse 50 metrų distancijoje laisvu stiliumi iškovo-tą bronzą teko keturių su puse tūkstančių litų premija.

Šuolininkei į aukštį Nelei Žilinskienei, Europos lengvosios atletikos čempionate Helsinkyje laimėjusiai trečiąją vietą, buvo įteikta 3600 litų premija. Sportininkus išugdę treneriai gavo analogiškus prizus kaip ir jų auklėtiniai.

V. Nėnys taip pat pasveikino šiuolaikinės penkiakovės atstovus: pasaulio taurės varžybose trečiąją vietą iškovojuję Gintarą Staškevičių, pasaulio jaunimo čempionato komandinių varžybų nugalėtojus E. Krungolcą, A. Zadneprovskį, S. Kerzą. Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės federacijai buvo skirta dešimt tūkstančių litų."

Ateitinukų žinios

Pirma moksleivių išvyka, Clareville Conservation parke į šiaurę nuo Toronto, įvyko spalio 15 d. Jaunimas smagiai pabendravo gamtoje, poromis atliko ieškinį miške su įvairiomis ideologija pagrįstomis pratybomis. Išvyka baigta valdybos išrinkimu bei pareigų pasiskirstymu. Sekantį susirinkimą jau organizuos naujai išrinkta moksleivių kuopos valdyba. Kviečiame jaunimą nuo 13-18 m. prisijungti. Prašome skambinti globėjams kun. E. Putrimui 533-0621 arba Gabijai Petruskienei 325-5402.

Stasio Šalkauskio moksleivių kuopos valdybą sudaro: Lidija Pranaitytė – pirmininkė, Stasys Kuilavas – vicepirmininkas, Lidija Puterytė – sekretorė, Tomas Pranaitis – išdinininkas, Vytas Rulsys ir Arūnas Radtke – išvykų (parengimų) vadovai.

Kuopos laikraščio redakcijon įeina: Vilija Petrauskaitė, Viltė Barakauskaitė, Emilija Bušinskaitė, Liana Tamulaitytė, Mindaugas ir Gedrius Vigeliai. Sveikiname naują valdybą ir linkime sėkmės!

Jaunučiai šiais metais nesirenka, neatsirado globėjų. Jei būtų norinčių dirbti su jaunučiais, prašome skambinti dr. O. Gustainiui telefonu 445-4521. J. G-B.

Skautų veikla

• Vyr. skaučių K. Birutės draugovė renka vartotus vaikų drabužius, medžiagas bei siūlus Sibiro vaikams. Prašoma atvežti iki lapkričio 14 d. prieš tai paskambinant ps. Kristinai Dambaraitei-Janowicz tel. 769-4891.

• K. Birutės draugovės sueiga Anapilyje lapkričio 22, antradienį, 7 v.v. Automobilis statyti Isabella gatvėje.

• Spalio 30 d. skautininkų-kių draugovės apilankė Šv. Jono kapinės, Anapilyje, besilisinčius skautininkus-kes. Prie kiekvieno jų kabo pasimelsta ir uždega kaspinu papuoštą žvakę. Jau esame netekę 32-jų skautininkų-kių, jų tarpe buvusio brolijo VS v.s. fil. St. Kairio ir dvasios vad. – v.s. kun. St. Kulbio, SJ, s. kun. B. Pacevičiaus, kun. P. Azubalo, prel. J. Tadarausko ir kun. Grigaičio.

• Spalio 22 d. LSS sąskrydyje dalyvavo naujas skaitybės fondo pirm. v.s. fil. P. Molis. Jis padarė trumpą pranešimą apie fondo veiklą, prašė ir toliau aukoms remti fondą, kurio igaliojimas Toronto yra v.s. V. Skriniskas. M.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

- 4.75% už 90 dienų term. indėlius
- 5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
- 5.75% už 1 m. term. indėlius
- 6.00% už 2 m. term. indėlius
- 6.25% už 3 m. term. indėlius
- 6.50% už 4 m. term. indėlius
- 6.50% už 5 m. term. indėlius
- 6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 6.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 7.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 7.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 8.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 3.75% už RRSP ir RRIF ind.

(variable rate)

- 6.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
- 7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
- 7.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
- 7.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
- 8.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
- 3.75% už OHOSP (variable rate)
- 3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
- 3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10.000
- 2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

- už asmenines paskolas nuo 7.75%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 7.50%
- 2 metų 8.50%
- 3 metų 8.75%
- 4 metų 9.00%
- 5 metų 9.25%
- (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu

- 1, 2 ar 3 metų 6.50%
- (variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416 532-1149

"SAMOGITA" Knygų rišykla

meniška ir įrša knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfield Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS DUJINIS ŠILDYMO KROSNIES (GAS FURNACE)

IŠVALYMAS IR PATIKRINIMAS \$40

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti.)

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Parizį, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos orio linijos. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežam viešnagėi jūsų gimines iš Lietuvos.

KALĖDINĖ KELIONĖ per Kopenhagą. Nakvynės nereikalingos. Išskrendam gruodžio 20 – grįžtam sausio 4.

Teiraukitės!

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILIETŲ IŠPARDAVIMUS. Del smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Mažeikių "Lėliukai" Toronte

Lietuvos vaikų lėlių teatrų "Lėliukai" įsikūrė 1987 m. Mažeikių miesto Naftos perdirbimo įmonės kultūros rūmuose. Nuo pirmų įsikūrimo dienų šiam vienietui vadovauja Irena Mikuckienė. Yra jaunųjų grupė (9-11 metų) ir vyresnio amžiaus grupė — mergaitės 14-16 m. amžiaus. Kolektyvas pats kuria ir gamina lėles, o su rūmų dailininkų ir muzikų pagalba kuria dekoracijas ir muziką spektakliams. Paskui mergaitės patios įdėnuoja į juostelę dainas.

Lėliukai pastoviai dalyvauja įvairiuose renginiuose miestų ir respublikos mastu įvairių švenčių metu. Kasmet Lietuvos vaikams parodo vis naujus spektaklius, dalyvauja vaikų lėlių teatrų valstybiniuose konkursuose. 1992 m. "Lėliukai" tapo valstybinio konkurso laureatais.

Užsienyje šis vienetas pabuvojo pirmą kartą. Kanados lietuviukams "Lėliukai" atvežė Ramutės Skučaitės eiliuotą pasakėlę — "Atsiprašau, Slibinuk". Mažeikių vidurinės mokyklos mokinės Simona Tomkevičiūtė (11 kl.), Kristina Tumavičiūtė (10 kl.), Rasa Alkauskaitė (9 kl.), Kristina Zymentaitė (9 kl.), ir Rasa Zubkutė (9 kl.) pačios dainavo, vaidino ir kalbėjo už savo lėles jų pačių įdėnuotai muzikai grojant. "Lėliukai" kartais nubėgdavo nuo scenos ir įsimašydavo į jaunųjų žiūrovų tarpą, suteikdami vaikams džiaugsmo paglostyti lėlytes. Kanadoje "Lėliukai" pasirodė 3 kartus. Toronto lietuvių na-

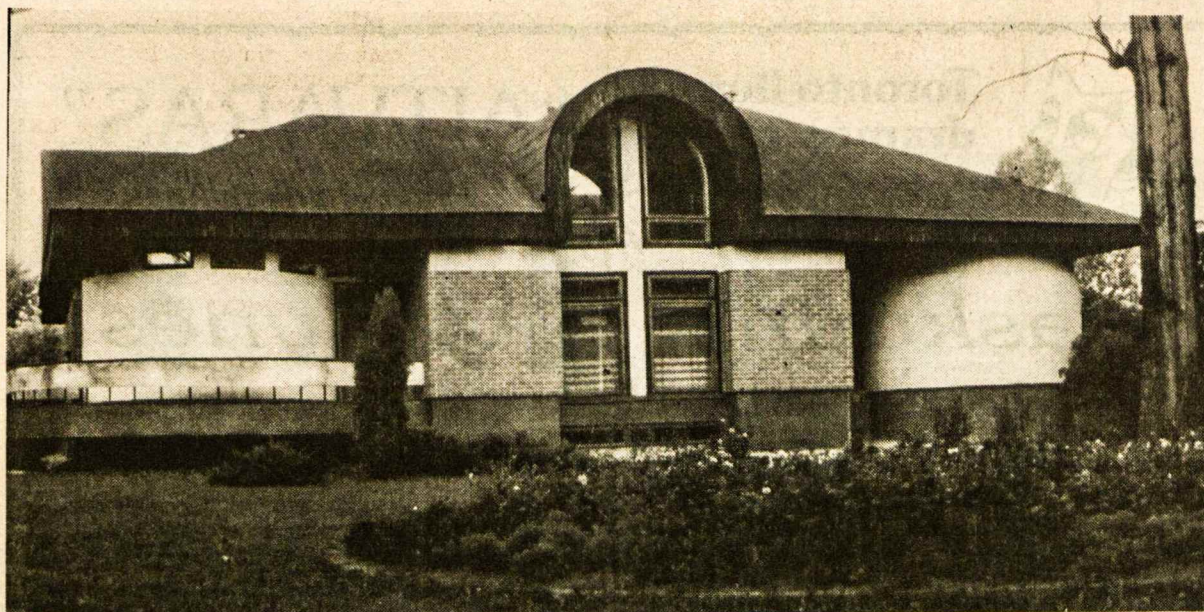
muose — 1994 m. spalio 16 d., Hamiltono lietuvių mokykloje — šeštadienį, spalio 15 d., ir Toronto Maironio mokykloje — spalio 22 d., kur jaunesnės klasės pasiūlė spektaklį, o paskui aktorės-gimnazistės pabendravo ir pasivaikino su bendraamžiais Maironio mokyklos mokiniais. Tą patį vakarą vadovė ir visos penkios gimnazistės-aktorės turėjo galimybę pabuvoti ir pasilinksinti skautų vakaronėje Lietuvos namuose.

Visos 6 viešnios gyveno lietuvių šeimose. Vadovė Irena Mikuckienė prašo pareikšti nuosirdžią padėką už jos ir mergaičių globą bei ekskursijas šeimoms, kurios paskyrė tam laiką ir lėšų: Lydijai Balsienei, p.p. Račinskams, p. Dilkienei ir p. Didžbalienei, t.p. visiem, kurie pajavirino jų viešnagę Kanadoje.

Genovaitė Bijūnienė

Įvairios žinios

Rusijos karinio tranzito per Lietuvą klausimu Kanadoje buvo suorganizuotas sėkmingas parašų rinkimo vėjas. Rugšėjo mėnesio priešpaskutinę savaitę surinkta daugiau kaip 2,000 parašų, kurie buvo įteikti Lietuvon grįžtančiam Tėvynės sąjungos valdybos pirmininkui Gediminui Vagnoriui. Parašų rinkimo vėjuje aktyviai dalyvavo ir Kanados lietuvių jaunimo sąjunga. Vėjas vyko Hamiltone, Delhi, Toronte, Montrealyje, Londone ir kitose vietovėse. Sulaukus tokio palankaus Kanados lietuvių na-

Gyvylininkystės tyrimo instituto buvusio direktoriaus Meilais gyvenamas namas Baisogaloje (statytas sovietų okupacijos laikais) Nuotr. V. Priščeponkos

visuomenės susidomėjimo bei rūpesčio šiuo klausimu, vėjas vykdomas ir toliau per Tėvynės sąjungos skyrius Kanadoje. E.C.

"Bažnyčių gražintojas, sielų gaivintojas" — po tokia antrašte kun. A. Valentinas rašo apie kan. Bronių Antanaitį "XXI amžiuje" 55 nr. Pastarasis gimė 1925 m. vasario 19 d., kunigu įšventintas 1948 m. spalio 31 d. Sovietmečiu vėtytas ir mėtytas, nepatikimas, visada sekamas. Vis keltas iš vietos į vietą, suremontavo ir išgrąžino net šešias šventoves. Tačiau kartu rūpinosi, kad ir žmonių "sielos būtų gražios". Geras pamokslininkas, rekolekcių vedėjas, blaivybės skatintojas. Lietuvai laisvėjant aktyvus Sąjūdžio veikėjas, "Caritas" vadovas. Šiemet sukanka 20 metų, kai jis klebonauja Šeduvoje.

Mažosios Lietuvos rezistentinis sąjūdis iš Čikagos 1994 m. spalio 1 d. pasiuntė laišką Lietuvos prezidentui A. Brazauskui, kuriame iškeliama Karaliaučiaus srities priklausomumo Lietuvai klausimas ir tarp kitko nurodoma, kad pokario metu Sovietų Sąjungai buvo leista laikinai administruoti Karaliaučiaus sritį iki būsimo Taikos konferencijos. Rytpūsiai teisėtai priklausomumui lietuviams ir jų gentims. Rusų tranzitas "per Lietuvos teritoriją sudarys mirtiną pavojų nepriklausomybei (...) Lietuvos vyriausybė neturi pateisinimo savo tyla legalizuoti nusiaubtos Mažosios Lietuvos grobio". Laiškas baigiamas kreipimusi į Lietuvos respublikos vadovybę prašant imtis neatlaidžių pastangų, kad "Karaliaučiaus sritis tarptautinės Konferencijos būtų atkurta, kaip neatskiriama Lietuvos respublikos žemė". Pasirašė MLR sąjūdžio valdyba: pirm. Algis A. Regis ir penki nariai.

TORONTONT

Toronto lietuvių pensininkų klubo metinė šventė įvyko spalio 12 d. pensininkų namuose "Vilniaus rūmai". Gana didelė salė buvo užpildyta svečių. Gaila, ne visi galėjo dalyvauti — pritrūko bilietų. Pensininkų klubo pirm. Aug. Sukauskas pasveikino susirinkusius ir pabrėžė, kad šis renginys turi dvi reikšmes: tai tradicinė pensininkų metinė šventė ir proga pagerbti "Vilniaus rūmų" gyventojus, sulaukusius 90 m. amžiaus. Jie buvo: Antanas Bernotaitis, Viktoras Dagilis, Kazys Daunys, Ona Mašalienė, Ona Ropienė ir Ursulė Žilinskienė. Sukaktuviniams sugiedota "Ilgiausių metų", palinkėta geros sveikatos ir prisegta po gražią rožę.

Naujai išrinktoji Toronto klubo renginių vadovė Aldona Dargytė-Biškevičienė pakvietė klubo dainininkų būrelį atlikti dainų programą. Šio dainų vieneto didžiąją dalį sudaro darbščiosios pensininkų mezgėjų būrelio narės. Vadovaujant sol. Lilijai Turūtaitei, pritariant armonika, dainelės gražiai, jautriai skambėjo, primindamos Lietuvoje praleistas jaunystės dienas.

A. Dargytė-Biškevičienė padėkdamavo Bernardo Brazdžionio eilėraštį: "Per pasaulį keliauja žmogus". Po to ji pakvietė Oną Juodišienę sukalbėti maldą prieš valgi. Prie stalų, papuoštų puikiomis rožėmis, vaišinantis skaniais valgiais ir vynu, susidarė šventiška nuotaika, buvo jaučiamas didelės šeimos artimumas. Kartu pasikalbėta su pažįstamais, draugais ar sutiktais naujais žmonėmis. Buvo svečių ir iš Hamiltono. Po pietų vyko neilgai užsitęsusi loterija. Pasibaigus šiam susirinkimui dalyviai pasikalbėdami skirstėsi — vieni čia pat į savo butus, kiti į namus mieste ar užmiestyje. Šioji metinė pensininkų šventė yra tarsi įžanga į būsimus (1994-95 m.) pensininkų renginius, kurių įvairiomis progomis netrūksta.

Liuda Šileikienė

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, remėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

IEŠKO GYDYTOJŲ ADRESŲ KNYGAI

Amerikoje leidžiama užsienio lietuvių med. gydytojų, odontologų, vet. gydytojų ir farmakologų adresyno nauja laida. Nors šių profesionalų dauguma jau atsiliepė, dar trūksta adresų, ypač iš jaunesniosios kartos. Jeigu jūs dar nepranešėte savo duomenų (namų ir/ar darbovietės adreso, telefonų bei specialybės), skubėkite rašyti "Medicinos" žurnalo redakcijai:

"Medicina", c/o V. Šaulys, MD,
2639 W. 86th Street, Chicago, IL 60652, USA.

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

#1 KANADOJE

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

\$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$

Greitas pinigų pervedimas.
US arba Kanados doleriai:
4% plus \$14 — pristatymas.

Pigiausiomis kainomis persiunčiami automobiliai ir kiti stambūs kroviniai į Baltijos šalis.
Greitas ir saugus pristatymas.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamiltone: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Zaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus — sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietašvzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronte.

Gydomasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (1 pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus kvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(Kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai.
Lietuvių kalba patarnauja
V. Drešeris ir Rima (Petkutė)
Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

— mortgičių
— mokesčių
— turto ir kt.
Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS — telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė — telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

INCORPORATION

Kelionės Kaunan į vieną pusę. Kaina \$630 (kan.) Atostogos paskutinę minutę!

Platus pasirinkimas 1 - 2 savaitėm.

NASSAU

Tik skrydis \$198

"Radisson" (4 naktys) \$348

ST. MARTEN

"Laguna" \$498

CUBA VARADERO

"Paradiso" \$427

LAS VEGAS

"Sahara" (4 naktys) \$378

Viena arba dvi savaitės su pilnu išlaikymu ir skrydžiu
CANCUN 7 naktys 14 naktų
"Club Lagoon" \$728 1108
ARUBA
"Tamarija" \$1098 1778
MANZANILLO
"Sierra" \$848
CANCUN
"Oasis Pto Aven" \$838

Kelionės laivais:

Rytinės, vakarinės ir pietinės Karibų salos 7 dienom.

Kaina - pradėdant \$599 (JAV)

Skridimai Kanadoje

Vancouver — \$276 Edmonton — \$266

Turite sugrįžti iki spalio 31 dienos.

(Papildomi valstybiniai mokesčiai ir kainos neįskaityti)

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausią lėktuvai.

Skambinkite nedelsdami!

Telefonas 416 533-8443

FAX 416 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTONT

Anapilio žinios

— Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje pradėdama žiemos laikotarpio Mišios tvarka. Ateinančių sekmadienį Mišios jau bus laikomos 2 v.p.p.

— Spalio 24, pirmadienį, palaidota a.a. Albina Kriaučiūnienė, 87 m. amžiaus; spalio 27, ketvirtadienį, palaidotas a.a. Stasys Daunoravičius, 69 m. amžiaus.

— Wasagos moterų būreliui iš Toronto į Wasagą naują virtuvės krosnį atvežė M. Juozaitienės dukra Vida ir sūnus Juozas.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje paroda: "Archyve mes amžinai jauni!" (1950-1980 m. nuotraukos bei sporto sąjungų ir PLJS rodiniai). Muziejaus lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

— Prie įvažiavimo į Anapilio autoaikštę įtaisyti vartai apsaugojimui nuo piktadarių. Kai nėra jokių parengimų, tie vartai uždaromi 9 v.v. ir atidaromi 8 v.v.

— Lietuvoje vedamos beatifikacijos bylos kankinių: arkiv. Teofilas Matulionis, arkiv. Mečislovas Reinis ir vysk. Vincento Borisevičiaus. Visi melskime Dievą, kad Lietuva greit susilauktų naujų šventųjų paskelbimo.

— Mišios lapkričio 6, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą Valešką, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Oną Skukauskienę ir a.a. Praną Žaliauską.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje spalio 30 d. dalyvavo 130 asmenų. Pranešimus padarė LN valdybos narys ir visuomeninės veiklos komiteto pirm. T. Stanulis.

— LN valdybos posėdis įvyks lapkričio 10, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Lapkričio 5, šeštadienį, 7 v.v., įvyks Lietuvių namų 43-čiasis tradicinis balius. Programoje Londono "Pašvaistės" choras, duetai ir solo. Veiks bufetis, turtinga loterija. Yra likę keletą stalų. Skubėkite norėdami gauti geresnę vietą. Bilietai LN raštineje. Tel. 416 532-3311 ir pas T. Stanulį dienos metu tel. 416 231-3000, vakarais tel. 416 231-4937. Plačiau "TŽ" skelbime.

— LN moterų būrelio visuotinis narių susirinkimas šaukiamas lapkričio 6, sekmadienį, 1 v.p.p. Seklyčioje. Valdybos rinkimai, užkandžiai, loterija. Laukiamos naujos narės.

— Aukos Slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Adomo Jakšto spaustuvei auکو: \$200 — J.A.Z.; \$100 — J. Prišas.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auکو: \$140 — J.O. Balsiai (a. a. Juozo Kriaučiūno atminimui); \$100 — E. A. Mačiulaičiai; \$75 — E. Mardosienė; \$50 — E. Simonavičienė.

Anapilio autoaikštės vajui auکو: \$300 — V. T. Gražuliai; \$250 — T. D. Chornomaz (a. a. Valterio ir Marijos Chornomaz atminimui); \$200 — dr. S. E. Čepai; \$100 — L. Balsienė. A. Lukošienė.

Mielos draugės a.a. Onutės Macijauskienės vienerių mirties metinių prisiminimui M. Juozaitienė ir E. Tribinevičienė "Tėviškės žiburiams" auکو 50 dol.

Tremtinių vaikaičiai, "Lietuvių namų" Vilniuje mokyklos auklėtiniai, nuoširdžiai dėkoja už aukas: A. M. Leupold — 160 Kanados dolerių, U. Paliulis — 100 JAV dolerių.

Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" išleido 1995 m. sieninį kalendorių. Jį puošia Vaido Patecko nuotrauka: Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", atvykęs dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventėje, 1994 m. liepos mėn. prie Vilniaus arkikatedros. Bendrą neblogą išvaizdą gadina parašas po nuotrauka, prasielenkiantis su kalbos taisyklėmis.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Tokiais penktadieniais mūsų šventovėje vyksta šventoji valanda 7 v.v. ir Mišios 7.30 v.v. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus su parapijos kunigais.

— Pirmasis mėnesio šeštadieniais Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožinio kalbėjimui 10.30 v.r., o 11 v. Mišiom. Penininkų namuose Mišios 5 v.p.p.

— Pakrikštytos: Rayanne-Emilija, Cynthia (Strimaitytės) ir John Rego dukrelė; Ashley-Susana, Renatos (Čekavičiūtės) ir William Le Drew dukrelė.

— Susituokė Ramunė Pleinytė ir Arūnas Čygas. — Spalio 20 d. buvo palaidota a.a. Danutė Bražienė, 66 m., spalio 21 d. palaidotas a.a. Bronius Vrublevičius, 71 m.

— Naujųjų metų sutikimą šiais metais mūsų parapijos salėje rengia parapijos tarybos visuomeninė sekcija ir parapijos jaunimas.

— Antrosios kartos darbo grupės pastangomis, nuo lapkričio mėnesio bus organizuojamas kalėdofimas šeimose. Šeimos bus kviečiamos susirinkti į netoliese gyvenančių šeimų ratelį, tokiu būdu taupant kunigų važinėjimą ir laiką bei skatinant tarpusavio bendravimą. Šeimas lankys klebonas ir kun. Edis Putrimas. Kalėdofimo organizavimu rūpinasi Rūta Jaglowitz, Vida Šiaučiuolienė, Lina Kuliaviene ir Gabija Petrauskienė.

— Po naujų rinkimų sudaryta tokia pranciškonų vadovybė: provincijolas kun. Placidus Barius, OFM, viceprov. klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, patarėjai kun. Pranciškus Gedgaudas, OFM, kun. Rafaelis Šakalsys, OFM, kun. Jonas Bacevičius, OFM, ir kun. Benediktas Jurčys, OFM.

— Mišios lapkričio 6, sekmadienį, 8.30 v.v. — už Razuškų ir Meikių šeimų mirusius; 9.20 v.v. — už a.a. Juozą Mickevičių; 10.15 v.v. — už Vėlinių Mišioms paves tas sielas, Račių šeimos mirusius ir a.a. Adelę Gasperiūnienę; 11.30 v.v. — už parapiją.

Tradicinė kapinių lankymo diena spalio 30, labai gražiam orui esant, pasižymėjo ypatingai gausiu lankytojų skaičiumi. Nuo pat ryto iki sutemų, kai žvakių mirgėjimas buvo itin įspūdingas, vyko intensyvus žmonių judėjimas. Prieš iškilmingas Mišias buvo pašventinti nauji antkapiai — paminklai, jų tarpe ir a.a. prel. Juozo Tadarausko, o Lietuvos kankinių šventovėje įvyko religingų muzikos koncertas, kurį atliko kankininkė iš Lietuvos D. Čičinskienė, smuikinininkė — R. Melkienė ir Ž. Janeliūnienė, birbyninkas T. Pabrėža. Akompanavo muz. J. Govėdas. Koncelebracinės Mišias 3 val. po pietų laikė kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Liuba, OFM, kun. K. J. Butkus, OFM, kun. K. Kaknevičius, kun. E. Jurgutis, kun. E. Putrimas, kun. V. Volertas ir kun. J. Staškus, kuris pasakė ir pamokslą. Mišijų metu giedojo sol. S. Žieme lytė ir sol. R. Paulionis.

KLK moterų dr. Jos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus surengta P. Markušio skulptūrų ir tautodailininkės A. Kazanavičienės audinių paroda susidomėjimas buvo nemažas. Veikė Anapilio moterų būrelio suorganizuota lietuviškų patiekalų valgykla. Muziejuje buvo išstatytos 1950-1980 m. sporto sąjungų nuotraukos bei kiti PLJS-gos rodiniai. Tą dieną Anapilio sodybos ir Šv. Jono kapinių lankytojams buvo sudaryta proga atlikti reikalus "TŽ" administracijoje, kuri dirbo iki Mišių. Toronto VI. Putvio kuopos šauliai prižiūrėjo autoaikštę ir tvarką kapinėse. DI.

A. a. Antanui Čepukui mirus, nuoširdžiai užjausdamas parąšas po nuotrauka, prasielenkiantis su kalbos taisyklėmis.

A. a. Antanui Čepukui mirus, nuoširdžiai užjausdamas parąšas po nuotrauka, prasielenkiantis su kalbos taisyklėmis.

A. a. Antanui Čepukui mirus, nuoširdžiai užjausdamas parąšas po nuotrauka, prasielenkiantis su kalbos taisyklėmis.

Toronto lietuvių dramos teatras "AITVARAS" vaidins FELIKSO JOKUBAUSKO 3-jų veiksmų komediją

"Paskutinis iš Varlynės"

1994 metų lapkričio 6, sekmadienį, 4 valandą po pietų

Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College Street, Toronto, Ontario

Bilietai — \$7 asmeniui gaunami prie įėjimo. Toronto "Aitvaras"

Maloniai kviečiame visus į

Bostono etnografinio ansamblio "SODAUTO" programą

"Ten, kur anglių kalnai stėri"

(lietuvių angliakasių gyvenimas Pensilvanijoje)

VIENKARTINIS PASTATYMAS KANADOJE!

1994 metų lapkričio 12, šeštadienį, 7.30 valandą vakaro,

Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College Street, Toronto.

Įėjimo auka: suaugusiems \$8; vaikams/studentams \$5. Rengia — Toronto lietuvių choras "Volungė"

PARAMA

lietuvių kredito kooperatyvas praneša namų savininkams,

kad turime teisę išduoti nekilnojamo turto didėjančias paskolas pagal sutartį (paskolą galima didinti iki nustatytos ribos).

- HOMEFUND REVERSE MORTGAGE LINE OF CREDIT -

Šios nekilnojamo turto paskolos suteikia galimybę gauti pajamų pragyvenimui, kelionėms, padėti vaikams ar turėti didesnes pajamas iki nuosavybės pardavimo.

Norint gauti daugiau informaciją, prašoma skambinti paskolų vedėjams

tel. 416 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

KLB žinios

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XV-tosios krašto tarybos suvažiavimo trečioji sesija šaukiama lapkričio 12-13 d.d. muziejaus Parodų salėje, Anapilio sodyboje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.

Suvalkų krašto sambūris praneša, kad lapkričio 19 d., 6 v.v., Lietuvių namų Vytauto Didžiojo menėje rengiami tradiciniai rudens šokiai.

Bostono etnografinio ansamblio "Sodauto" koncertas "Ten, kur anglių kalnai stėri" rengiamas lapkričio 12 d., šeštadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje, Toronto. Ansamblių kviečia Toronto lietuvių choras "Volungė" ir prašo visus atsilankyti, pamatyti įdomią programą apie lietuvių angliakasių gyvenimą Pensilvanijoje praeitame šimtmečiame. Įėjimas suaugusiems — \$8, o vaikams-studentams — \$5. Iš anksto bilietus galima užsisakyti telefonu pas D. ir A. Naušėdus 416 231-1423 vakarais.

A. a. Albino Kriaučiūno atminimui V. S. Radzevičiai "Tėviškės žiburiams" auکو \$25. Kazimiero Žilvyčio a.a. mamytėi Lietuvoje mirus, H. Kairienė jos atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20. A. a. Stasio Bubulio vienerių metų mirties prisiminimui E. ir M. Bumeister "Tėviškės žiburiams" auکو \$200.

A. a. Antano Svirplio 5 metų mirties prisiminimui žmona Liuba "Tėviškės žiburiams" auکو \$100.

A. a. Broniaus Drisės atminimui, užjausdami jo visą šeimą, Gertrūda ir Vladas Joci "Tėviškės žiburiams" paaukojo \$20. A. a. Jonui Dainorai mirus, nuoširdžiai užjausdami jo žmoną, sūnus Kęstutį, Rymantą su šeimomis ir dukrą Daną su šeima, Elena, Rymantas, Kristupas ir Monika Galiauskai jo atminimui "Tėviškės žiburiams" auکو \$100.

MOTERIS IŠ LIETUVOS gali prižiūrėti vaikus, vyresnio amžiaus žmones, atlikti namų ruošos darbus bei gyventi jų namuose. Skambinti tel. 1-519-688-9420.

ISNUOMOJAMI 3 kambariai ir virtuvė antrame aukšte netoli Prisikėlimo parapijos. Yra atskiras įėjimas. Skambinti tel. 416 532-8272.

Toronto Lietuvių namų 43-čiasis metinis

TRADICINIS BALIUS

įvyks lapkričio 5, šeštadienį, 7 val. vakaro,

Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W.

PROGRAMOJE: Londono choras "PAŠVAISTĖ",

vadovaujamas muz. Andriaus Petrašiūno.

Šokiams gros visiems žinomas "Good Time Boys" orkestras. Kokteiliai 6 v.v. Veiks baras, užkandžiai. Įėjimas \$7 asmeniui. Stalai numeruoti. Bilietai gaunami LN raštineje sekmadienio popietėse (tel. 416 532-3311) arba pas T. Stanulį (tel. 416 231-3000).

Visus maloniai kviečia —

Lietuvių namai ir visuomeninės veiklos komitetas

BALTIEČIŲ VAKARONĖ - baltiečių rudens apeigos

Susipažinimas su AABS (Association for the Advancement of the Baltic Studies).

1994 m. lapkričio 16, trečiadienį, 7.30 v.v., Tartu College, 310 Bloor St. W. (įėjimas iš Madison gatvės).

Programoje: trumpa paskaita anglų kalba apie lietuvių, latvių ir estų rudens apeigas. Skaito — dr. Hari Muerk ir dr. Rasa Mažeikaite. Meninė dalis: Estų liaudies dainų ansamblis "Jauniko"; latvių dainų ansamblis; lietuvių jaunimo dainos vienetas "Sutartinė", vadovaujamas Jolantos Vaičytės.

Vaisės — baltiečių užkandėliai ir vynas. Įėjimas — laisva auka.

Kviečiame gausiai dalyvauti!

Rengia — AABS komitetas

ISNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronto Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokestis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Artį parduotuvė. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

REIKALINGA auklė prižiūrėti 2 metų mergaitę, kuri kalbėtų rusiškai ir gyventų višis namuose. Skambinti tel. 416 869-6019 dienos metu, tel. 905 709-3413 vakarais ir savaitgaliais.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsiumas, apšildomas baseinas, pusrėčiai — savaitėi \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitėi \$150. Artį parduotuvė ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA" Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo bloku • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

MONTREALQUE

Majoras LAISVYDAS K. BARŠAUSKAS, sūnus montrealiečių Albino ir Stasės Baršauskų, 1994 m. birželio 30 d. pakeltas į pulkininko-leitenanto laipsnį. Už nuopelnus Kanadai jis buvo apdovanotas sukaktuviniiu 125-mečio medaliu "Canada 125 Medal", kurį jam įteikė Kanados gen. gubernatoriaus Ramon J. Hnatyshyn. Nuo 1994 m. lapkričio 1 d., gavęs paaukštinimą, pradėjo dirbti Kanados gynybos vyriausiam štabe Otavoje. Su žmona Linda (Gudaite) augina tris dukteris. Būdinga, kad jo vardas ir pavardė visuose dokumentuose yra išlikę lietuviški.

Vytas Gruodis, Atviros Lietuvos fondo direktorius, trumpam atvykęs iš Lietuvos, spalio 23 d. AV parapijos salėje supažindino montrealiečius su savo darbu. Tiesa, jis kalbėjo labai mažai, bet jo atveža pusės valandos vaiz-

dajuostė labai suglaustai parodė, kokią platią veiklą yra išvystęs jo vadovaujamas fondas. Šį fondą finansuoja JAV finansininkas ir filantropas George Soros. Šiems metams Atviros Lietuvos fondui yra skirta keturi milijonai dolerių, kuriais remiami šių sričių projektai: pilietinės visuomenės, teisės, verslo ir ekonomikos, švietimo, knygų leidybos ir platinimo, užsienio kalbų, masinės informacijos priemonių, mokslo ir studijų, socialinės globos, bibliotekų. Pateikti prašymai yra žinovų tikrinami ir po to fondo valdyba juos tvirtina arba atmata. Valdybos priimtus projektus fondas atitinkamai paremia.

Žvejotojų-medžiotojų klubas "Nida" spalio 23 d. AV parapijos salėje suruošė sezono uždarymo pietus. Klubu valdybai tenka padėka, kad per savo renginio laiką leido V. Gruodžiui padaryti pranešimą. Po to jau vyko klubo numatyta programa, kurią pradėd Augustinas Mylė. Pradžioje Zina ir Albinas Urbanai, akordeonu palydinti Antano Mickaus, padainavo tris dainas, o paskui ir publika buvo įtraukta į populiarias dainas. Kun. Stasiui Šileikai palaiminus valgius, Rimeikių šeimos paruošus pietus išnešiojo darbščios moterys. O buvo ir rūkyto ungurio, ir skanių grybų, ir kugelio ir t.t. Pietų metu gražia akordeono muzika žavėjo Jonas Rimeikis. Laimingesnieji pasi-naudojo gausiais loterijos laimikiais.

Kariuomenės šventės minėjimas rengiamas lapkričio 20 d. AV parapijoje. Jau yra paskaitininkas ir baigiama sustatyti įdomi meninė programa. B. S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-53355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 514-766-5827; 514-766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. 6.25%	Taupymo — special. 1.50%
Certifikatus 2 m. 7.00%	Taupymo — su gyv. dr. 1.25%
Certifikatus 3 m. 7.25%	Taupymo — kasdienines 1.50%
Term. indėlis:	Einamos sąsk. 1.00%
1 metų 5.00%	RRIF — RRSP — 1 m. term. ... 6.25%
180 d. - 364 d. 5.00%	RRIF — RRSP — 2 m. term. ... 7.00%
120 d. - 179 d. 4.50%	RRIF — RRSP — 3 m. term. ... 7.25%
60 d. - 119 d. 4.50%	RRIF — RRSP — taup 2.00%
30 d. - 59 d. 4.00%	

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines — nuo....8.00
1 metų 8.00%		
2 metų 9.00%		
3 metų 9.25%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10.00- 2.00
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Jane-St. Clair, 2 miegamųjų "bungalow", didelis kiemas 40x154 pėdų. Puikus parkinis perkant namą pirmą kartą. Kaina \$179,000. Visais klausimais kreiptis į Teodorą Stanulį tel. 416 231-3000; namų tel. 416 231-4937, FAX 416 231-6993. Sąžiningas patarnavimas.

Teodoras (Ted) Stanulis